

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Veres Istvári és kamarái fényképező felvétele, Budapest

SZLATINAI SZTACHÓ ÉVA ÉS RITTA

Amiben Magyarország vezet a föld kerekén

A MAGYAR NŐK MŰVÉSZI KÉZIMUNKÁJUKKAL A LEGELSŐ HELYET VÍVTÁK KI A VILÁGON. A RAGYOGÓ ÉS CSODÁLATOSAN VÁLTOZATOS SZÍNEZÉSŰ HÍMZÉSEKET ÉS FINOMMÍVŰ HORGOLÁSOKAT, AMELYEKET MAGYAR ELMÉK TERVEZNEK ÉS A MAGYAR NŐK ÜGYES UJJAI KÉSZÍTENEK, AZ EGÉSZ VILÁG MŰÉRTŐ ASSZONYAI ÍRÍGY SZEMMEL CSODÁLJÁK.

HORGOLJUNK!

egy rugalmasan erős selymfényű cérnával, amiből a leggyönyörűbb csipkéket, függönyöket, terítőket, filetmunkákat, betéteket készíthetjük otthonunk díszül. Mindeme munkákhoz használjuk a világhírű COATS-féle »LÁNC« HORGOLÓ-CÉRNÁT, amely selymfényű, rugalmas és könnyen dolgozható; fényét és eredeti színét mosás után is hiven megtartja és nem válik foszlóssá.

HIMEZZÜNK!

mert a szindus kezimunkák derűt, fényt varázsolnak otthonunkba és értékessé teszik házunkat. ~ A hímezéshez használjunk CLARK-féle »HORGONY« MULINÉT. Több mint 300 pompás szinből álló nagy választék áll rendelkezésünkre. A CLARK-féle »HORGONY« MULINÉ kitűnően mosható, sőt ki is főzhető, anélkül, hogy selymfényéből és légyságából veszítene vagy fakulna. Tökéletesen helyettesíti a selymet és olcsóságánál fogva annak árával össze sem hasonlítható.

„LÁNC” és „HORGONY”

fonalak mindennemű finom munkához.

Gyártja a J. & P. Coats, Ltd. és a Clark & Co. Ltd.
Kapható az egész országban minden kézimunkaüzletben

Magyarországi főraktár:

**Angol-Magyar Cérnagyár RT. Budapest,
V., Visegrádi-utca 14.**

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MEGJELNIK HAVONTA HÁROMSZOR: I-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. JÓKA-U. 37 (BERLINI-TÉR SAROK) • TELEFON: AUTOMATA 107—23 • POSTATAKARÉKPENZTÁRI CSEKKSZÁMLA: 41.490 • ELŐFIZETÉSI ÁR: MAGYARORSZÁGON ÉS AUSZTRIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 24 P. FÉLÉVRE 12 P. NEGYEDEVRE 7 P • BELGIUMBAN, FRANCIAORSZÁGBAN, NÉMETORSZÁGBAN, SVÁJCBAN, OLASZORSZÁGBAN ÉS ROMÁNIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 30 P. FÉLÉVRE 15 PENGŐ. ANGLIÁBAN ÉS JUGOSZLÁVIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 40 P. FÉLÉVRE 20 P. AMERIKÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 8 DOLLÁR • EGYES SZÁM ÁRA 80 FILLÉR

MENTSÜK MEG A MAGYAR DALT!

ATÓSGYÖKERES MAGYAR MŰVELTSÉGEK egyik legszebb, legszelidebb hajtása: a népdal! Népünk lelke, öröme, fájdalma, táncos jókedve és arcvonás, a szem vágása, a homlok domborulata, a haj színe, a testtartás stb., amikből az úgynevezett egyéni jellemkép tevődik össze. A magyar nép dalos nép volt mindig. Gyönyörű kuruc nótái, a székelység csodaszép dalai, a szabadságharc indulói, Petőfi utólráhatetlen lírájának gyöngyvirágai, az ismeretlen dalköltők és nótafák sok ezer szerzeménye messze földön ismertté tették a magyar lélekben gyökeredző poézist. Egy Liszt, egy Brahms zsenialitása a világ minden zúgába elvitte a magyar népdalmotívumokat, újabban pedig a könnyű színpadi zene világhírű magyar művelői: Lehár Ferenc, Kálmán Imre gazdagították a zeneköltészetet a mi népdalkincsünk szerencsés, művészi felhasználásával.

És mikor a külföldön járó magyar a saját fülével győződik meg róla, milyen elementáris hatást tesz az idegenre a magyar muzsika, mikor ezer meg ezer esetből tudjuk, hogy a budapesti rádiót azért »fogja« a külföld, mert élvezetes magyar cigányzenét kap, akkor idehaza azt kell tapasztalunk, hogy a magyar népdal és műdal kultusza napról-napra elhalványul, sápadt és vészegény immár a magyar dal múzsája, aki nem is oly régen diadalmas királynő volt, arcán az istennők mosolyával, ma pedig a mostoha leány kálváriáját járja. A mi gyönyörűen virágzó magyar nótafánkra valóságos orkánja zúdult az amerikai, angol és német hanghullámnak. A hangos film, a nagy tömegeknek ez a legvonzóbb és legolcsóbb szórakoztatója, csak úgy önti az idegen dallamokat, a rádió a légírben terjeszti a jazz bacillusait. — s ma holnap ott tartunk, hogy a pásztorfiú a »Yes sir that's my baby«, vagy a »Nur fragt Ihr nicht, warum?« hangjai mellett tereli a libákat, nem szólva a városokban élő cselédnők ezreiről, akik a jalu dalait szinte már el is felejtették. Nem mondjuk, hogy célzatosan, de azt igenis állítjuk, hogy felületeségből és elnézésből kivetkőztetik a magyar népleket a maga valóságából és cifra idegen gúnyába öltöztetik, amely amellest hogy bántóan groteszk, még ártalmas is. Mert ha ez a hullám akadály nélkül terjed tovább, megöli a magyar dalt és internacionalizálja a magyar lelket.

Emlékezzünk csak, micsoda esemény volt néhány évtizeddel ezelőtt, mikor egy új Dankó-dal s később, mikor egy új Fráter-, Balázs-, Nádor-dal született meg. Minden zenés helyiségben azt muzsikálták, színpadon azt énekeltek. — visszhangja támadt az egész országban, sőt messze túl a határokon is. Ma nyomtalanul vész el az új magyar nóta az idegen tangók, bostonok, foxtrottok, bluesok tömegáradatában s már a hazai szerzők is az angol jazz szinkópait utánozzák, hogy éhen ne haljanak. A magyar nóta nem leli honját a hazában.

De vajjon eleget teszünk-e hazafias kötelességünknek, ha mindezt elpanaszoljuk és régi szépségek, nagy értékek múlásán keseregve, belépünk a »lokálba«, ahol amerikai, »sláger« játsszanak, vagy beállítjuk a rádiót, hogy megint csak idegen muzsikát kapjunk, sőt bemegyünk a moziba, ahol a hangos film német szövegű dalokkal szolgál? Bizony ez édeskeves, sőt céltalan is. Meg kell mondanunk, mi a védekezés módja a magyar dal leigázása, a magyar néplek elnemzetietlenítése ellen. És itt a nagy kultúrnemzetek példaadása lebeg előttünk. Mikor Angliában észrevették, hogy az amerikai hangos film kezd megfertőzni az ősi angol nyelvet, mozgalom indult meg, hogy kitűnő angol hangosfilmekkel szorítsák ki a nyelvrontó amerikai produciókat. Csakhamar Franciaország is felsorakozott az amerikai film ellen. Németország viszont nem sokat okoskodott. A germán energia még a gazdasági nyomorúságban is megtalálta azt a pár millió márkát, amelyen versenyképes, tömegmulattató hangos filmeket gyártottak s ma már a fejlődés olyan színvonálára lendítették, hogy nagy tömegben exportálnak a külföldre, elsősorban persze Kelet-Európába, ahol a német nyelvnek számos ismerője van. Így kerültek el mihozzánk is. Bizony hideg fut át a magyar kultúráért dolgozó és reszkető ember hátán, ha egy kis statisztikát csinál arról, hány ezer ember hallgatja végig csak Budapesten a német hangos filmeket és hány ezer a magyar színházi előadásokat. Nem tévedünk, ha így állítjuk fel az arányszámot: tiz a egyhez. Tiz német nyelvű előadást élvezőre egy magyar nyelvű előadást hallgató jut. Idáig zuhantunk!

Az első teendő tehát: sürgősen hozzáfogni a magas nivójú, tökéletes magyar hangos filmek gyártásához. A legelső írók, színészek és filmrendezők haladéktalanul fogjanak össze, de álljon mögöttük az állam, mert tüke híjján köddé foszlik az egész elgondolás és — markába nevet a külföldi filmgyár. A másik fontos teendő a nyilvános zenéltető helyek és a rádió műsorának a magyar dal szempontjából való lelkiismeretes ellenőrzése. Ezt a »rendszerabályt« maga a művelt külföld látja legszívesebben, mert Budapesttől nem jazzt, hanem magyar népdalt vár a Nyugat.

HALÁSZ IMRE: JÓ VICC

A főkönyvelő úr íróasztalán zöldernyős lámpa égett. Egy hatalmas irodai könyvet és egy munkába görnyedt hátat világitott meg.

Binét úr, a főkönyvelő, 26 évvel ezelőtt lépett be a céghez és azóta itt ül a csavaros irodaszéken, a nagy könyv fölé hajolva. A kollégák megszokták, hogy amikor ők délután elmentek, Binét bácsi még a helyén maradt és dolgozott és amikor ők reggel bejöttek, Binét bácsi már az asztalánál ült és dolgozott. Hogy közben esetleg mást is csinált: élt, evett, aludt, szeretett, éppúgy, mint más ember, — nehéz volt elképzelni.

Binét bácsi átlag félóránként levette a szemüvegét az orráról, zsebkendőjével gépiesen megtörölte a két üveget, aztán visszatette a szemére. Ennek persze semmi értelme nem volt. Binét bácsinak a folytonos munkától időnként kissé nedves lett a szeme, ilyenkor bizonyára az a kényszerképzelete támadt, hogy az üveg homályosult el.

Még most is dolgozott a főkönyvelő, amikor pedig az egész iroda izgatottan és az eshetőségeken vitatkozva várta a híreket a részvénytársaság közgyűléséről.

Négy nappal ezelőtt pattant ki a botrányos szenzáció: Bátori Béla, a részvénytársaság igazgatója kisebb-nagyobb tételekben a cégnek közel 150.000 pengőjét elsikkasztotta. Bátorit a detektívek egy ismert kártyaklubban elfogták és letartóztatták.

A rendkívüli közgyűlésnek most kellett döntenie, hogy a sikkasztó Bátori helyébe kit nevezzen ki igazgatóvá.

Az elegáns Korponai, a szaldakontista már harmadszor küldi el Szedlákot, az öreg szolgát hírszerző körútra: nézzen be a levelezésbe, a váltóosztályba, az expedícióba, a pénztárhoz, hátha tudnak valami újat.

— Várjon csak, Szedlák, — szól még utána, — menjen aztán a közgyűlési terem felé, az ajtónál áll a portás, talán hall tőle valami érdekeset. De siessen, az egész ne tartson tovább öt percnél.

— Rohanok, kérem, rohanok, — dörmögi az öszes, hajlott-hátú kis szolga és egykedvűen, hihetetlenül lassú lépésekkel eltotyog.

A szőke Mancsi, Korponai túlbuzgalmát látva, nem hallgathat el egy gúnyos megjegyzést:

— Csak azt nem értem, Korponai, mit izgul maga annyira? Nyugodt lehet, magát nem fogják kinevezni.

— Az nem úgy van, Mancika kérem, — felel Korponai. — Az embernek nem lehet közömbös, hogy olyanvalakit neveznek-e ki igazgatóvá, akivel az ember jóban van, vagy olyant, aki az emberre pikkel. Mert ha például a cégvezetőnket, Rados urat nevezik ki igazgatóvá, akkor jó: vele, lehet mondani, baráti viszonyban vagyok. De beszélnek arról is, hogy a Steinert visszahívják a Nádor-utcai fiókból és ő lesz az új igazgatónk.

Ekkor meglepő dolog történik: Binét úr leveleszi a szemüvegét, megtöröli, de nem teszi vissza az orrára, hanem bedugja a szivarzsebébe. Aztán csavar egyet a széken és így szembe fordulva Korponaival, megkérdezi:

— A Rados urat kombinálják igazgatónk?

Korponai előbb odaszól Mancinak:

— Látja, Mancika, nem olyan kis dologról van itt szó. Ha már Binét bácsi is abbahagyja a munkát.

Aztán felel a főkönyvelőnek:

— Igen, Binét bácsi.

— És a Steiner urat?

— Igen.

— Mást nem is hallott emlegetni, Korponai úr?

— Mást nem. Miért? Binét bácsi hallott valaki másról is? Vagy gondol valaki másra?

— Nem. Csak úgy kérdeztem.

— A Rados úr, meg a Steiner a rangidősek, — magyarázza Korponai. — Rados úr 18 éve van a cégnél, Steiner is majdnem olyan régen.

— Nini, hát a Binét bácsi? — szól közbe most Mancsi. — Óra nem is gondoltunk. Ő talán még régebben van a cégnél.

— Én? — mondja révetegen Binét bácsi. — Én 26 éve.

— Hát akkor tulajdonképpen úgy illene, — állapítja meg Mancsi, — hogy Binét bácsit nevezzék ki igazgatóvá.

Korponai erre hangosan felnevet:

— A Binét bácsit? Remek. Magának micsoda ötletei vannak, Mancika. Binét bácsi, mint igazgató...

— Korponai úrnak nagyon jó kedve van, — mondja mogorván a főkönyvelő. — Szabad tudnom, mit talál ezen olyan mulatságosnak, Korponai úr?

— Bocsásson meg, Binét bácsi, ön el tudja magát képzelni, mint igazgatót?

Binét úr zavartan köhéscsel és lehajtja a fejét, hogy Mancika és Korponai elől eldugja az arcát, mert érzi, hogy elpirult.

— Hát... én nem gondolkoztam ezen, — hazudik akadozva, — én nem számítok ilyesmire, eszembe se jut... De hogy valaki ezt direkt viccnek vegye, az egy kicsit mégis...

Korponai fesztelenül és fölünyesen magyarázza az álláspontját:

— Binét bácsi, maga egy tisztességes ember, szorgalmas, megbízható hivatalnok, de nem az az ember, akit kineveznek igazgatóvá. Maga egy kedves, szerény, jó ember. Nem való igazgatónak. Egy igazgató legyen erőszakos és goromba, hogy ha belép az irodába, mindenkit kirázzon a hideg az ijedtségtől. A fellépés a fontos, Binét bácsi, a fellépés.

— A fellépés, — ismétli keserűen a főkönyvelő. — A Bátori úr pezsgőzött és kártyázott. Ez a fellépés. A Bátori úr szeretőket pénzelt és sikkasztott. Ez a fellépés. Hát ha ez kell nekik és nem az én becületem, szorgalmas munkám, nevezék csak ki a Rados urat. Neki van fellépése. Ő méltó utóda lesz a Bátorinak.

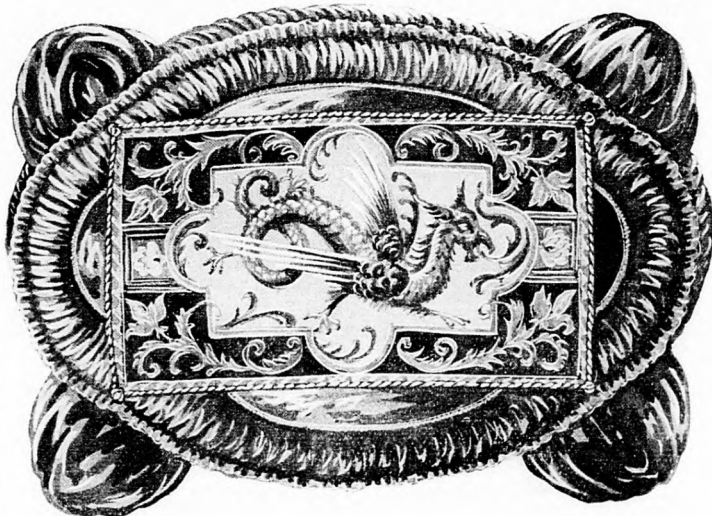
Ebben a pillanatban nyílik az ajtó és belép Rados úr. Az arca, a beszédmodora hideg és kimért, mint mindig. Lehetetlen megállapítani róla, hallott-e most valamit, vagy nem?

Odalép a főkönyvelőhöz:

— Binét úr, menjen át ezzel a Pécely-féle szaldóval a váltóosztályba és állíttasson ki az összegről egy kilencvennapos váltót.

Binét úr indul a szaldóval a váltóosztályba. Ahogy kilép az ajtón, a cégvezető Korponaihoz fordul:

— Korponai, mit mondott rólam az öreg? Hogy én méltó

Díszpárna, keresztöltéssel (ERMA kézimunkaház terve)

utóda leszek a Bátorinak?
Hallatlan szemtelenség!
Mondja, mit akar ez
tőlem?

Korponai szolgálat-
kész mosollyal adja meg
a felvilágosítást:

— Tessék elképzelni,
az öregnek fáj, hogy
nem őt nevezik ki igaz-
gatóvá. Mit tetszik szólni:
ő és igazgató!

— Nevetséges, — véli
Rados úr. — No, majd
adok én neki!.. Mit
kellene ezzel az alakkal
csinálni?

Korponai egy pilla-
natig gondolkozik, aztán
felderül az arca:

— Nekem van egy
ötletem. Csinálunk a
Binét bácsival egy nagy-
szerű heccet. Én most
kimegyek és berohanok
azzal a hírrel, hogy őt neveztek ki igazgatóvá. Remek ugratás
lesz.

Rados úr mindig komor arcán halvány mosolyféle jelenik
meg:

— Nem is rossz ötlet.

Korponai boldog, mert tudja, hogy Rados úrnál ez már a
legnagyobb elismerést jelenti.

— Csak attól félek, — aggódik Korponai, — hogy nekem
nem fogja elhinni.

Mancika siet ajánlkozni:

— Majd én is segítek.

Ekkor érkezik vissza hirszerző körútjáról az öreg Szedlák.
Nyugodtan jelenti, hogy sehol sem sikerült semmit megtudnia.
Várakozása ellenére Korponai úr nem szídjá össze, hanem oda-
inti magához:

— Nézze csak, Szedlák. Itt van magának egy pengő. Figyei-
jen jól. Mi most mindnyájan kimegyünk innen, maga is. Ott kinn
megvárjuk, amíg Binét úr visszajön a szobába, akkor maga be-
szalad ide és azt mondja: »Gratulálok, Binét urat kinevezték
igazgatóvá!«.. Érti?

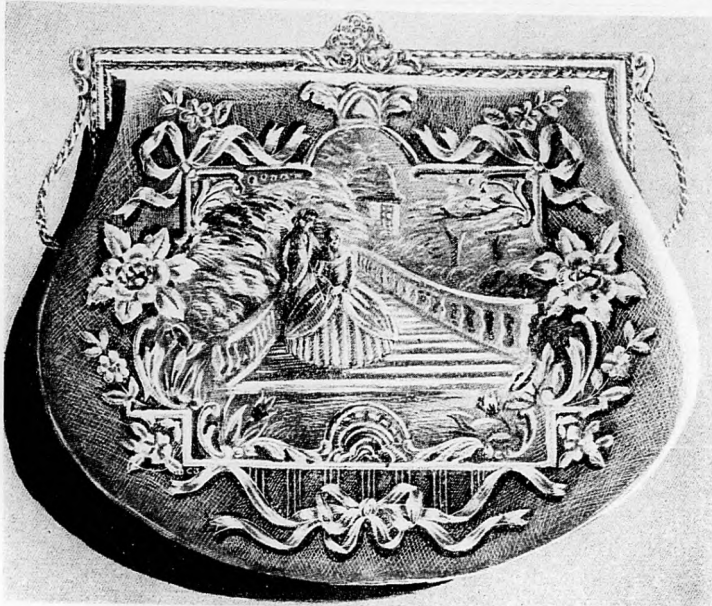
Szedlák nem érti.

De elmagyarázzák ne-
ki, hogy ez egy vicc
és reá azért van szük-
ség, mert neki hiszi
el Binét a hírt leg-
könnyebben. Elis-
mételtesik vele a
mondókáját három-
szor is. Aztán kivo-
nulan a szobából.

Binét úr vissza-
érkezik a váltóosz-
tályból, leül az író-
asztalához és dolgoz-
ni kezd.

Ekkor beront az
ajtón Szedlák és lihe-
gő sietést mimelve
kezd:

— Binét úr!
Binét úr! Nagy újság
van! A közgyűlés...
Kinevezték! Binét

Gobelin-retikül (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

meghatottan gratulálnak, igazgató úrnak szólítják. Elmond-
ják, hogy azért esett reá a közgyűlés választása, mert okultak
a Bástori esetén és ezért az új igazgatóban elsősorban a becsületes,
megbízható embert keresték. Korponai alázatosan bocsánatot
kér, amiért az előbb kissé tiszteletlenül beszélt az igazgató úrral.

Belép Rados úr is és ezeket mondja:

— Ebben a pillanatban kaptam a telefonértesítést, hogy a
közgyűlés Binét urat a részvénytársaság igazgatójává nevezte
ki. Mint felettesemnél, tisztelettel jelentkezem és kérem igazgató
úr szíves jóindulatát.

A hangja ünnepélyes és alázatos. Az utolsó szavaknál még
meg is hálik kissé.

— Hát igaz! — tör elő Binét úrból, mint egy nagy felléleg-
zés. — Hát mégis van igazság!... De én tudtam, mindig érez-
tem! Nem lehet, még a mai világban sem lehet, hogy a képmuta-
tás, szélhámoság többet érjen, mint a becsületes munka, szor-
galom, hűség.

Csak most jut eszébe, hogy felelni is illene az üdvözlésekre.
Keresgéli a szavakat. Nem igen szokott hozzá az ilyesmihez.

— Köszönöm a
gratulációt mindnyá-
juknak.

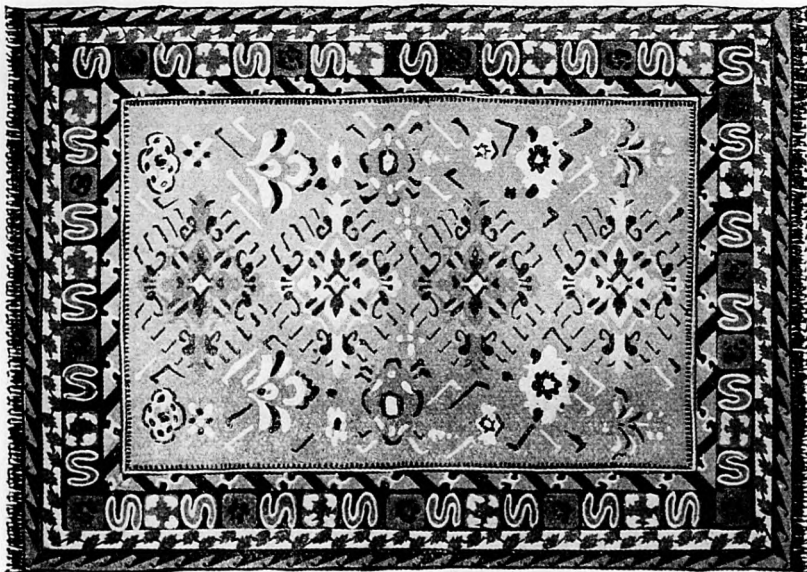
Aztán benyúl a
zsebébe, egy ötpengős
bankjegyet vesz elő.

— Szedlák! Ez
a magáé, mert maga
hozta elsőnek a hírt.

Rados úr, Kor-
ponai úr és Mancika
titokban összenevet-
nek... Nagyszerű,
hogy milyen jól sike-
rül a tréfa.

Most már ömlik
és árad a szó Binét
úrból:

— Korponai úr,
én megbocsátok ma-
gának. Rados úrnak
is megbocsátok. Min-
denkinek. Megbocsá-
tom a sok keserű-
séget, nyomorúságot,

Sumak-szőnyeg (ERMA kézimunkaház terve)

lenézést. A vállveregetéseket és a vicceket. Ezt az egész huszonhat évet megbocsátom. Hogy a feleségem belebetegedett a munkába, mert nem tudtam cselédet tartani. Hogy a gyermekeimet nem neveltettem rendesen, mert nem felt a fizetésemből. De most másképp lesz minden! A lányom férjhez fog menni, mert lesz hozományja. És mert a papája igazgató úr. És a fiam tanulhat tovább, mert orvos akar lenni és meg akarja gyógyítani a beteg édesanyját. És orvos lesz a fiam, de az édesanyja akkor már nem lesz beteg, mert furdőre küldöm minden évben és meg fog gyógyulni a feleségem. És a lányom férjhez fog menni!

Rados úr, Korponai úr és Mancika eleinte kitűnően mulattak a heccen. De most már úgy látszik, túlságosan is sikerül a dolog. Ez már kezd kényelmetlen lenni. Rados úr elhatározta, hogy ő mindenesetre kilép az ügyből. Csendesen bemegy a szobájába.

Binét úr ezt nem veszi észre. Ő már régen nem a többieknek beszél, hanem önmagának. És színezi tovább az örömeiket, amelyek az előléptetéssel, az igazgatói fizetéssel járnak:

— Nyáron elmegyek szabadságra, elutazom, komolyan, nem úgy, mint eddig, amikor titokban órákonyvelésre jártam a Királyutcába. És ki fogom fizetni a váltót és a fűszerest és a mézáróst. És a nagymama gyűrűjét kiváltam a zálogból. És a lányom férjhez fog menni!

A hangja ujjongó, de a szeme könnyes. Már nem is bírja a nagy boldogságot, leborul az asztalra és sír, sír.

Mancika már meghatva és kissé szegyenkezve nézi a síró öregot. Szeretné valahogy jóvátenni, hogy neki is része van ebben a tréfában. Egy-két lépést tesz feléje, oda akar menni hozzá, talán megsimogatni a haját, vagy mit is akar? Nem tudja... De Korponai int neki, megfogja a kezét és együtt kimennek a szobából.

Most már csak ketten vannak a szobában. Két öreg ember. Binét úr, a főkonyvelő, aki még mindig karjára borult arccal zokog a boldogságtól.

És Szedlák, a szolga, hajsolt, fáradt, együgyű alak, aki már régen elszokott attól, hogy gondolkozzék valamin, nincs neki arra szüksége, hiszen neki mások parancsolnak, mindenki, ő úgyse tehet mást, mint amit azok parancsolnak.

Most mégis úgy érzi, hogy itt csinálni kell valamit. De nem tudja, hogyan fogjon hozzá? Tétován odalép a főkonyvelőhöz, megérinti a vállát:

— Binét úr! Binét úr! Tessék az öt pengő... Én visszaadom.

És nyújtja a pénzt.
— De ne adja vissza, — néz fel Binét, — az a magáé. Maga

derék ember, Szedlák. Hogy sietett, hogy megmondhassa nekem a jó hírt.

— Tessék az öt pengő, Binét úr. És ne tessék rám haragudni. Nekem az urak mondták. A Rados úr, meg a Korponai úr... Én csak rájuk hallgattam.

Binét úr tétován, ébredező gyanuval áll fel az asztaltól.

— Mit mondtak az urak?

— Hogy egy vicc lesz. Hogy jöjjenek be és mondjam a Binét úrnak, hogy gratulálok. De én nem tudtam, hogy ez lesz belőle. Én nem bírom ezt tovább nézni, mert én is apa vagyok. És ha nekem a családot tetszik emlegetni, meg a kedves leányát, én nem bírom tovább. Ne tessék rám haragudni. És tessék az öt pengő.

Binét úr az egyik kezével görcsösen kapaszkodik az asztalba, hogy végig ne zuhanjon a földön. Másik kezével önkéntelenül nyúl a feléje nyújtott ötpengős után. Átveszi az ötpengőst, a következő pillanatban a bankjegy összegyűrődik ökölbesoruló

kezében, aztán lehull a földre. Rekedten, fájdalomosan tör fel Binét úrból a kiáltás:

— Gazemberek! Gazemberek! Ezt tették velem. Volt lelkük hozzá... Tréfa. Hecc... Kilesték a legtitkosabb álmat, az életem egyetlen reményét... Sikerült a tréfa. Beugrottam... Bolond voltam és elhittem egy pillanatra, hogy egy é't munkájáért előléptetés jár és nem gúny és ugratás... Most vége mindennek! A feleségem... a fiam... a lányom...

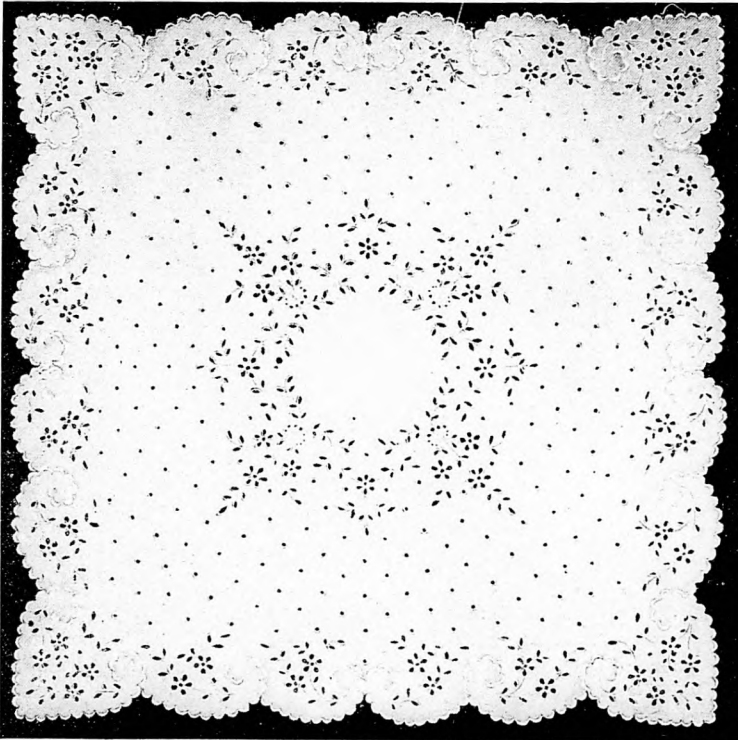
Visszaesik a székre, leborul az asztalra és zokog. Éppen úgy, mint az előbb. Aki nem tudja, hogy közben mi történt, nem venne észre semmi különbséget. Nem sejt-hetné, hogy a két sírás között egy egész világ van. Egy összeomlott világ.

Künn a folyosókon egyszerre élénkség támadt.

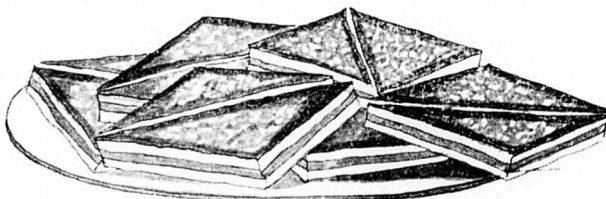
Most lett vége a közgyűlésnek és szájról-szájra jár a hír, hogy a részvényesek Rados urat tüntették ki az igazgatói tisztséggel. A tisztviselők hamarosan küldöttsége alakítanak az új igazgató üdvözlésére. A küldöttség szónoka Korponai úr, ékesszólóan fejti ki a tisztviselők összességének, egybehangzó véleményét, hogy ez a kitüntetés a legméltóbbat és legérdemesebbet érte.

Rados igazgató úr meghatottan és barátságosan fog kezét a küldöttség valamennyi tagjával. Elsőnek persze Korponaival, aki ebből a tényből és az igazgató baráti, biztató, cinkos mosolyából a legszebb reményeket raktározta el magában jövőendő elömenetelére nézve. Nagyon jókedvű lesz ettől Korponai úr és amikor a küldöttség ismét künn van a folyosón, széles nevetéssel kezdi mesélni:

— Képzeljétek, fiuk, kicsoda remek heccet csináltunk az előbb Binét bácsival...

Madaira-milió (ERMA kézimunkaház terve)

Túróslepény izléses tálalása

YVONNE – SUZANNE

Írta: Henri Duvernois

A nyár abban az évben sokáig otffelejtkezett az ősz karjában. Szeptember végén még pazar bőkezűséggel

osztogatta langymeleg csókjait. A napsugarak mind megannyi ölelő karok átfonták, simogatták az embereket, belopództak a szobákba, a kis udvari lakások mélyére még beloptak utoljára, búcsúzóul egy kis napfényt, örömet.

Jean odament az ablakhoz és kitérta. Pár percig belebámult a levegőbe, mosolygott. Miért? Istennem, fiatal volt... huszonnégy éves.

Könyvet vett elő, olvasni kezdett. Nehéz tudományos munka volt, Jean nem olvasott mást. Nagyratörő, hatalmas tervei voltak. Nem elégedett meg azzal, amit az egyetemen tanult, megvásárolta az összes híres tudományos munkát, amíg mások szórakoztak, lányok után jártak, ő tanult, olvasott.

A búcsúzó délutáni nap odalopott egy sugárt a könyv lapjára. Táncolt, ugrált a sugár, a fiú bosszankodva kapkodta felre a könyvet. Majd megúnta a játékot, összecsuksa a könyvet és már csak a táncoló napsugarat figyelte. Elbáméskodott. Szórakozottan nézett át az udvar másik oldalára. Onnan is nyitott ablakok tárultak bele az édesbujá vénasszonyok nyarába.

Az egyik ablak éppen szemben volt Jean ablakával. Egészen jól be lehetett látni. Egyszerű, majdnem szegényes kis szoba volt, de nagyon rendes. Régi bútorok, színes, divatjamult kézimunkák... az ablak mellett, furesa ellentétként a sok ócskasággal, írógép állt. Most a szoba mélyén nyílt az ajtó, egy karesú, középnagyságú nőalak lépett be a szobába. Közeledett az ablak felé. Fiatal leány volt. Barna bársonyruhát viselt, a nyakát csipkegallér díszítette és a csipkegallér fölött egy édes arcocska mosolygott bele a világba. Jeannak megdobbant a szíve, önkéntelenül félretette a könyvet és most már nem a táncoló pajkos napsugarat nézte, hanem a bársonyruhás kisleányt.

A leány nem látta Jeant. Tett-vett a szobában, odament a tükörhöz, megnézte jobbról-balról az arcát, félig lehúnyta a szemét, szépen ívelt nyakát hátrahajtotta, a színpadi királynőktől látott előkelő mozdulattal. A derekán is végigsímitott aztán elővett egy dobozt, manikűrözni kezdte a körmét. Sűrölte, fészeltte, fő-

nyesítette, közbe-közbe megállt és hihetetlenül sokáig tudott gyönyörködni egy-egy körmében. Azután hirtelen az órára pillantott, ijedten felugrott, ott termett az írógépnél és frissen lakkozott körmű ujjai máris villámgyorsan száguldtak a billentyűkőn.

Kopogott az írógép. Jean hallgatta a kopogást és nézte a kisleány finom profilját. Egyszerre, mintha meg-

érezte volna a leány, hogy nézik, arra fordult. Szemük találkozott egy percre... egybeakadt, összekapcsolódott, olyan furesa módon, ahogy csak nagyon fiatal szemek találkozhatnak. A következő pillanatban már újra kopogott az írógép és Jean szép szürke szemé társtalanul bámult bele a levegőbe.

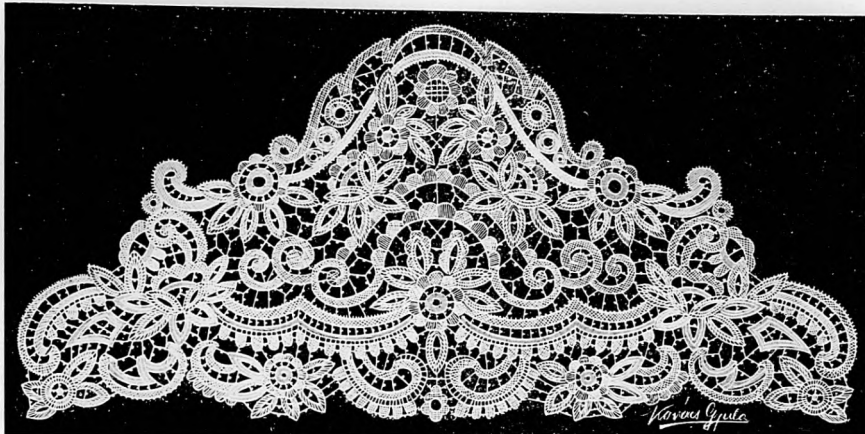
Másnap Jean

már alig várta, hogy hazakerüljön az egyetemről. Remegő ujjakkal tárta ki az ablakot, mintha az nem is egy bérkaszárnya rideg udvarára, hanem egyenesen a mennyországba nyílna. Első pillantása a szembenlevő ablakra esett és boldogan lélezett fel, mert nyitva volt és a barnaruhás kisleány is ott volt, ma piros ruha volt rajta s abban még talán sokkal szebb volt. Barna haja sötétebbnek, szinte egészen feketének tűnt, bőre hófehérnek, rózsásnak. Megint összelátkozott a tekintetük, ma már öntudatosan nézett a leány, volt a tekintetében valami kedves kis kacérság. Megint tett-vett a szobában, de most már nem azokkal a magafelelt mozdulatokkal. Szép, kiszámított, kiesit pózoló módon járt-kelt, mozgott a szobában, a tükör elé is odaállt, de másképp, mint tegnap; úgy, mint aki tudja, hogy nézik.

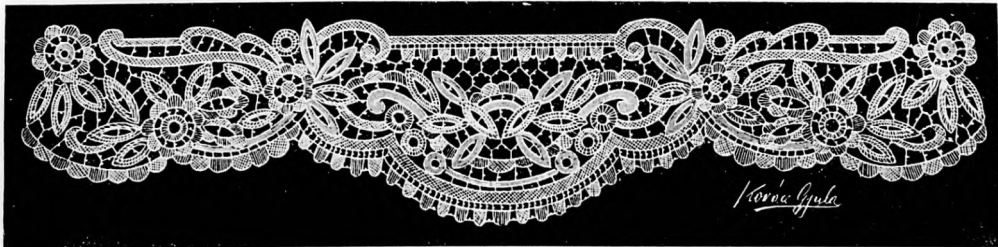
Leült a gép mellé, kopogott, de közbe-közbe átnézett a fiúra. És Jean még leülni is elfelejtett, csak állt-állt ott, mint akit odaszögeztek, nézte a leányt, hallgatta az írógép kattogását... a világ legszebb muzsikáját, hiszen egy édes... nem, a világ legédesebb kisleánya kezétől származott.

Nem volt nyugta, nem volt maradása. Az egyetemen a szokott figyelmes pózba vágta magát, de egy szót sem hallott a tanár előadásából. Meg sem ebédelt, rohant haza és útközben a lámpaoszlopokon számolta ki, hogy vajjon nyitva lesz-e a kisleány ablaka?

Harmadnap hosszas fontolgatás és még hosszabb pénzsámolás után be me részkedett egy virágke reskedésbe.

Függöny-motív (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

Varrott clüny-csipke (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

Pármai ibolyát vásárolt, nagyvirágút, mélylila színűt, illatosat. Röpült vele haza. Nesztelenre fogta a lépteit, nehogy a kisleány észrevegye, amikor kinyitja az előszobája ajtaját. Odaállt az ablakhoz, mérte-méregette a távolságot. A kisleány most is gépelt, nem vette őt észre, nem fordította feléje a fejét, nagyon sürgős munkája lehetett.

— Oda, odadobom az ölébe, — gondolta. —

Célzott, magas ívben repült az ibolyacsokor, odaütdött szemben, a kisleány ablakához... a leány felnézett, tágranyílt a szeme, pirosság öntötte el az arcát, átnézett meleg tekintettel a fiúra... és közben az ibolyacsokor, a rosszul célzott ibolyacsokor visszaesett az ablakpárkányról, le az udvar piszkos kövére.

A fiú szomorúan nézett a csokor után, a leány is felállt, kihajolt és utánabámult. Rámosolygott a fiúra... mosolyogtak mind a ketten és nem lehetett látni, hogyan dobog a szívük.

Másnap a leány már alig várta, hogy hazajöjjen a fiú, rengeteg ostoba hibát gépelt bele a munkájába, egy egész radírt elfogyasztott aznap, mégis rendetlenek lettek az ívek, a kisleány már előre tudta, hogy feleannyit sem fognak fizetni érte. Felhuzogatta a vállát. Bánta is ő... csak már jönne, csak már itthon lenne.

Átnézett a tulsó oldalra. Már nyitva volt az ablak, a fiúnak csak a körvonalát látta. Ott állt a szoba közepén, a kezében egy fehér papiros és rajta nagy fekete betűkkel: »Szeretlek«.

Ez volt ráírva... a leány elolvasta, meg újból elolvasta, mert ilyen szepet még soha életében nem olvasott.

Még soha nem beszéltek egymással, de már nagyon jó barátságban voltak. A leány egyre lustábban gépelt, a fiú egyre kevesebbet tanult, egymást nézték úgyszólván reggeltől-estig, csak olyankor hagyták abba, ha az őszhajú néni belépett a leány szobájába.

Ilyenkor nagy szaporán kopogott a gép és Jean odaadó figyelemmel olvasta a tudományos munkát. Néha sokáig ottmaradt a néni, harisnyát stoppolt és kötött. Odaült a kisleány mellé az ablakhoz és szaporán kötött, még szaporábban beszélt. Ott ült sokszor egészen alkonyatig és akkor gondosan becsukta az ablakot, lehúzta a csipkészerű függönyt, az irigy, gonosz függönyt, amelyen még egy szerelmes fiú sem tud keresztül látni.

* * *

Az ősz, a rideg férfiú mégis csak le tudta rázni a nyakáról a vénülő szépasszonyt, a nyarat, végre szabadjára engedhette rosszkedvét, zúdíthatott annyi esőt a földre, amennyit csak akart. Egyik napról a másikra nyirkos hideg lett, szakadatlanul zuhogott az eső. Az emberek fázosan bújtak el a szobák mélyére, gondosan becsukták az ablakot.

Jean is becsukta, a szembenlevő ablakba már az ablakpárnákat is berakta az őszhajú néni. Gyűlölettel

nézte Jean ezeket a fehér párnákat, úgy tűnt neki, mintha valami bevehetetlen vár fehér bástyája lenne.

Hetekig nem látta a kisleányt, pedig vágyakozott utána. Maga elé képzelte édes kis alakját, bájos arcát, fehér kis kezét, kirakosgatta gondolatban maga elé a szépségét, mint valami kedves játékot, ez volt most már minden öröme. De egyszer, egy reggel már a villamosmegállónál állt, valaki elsuhant mellette. Megfordult. Rög-tön megismerte. Ő volt. Bár még sohasem látta az utcán, kabátban, kalapban, de ráismert a fejtartásáról, a mozdulatairól. Gondolkozás nélkül ment utána. Melléje lépett.

— Bocsásson meg... tudom... szokatlan ez a mód, de hiszen mi ismerjük egymást, talán felesleges is többet mondanom, csak szeretném, ha a nevemet is tudná... —

A leány riadtan nézett fel rá, csak most vette észre Jean, hogy tévedett. Nem az a leány volt, vagy az... de mégsem az... Ugyanaz a szem, száj, vonások... és mégis valami más... a testvére... valószínűleg a testvére lehet!... eszmélt fel rémülten Jean.

— Hogy mer idetolakodni mellém, hogy mer megszólítani? — pattogott a leány, büszkén és öntudatosan.

— Én... én azt hittem, hogy ismerem magam... bocsásson meg, megsértettem?

A leány nem felelt, mentek egymás mellett zavartan, boldog izgalomban.

— Nincs, nincs magának nővére?... Mintha... mintha már láttam volna valahol... —

— De van, együtt lakunk az X-utca 3-ban, egy néni lakik velünk. Én bankhivatalnok vagyok, a húgom, Yvonne meg ott-hon dolgozik, másol egy iroda számára... de, de kérem, hagyjon már magamra, mit akar tőlem?

Jean, mintha nem hallotta volna az utolsó

szavakat, csak ment mellette, beszélt, beszélt, sok-sok ostobaságot össze, mintha attól félt volna, hogyha elhallgat, eltűnik mellőle a leány.

— Yvonne-nak hívják a nővérét? És... és magáskának mi a neve? — kérdezte fiatalos együgyűséggel.

— Az én nevem? Suzanne... de röviden csak Sussynek hívnak... —

— Gyönyörű neve van... a legszebb név a világon... nagyon illik magához, — mondta lelkesen és észre sem vették, már kilométereket gyalogoltak együtt. Odaértek a bankhoz és a leány megállt, egy pillanatig gondolkodott. Látszott rajta, nem tudja, mitévő legyen.

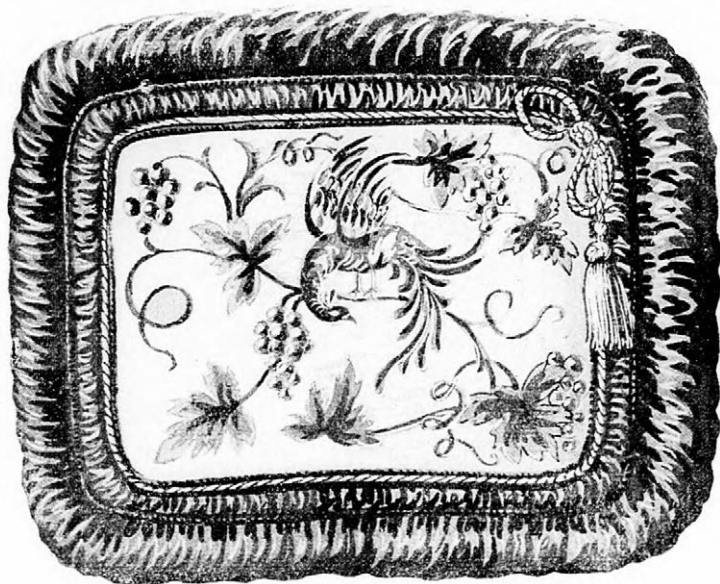
Abban a pillanatban egy elegánsan öltözött fiatal leány került eléjük, a kikiáltott szépsége a banknak.

Sussy szeme megvillant, amint a vetélytársnőt meglátta, bájos mosollyal fordult a fiúhoz, akit még az előbb szó nélkül otthagyni készült, kezét nyújtott neki és félhangosan mondta:

— Nem bánom, este megvárhat... —

* * *

— Suzanne, Yvonne... Yvonne, Suzanne, — a nevek, az arcok összekeveredtek Jean huszonnégy éves szívében.

Díszpárna, gobelin-hímzéssel (ERMA kézimunkaház terve)

Reggel korán kelt, hogy egy röpke félóra alatt belásson a szembenlevő lakásba, amikor a néni takarít és néha-néha egy óvatlan pillanatban Yvonne édes arcoeskáját is megpillanthatja.

Délután ott strázsált a bank kapujában, nehogy elkerülje Suzannet. Dobogott a szíve, ha Yvonnét látta, éppen úgy dobogott, ha kezét nyújtott neki Suzanne. Egyiket csak az ábrándjai közelítették meg, a másikkal kezét fogott, beszélgetett. Az egyikkel hosszú, édes percekig összetapadt a tekintete, a másikkal hosszú percig csókolt a kezét. Melyiket szerette... melyik volt az igazi, az övé... nem tudta, nem kereste... huszonnégy éves volt... szeretett.

* * *

Az első hó is lehullott a földre. Jean ott állt a bank kapujában, végtelen hosszú ideje várakozott már. Kabátja fehér prémet kapott a reá hulló hótól, kemény klapján széles peremben ültek meg a pelyhek. Nem bánta, csak állt-állt ott és elképzelte, milyen boldog is lesz, ha már ott megy Suzanne mellett.

— Nem jön, hiába... nem jön... Már biztosan elment korábban, — gondolta magában a fiú és már meg is vigasztalódott.

— No, holnap reggel, holnap talán látni fogom Yvonnét, — gondolta és melegség öntötte el a szívét.

Egyszerre, honnét, honnét nem, eléje termettek... nem akart hinni a szemének...

Igen, ők mentek ott... mosolyogva, bájosan... Yvonne és Suzanne. Ott voltak mind a ketten: az, akibe az ablakon át szeretett bele és az, akire hosszú félórákon át várakozni szokott szerelmes szívvel az utcán.

Jean nézte-nézte őket... a leányok mosolyogtak rá... Jeannak mégis úgy tűnt, mintha a mosolyuk mögött könny bujkálna.

Elmentek mellette és ő nem tudott odamenni hozzájuk, valami szorongatta a szívét. Valami megbánásfélét érzett, csúnyának, jellemtelennek, alávalónak érezte magát, mintha bizony rúdul becsapta, megcsalta volna őket... pedig... pedig ahogy csalta meg, csak szerette őket... Szerette Yvonnét és szerette Suzannet, szerette egy időben, egész fiatal, lelkes szívvel...

Yvonne... Suzanne... Suzanne... Yvonne... szerelem, első, édes, tiszta, harmatos szerelem... hiszen ő a szerelmet szerette... és soha többé nem szeretett oly tisztán, egész szívvel, igazán...

Franciából fordította: K. Lányi Pirooska

Hogy él a magányos nő külföldön?

A magányos nő, az természetes, — de a vidám nő világhíresség napjainkban. Minél messzebb megyünk nyugat felé: Angliába, Amerikába, annál gyakrabban találkozunk vele.

Az embernek nő-létére magányosan járni-kelni, utazni ma ép oly természetes dolog, mint amilyen normális valami agglegénynek lenni. Fél emberöltő és két háború teremtette meg ezt az új típust: a harmonikus, vidám, öntudatos magányos nőt — a női agglegényt.

Angliában jelent meg először, Angliában, ahol a természet különös játéka folytán évtizedek óta több nő születik, mint férfi. Mikor aztán végetért a búr-háború, a nők-szám-aránya még az eddiginél is jobban emelkedett. Rengeteg férfi esett el. Táncos, parfóm, bók, csók, virág most már csak minden negyedik missre jutott.

Mit tegyen a többi három?

Nem esett kétségbe!... Az angol nők körülnéztek s belátták, hogy itt csak egy kiút van: a munka. Addig ügyeskedtek s — köztünk maradjon — addig erőszakoskodtak, amíg sikerült eltörölniük azt a bizonyos angol törvényt, mely a nőket évszázadokon át kizárta a férjipályákról. Ezzel megszületett a női munka s vele együtt az új típus: a női agglegény. Eleinte juresának találták, aztán megszokták az emberek.

Mi lett volna a világháború után, ha a nők már jóval előbb nem álltak volna saját lábukra?

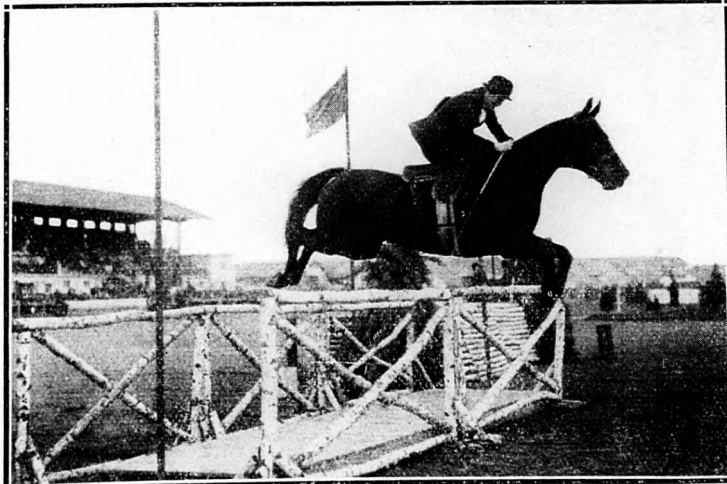
Mint minden nőnek, a magányos nőnek is paradicsoma Amerika. Kötő női hotelek gondoskodnak arról,

hogy a nagyvárosba jövő vidéki és külföldi nők, — főleg fiatal leányok, — teljesen zavartalanul élhessenek. Minden joglalkozási ágnak megvan a maga tökéletesen felszerelt női klubja s az utóbbi évek találmányai végérvényesen megoldották azt, — ami nálunk még nyomasztó probléma, — miképpen vezesse háztartását a dolgozó nő, aki Amerikában még sokkal kevésbé tarthat cselédet, mint Európában.

Igaz: erre nincs is szüksége! Gépek szolgálják ki őt. Tökéletesen, pontosan, szeszélytelenül. Gyufakatalya nagyságú konyhájában a hideg-melegvízes mosogató felett két villanyerőre járó kefe. Egyik gyorsan, ügyesen, pontosan lemossa az edényt, amelyet gépszerkezet a másik kefe alá tol ezután. Ez intézi az öblítést. A gazdaszónynak most már csak át kell tenni az edényt a szárítógépbe, mely gőz segítségével elintézi a szárítást. A pincy konyha falában pici lift. Ebben vödör, melybe csak bele kell seperni a szemetet. A lift leviszi. De nem jön vissza üresen. Felhossa a pincében tartott konzerveket (Amerika belőlük él) s leviszi ismét az elhasznált konzervdobozokat, melyeket — külön előfizetésre — elszállít a pincéből a fűszeres.

Mint egy kis gyárban, úgy dolgoznak a gépek az amerikai konyhában. Villany-jasírozó, villany-kávédaráló és főző, szendvicsvágó, kenyérpírító, villany-tojásfőző, melynek kis óráját csak be kell állítani, — csenget, ha megfőtt a tojás. Csengetéssel figyelmezteti a gazdaszónyt a villany-tűzhely is, ha megsült, vagy megfőtt az étel, melyet rátertek.

A »magyosítás« európai háziasszonyok rettegelt ellenségét, nem ismerik Amerikában.

Eber Amália ugratása a Mezőgazdasági Kiállításon
(Foto: Fényképész Mesterek Társulása)

Pauly Hartmanné ugratása a Mezőgazdasági Kiállításon
(Foto: Fényképész Mesterek Társulása)

Igen egyszerű okból.

Nincs mit mosni a régi értelemben teknőben, tüzzel-vasal, lúggal. A fehérenemű kezét teljesen eltűnni az amerikaiak életéből. Az abroszt piciny csipke- vagy vászontakarók helyettesítik a tányér alatt. A szalvéta zsebkendő nagyságú. A párna huzata virágos karton s ugyanilyen a dunyha is — ha van. Többnyire nincs. Lévén minden amerikai lelkes híve a párna nélküli alvásnak.

A női fehérenemű? Selyem. Öt-hat darab fehéreneműnél a lelegegánsabb nő sem tart többet. Minek? Minden második este negyedóra alatt úgyis kimossa az egészet. (Minden valamire való háznál éjjel-nappal folyik a meleg víz s fillérekbe kerül a folyékony szappan.) A kimosott ruha kis faliszekrénybe kerül. Ez a szekrény: villanymángorló. Feleslegessé teszi a vasalást.

A fűtés, amely nálunk még mindig óriási energiákat vesz igénybe, Amerikában nem ad több munkát, mint egy villanylámpa meggyújtása. A lakásban csak órát kell beállítani aszerint, milyen meleget óhajt az ember szobájában s a pincében lévő óriási olajkazán (ezzel fűtenek Amerikában) vígan ontja a meleget.

A kazánokat a város ügy tölti, mint ahogy nálunk töltik a gázórákat. A fűtési díj igen alacsony.

A jégszekrény villanyerejű, melyben akár egy hétig is eláll a gyümölcs, hús és fűzelék. A reggeltől estig dolgozó nő hetenként egyszer-kétszer vásárol csak. Akkor is két- vagy háromnegyedrészt kész dolgokat. A mészárszékekben felőgva, kiverve, mosva, sózva, olajozva vár a vásárlóra a beefsteak, félbe, negyedbe vágva a csirke, pulyka. A konzervevesnek, fűzeléknek éppen csak egy forralás kell — lehet tálnálni. Egész Amerikában nincs olyan ház, ahol ott-hon készítik a tésztát.

Akár az étel, — készen vár a vevőre a ruha és a fehérenemű is. A lelegegánsabb amerikai nő is kész ruhát visel, rengeteg időt takarítva meg ezzel. Azt a sok-sok energiát, melyet nálunk jelfal a »kommisztózás« — telhetetlen moloch — munkájára koncentrálhatja az amerikai nő. Megvannak is a nők egyszerűen s ami ennek természetes következménye: bizony alaposan meg-gondolják, férjhez menjenek-e vagy sem.

Sokszor tán túlságosan is meggondolják a dolgot. Innen a sok millió női agglegény Amerikában, a világnak tán egyetlen országában, ahol a férfiak sohasem mosolyognak a nőkön, a női törekvéseken.

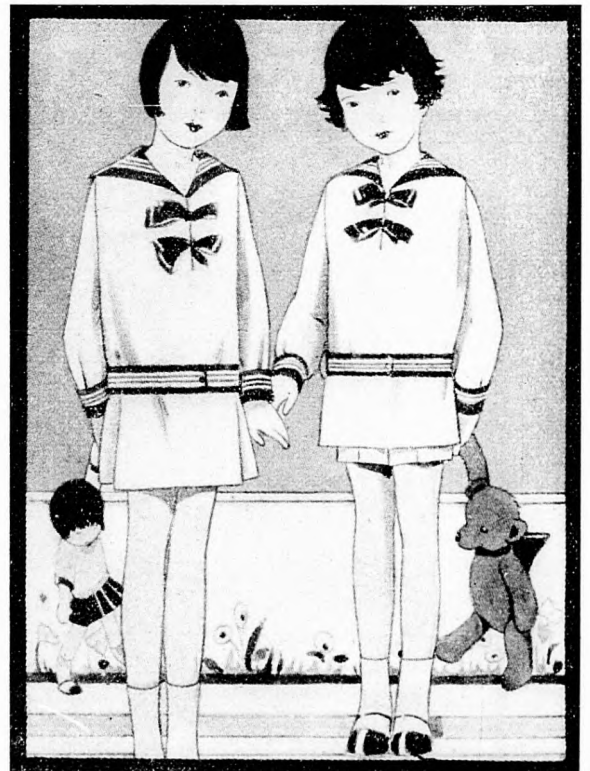
Nem is lehet: az amerikai nők nagyszerűen dolgoznak. Különösen titkári minőségben szoktak nélkülözhetetlenekké válni. Nem egyszer tehetésebbek főnökeiknél s ők tartják fejükben a nagy »business« szálait. Fizetésükből kitűnően megélnék. A nagy vállalat főnökének titkárnője autót tart és párizsi ruhát visel.

Szépén megfelelnek a nők az ügynöki pályákon is. Érdekes, hogy a biztosítási ügynöknők például a gazdasági krízis bekövetkezése óta keresnek legtöbbet. Az emberek ugyanis végre ráeszméltek arra, hogy pénzüket okosabb dolog biztosításokba fektetni, miut értékpapírokra kockáztatni. Ez irányban óriási agitációt fejtenek ki a biztosítótársaságok külön e célra szerződöttetett nőtagjai.

Minden pályák közül az újságírás terén vették legtöbbre a nők Amerikában. Ahol a legagilisabb férfi-fotóriporter nem képes befurakodni, oda könnyűszerrel jut be a nő. Nincs olyan újság Amerikában, amelynek ne lenne három-négy fizetési női főmunkatársa, akik azonban éppúgy dolgoznak, mint a férfiakat: tizenkét órát naponta.

Az amerikai újságírónők szeniora és büszkesége Miss Malloney, a Herald Tribune nevű lap vasárnapi képesmagazinszerű mellékletének szerkesztője. Ez a melléklet négy millió példányban jelenik meg, lében nemcsak a Herald Tribune-nek, hanem más lapoknak is vasárnapi melléklete. Miss Malloney, a yankee dolgozó nők bámult mintaképe, ötvenéves és agglegény. De mint egy interjúban mondta: nem cserélné senkivel.

Feiks Magda

Tavaszi és nyári gyermekruhácskák

„CIRIP, CIRIP...”

Irta: ALBERTO VIVIANI

1.

... Mese is lehetne, ennél fogva könnyen érthető, hogy ez a kis történet, amit most el fogok mondani: szintiszta, elvitathatatlan igazság.

2.

Csin-Csinnek, a helybeli patikus öt éves örökösének, hosszas fáradozás után végre sikerült egy szép, fából és papírmáséból készült bábu nyakáról a fejét lecsavarni. Éppen ott törte ketté, ahol az agyvelőnek kellett volna rejtőznie s ezzel a szegény póruljárt fejet egy fura és eredeti formájú skatulyához tette hasonlónvá.

Mikor Csin-Csin megpillantotta, hogy a bábu koponyája üres, megdöb-bent. Hát hogyan? ... nincs agyveleje? ... hát a bábu nem gondolkodik, nincsenek ötletei? ...

És mivelhogy Csin-Csin, zsenge korához képest, többek között igen ravasz és felvilágosodott fiúcska volt, rögtön megtalálta a baj orvoslásának módját.

A szomszédos bokron egy jó hangú tücsök ciripelt. Csin-Csin óvatosan két ujjá közé fogta és beletette a bábu koponyájába, arra a helyre, ahol minden más élőlény meggyőződése, vagy legalább is hite szerint az agyvelőnek, az észnek kell lennie.

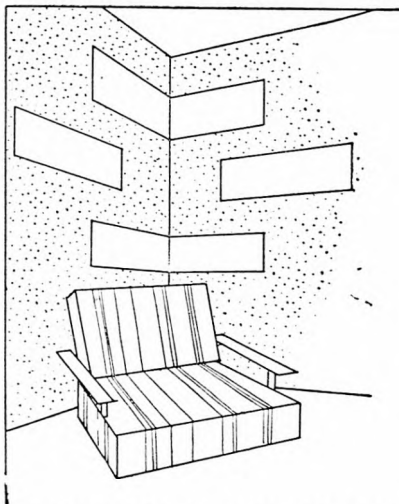
Miután ezt megcselekedte, jóféle ragasztóval jól megkente a fej és a nyak széléit, összeillesztette és így ismét egészzé varázsolta.

Titkos tanácskozás

3.

A tücsök, első csodálkozásából magához térve, mintha misem történt volna, nyugodtan és vidáman tovább ciripelt: »cirip cirip...«, »cirip, cirip...« A bábu észrevette, hogy fejében valami új dolog van és miután e testrészét ezidáig igen könnyűnek érezte, úgy vélte, hogy ez a titokzatos valami csak az agyvelő lehet.

Ezzel a mély és megrendíthetetlen meggyőződéssel elhatározta, hogy világméretű útra indul; elhatározását nyomban tett követte, megindult és nagy léptekkel haladt a széles országúton.

Kristálytisztá, enyhe tavaszi nap volt. Az útmenti fák szeliden hajto-gatták dús koronájukat a játszi szel- lőben.

— Bizonyára valami egészen kiváló személyiség lehetek, hogy még a fák is alázatosan hajtják meg előttem fejüket — gondolta magában a bábu — »cirip cirip...« — no, meg ez a különös zúgás a fejemben még a süketek előtt is érthetővé teszi, hogy csakugyan nagytekintélyű férfiú vagyok — »ci-rip cirip...« — bizony, bizony.

— Senki sem meri majd tagadni, hogy ezt a titokzatos zenét, a fejemben kavargó nagyszámú bölcs gondolatok és ragyogó ötletek tömkelege okozza — »cirip cirip...« — és, miután olyan lény vagyok, kinek agyában bölcs gondolatok és ragyogó ötletek fészkelnek, azonnal hozzáfogok, hogy azokat felebarátaim javára és előbbre-haladásának érdekében használjam ki. — »Cirip... cirip...«

E nemes elhatározástól lelkesedve tüstént megállt a méhek gyára előtt. — Hát a munka hogy megy, jó ember? — fordult a gyár igazgatójához.

— Még mindig azzal az ősrégi, Matusalem-korabeli rendszerrel dolgoztok? Képzem, hogy milyen gyorsan haladtok előre! Valóságos botrány! Még mindig nem tudjátok megérteni, hogy ide új, modern munkarendszer kell?! Visszamaradt népség!

Mikor a gyárigazgató meghallotta a kis figura fejéből kihallatszó furcsa zümmögést, tátott szájjal és lógó orral nézett reá. Azt gondolta magában, hogy ez biz valami igen nagy úr lehet, mert ilyen muzsikát még soha, semmiféle koponyából nem hallott szólni. Hosszú életében nem látott még ilyen csodát és ezért mély tisztelettel hajlongván a nyomatékkel beszélő bábu előtt, halk, mentegetőző hangon mormogta:

— Nagyméltóságodnak teljesen igaza van. Azonnal egybehívatom a gyár vezetőségét, tanácsulást tartunk és intézkedni fogok, hogy a legrövidebb időn belül teljesen modern, a kor szellemének megfelelő rendszer mellett folyjék a munka. Mire kegyelmességed ismét erre jár, remélem, hogy a látottakról magas megelégedését fogja kifejezni.

De a bábu, ki a tények embere volt, beléunt az üres fecsegésbe: már

Várady Albert ny. huszárezredes leánya : Eszter-Désirée

ismét az országúton volt, ahol a nagytekintélyű fejből kihallatszó ciripelés ütemére, jobbra-balra ugráncszott.

4.

Utközben találkozott a kígyóval. Kígyó koma már egy egész nap óta nem nyúlt táplálékhoz, mert egy tegnapi elnyelt számár kissé megfeküdte gyomrát. Amint azonban a kecses bábut, amely már távolról is ízes falatnak ígérkezett, megpillantotta, étvágyat érzett. Már éppen hátba akarta támadni, de mikor a figura fejből kihallatszó titokzatos ciripelést meghallotta, megdöbbenve hőkölt vissza.

— Oh, oh, majdnem tévedésnek lettem áldozata. Uraságodat bábunak néztem, de akinek fejből ilyen csodaszép zene csendül ki, csak valami tiszteletreméltó filozófus lehet. Bocsánat, bocsánat! — hebegte földig hajolván a nagy bölcs előtt.

Bár ne tette volna!

— De kígyó uram, hát ön hol nevelkedett? Még meghajolni sem tud illendően! Vagy tán ez a módja annak, »cirip... cirip«, ahogy egy hozzámm hasonló magas személyiséget köszönteni kell? Vagy talán nincs ezen a véleményen? — kérdezte fenyegető hangon, fejével hevesen bólintva hozzá.

— Oh, dehogyan nem, kegyelmes uram, hogy is gondolhat ilyet? — sziszegte a megilletődött kígyó ijedten.

— Megérti tehát, »cirip... cirip«, hogy ez a mivelet sokkal nagyobb ünnepélyességet és szertartásosságot igényel? »Cirip... cirip...«

— Oh, hogyne, kegyelmes uram, hogyne érteném!

— Nos, akkor egy szép, illedelmes és tisztességtudó meghajlást kérek! Ugy, úgy, csak egy kissé kecsesebb és könnyedébb mozdulatokkal... nézze meg az ember!... »Cirip... cirip... cirip...«

És ezzel felháborodva hagyta ott a

kígyót, mely hajmerezstő csavarodásokkal és megindító igyekezettel igyekezett derekának merevségét meglágyítani.

Rövid idő múlva az egész erdő a feje tetején állt. Minden oldalról a legkülönbözőbb híradások jöttek a »Tudományos Akadémia«-ba, melyek mind azt a csodálatos lényt dicsőítették, amely mostanában a vidéken jár és melynek fejből egész tisztán hallható egy sereg szép gondolatnak és finnekölt eszmének zongéja.

A tigris, a medve és a majom, az »Akadémia« dísztagjai, a többség általános óhajának engedve, egyik ülésükön elhatározták, hogy felajánlják ennek a kiváltságos teremtménynek az »Akadémia« tiszteletbeli tagságát.

A bábu eleinte húzódozott, szerénykedett; azt mondta, hogy amit tesz, azt kizárólag felebarátai javára és nem pedig kitüntetésért teszi. De végtére engedett a sokszor ismételt hódoló kérésnek és kegyesen elfogadta a felkínált állást, de azzal a szigorú kikötéssel, hogy minden feltűnés nélkül foglalhassa el helyét és még a helyi lapok se emlékezzenek meg róla.

Ugy is történt.

5.

Az erdők királyának: az oroszlának is tudomására jutott az ügy. Nagyon bántotta őt, hogy egy egyszerű bábunak az érkezése miatt, melynek fejből kihangzó ciripelés az egész birodalmat megbolondította és megbolygatta, őt ennyire mellőzik és elhatározta, hogy lemond a trónról.

— No, de hát hol vagyunk?... — kérdezte magában, — az erdőben, vagy pedig a bolondok házában?! Nem, ezt nem tűröm, most már elhatároztam, hogy visszavonulok a magánéletbe; gondjaim, hál' Istennek nem lesznek, megélhetésem nagyobb megértetés nélküli is biztosítva van... Ha nem tennék így, még valami szégyen eshetnék rajtam! Egy szép napon majd beállít hozzám ez a csodabábu, rám ciripel és még talán arra is meg akar tanítani, hogy hogyan kell bömbölni?!

Az uralkodó lemondása nagy megdöbbenést keltett, de ez a megdöbbenés csak rövid ideig tartott és pár nap múlva az egész erdő ujjongott, hogy a kellemetlen és zsarnok uralkodótól ilyen könnyű szerrel megszabadult. Egy lélek sem emlegette már az oroszánt.

Azon a napon azonban, amikor a bábu, az erdő összes kiválóságaitól követve, ünnepélyesen bevonult a »Tudományos Akadémia« tágas előcsarnokába, a »magna Aula«-ba, egy kis baj történt.

Éppen helyet akart foglalni karoszékekében, hogy megtartsa székfoglaló beszédét, amikor a szék lábában megbotlott és elesett. Feje pontosan azon a helyen tört ketté, ahol Csin-Csin néhány nap előtt eltörte és összeragasztotta.

És, hogy hogy nem, »cirip... cirip...« a tücsök nagy vidáman ugrott egyet és most már a szoba falán folytatta szokott muzsikáját; vaiaimivel hangosabban, a szabad levegőn lévén.

Azt már el sem mondom, hogy mennyire csodálkozott a sok tudós állat, mikor a mélyen tisztelt bábu, felegyenesedve, csak néhány nevetető arcfintort és merev mozdulatot tudott csinálni, mint azelőtt, mikor a tücsök még nem volt fejében, egyszerű paprikajancsi-korában.

Amikor pedig a székfoglalóra került volna a sor, csak papírmásébol készült nyelvét tudta kifelé nyujtogatni.

6.

Az oroszlán, természetesen, majd meghalt neveltében és ha nem tévedek, még máig is nevet.

Ugy tudom, hogy ezek után tiszteletbeli tagságot sem vállalt a nagytekintetű »Tudományos Akadémia«-ban.

Olasz eredetiből fordította:

Stux Emilia

Halász János ig. tanító leánykái: Lenke és Edith (Okány)

Szemtől - szembe

MOSOLYOGJ! — figyelmeztet Amerikában a nagybetűs tábla, amely minden hivatalban, irodában, áruházban, gyárüzemben, szóval a munka helyein látható. Mosolyogj! — mondta a bajazzo is, aki azt éneklí, hogy megszakad a szíve, mert tudja, hogy hűtlen lett hozzá az ő Colominája, de neki kacagnia kell, mert így kívánja a mélyen tisztelt publikum. Bizony, kedves testvéreim a gondban, így kívánja. Sőt: azok kívánják legjobban,

akik maguk már úgyszólván nem is tudnak mosolyogni, akik a szívből jövő kacagás ezüst csöngettyűjét talán utoljára a boldog gyermekkorukban hallották. — Ne nevéssük ki azokat, akik a mosolyt hirdetik, ne kacagjunk azokon, akik a kacajt követelik meg tőlünk. Nagy élet- és emberismerők a mosoly és a kacaj propagátorai. Bölcsen tudják, hogy mosollyal többre lehet jutni, mint könnyel, hogy a jajgató embertől inkább elfordulnak, mint a kacagótól, hogy azért még senki nem haragudott meg, ha — akármilyen rossz

kedvében találta is — derült szempár nézett rá, ellenben igen sok rossz érzésnek volt a bujtogatója egy dacos, hideg vagy csak közömbös tekintet is. Nézzétek a gyermeket. Az egyik bársonyba van öltöztetve, a másik rongyokba, — de az is, ez is mosolyog. Az egyik hófehér, csak az arcoskáján piroslik a fiatalság rózsája, a másik olyan maszatos, hogy még azt a természetes pirt is elfödi a piszok, — de mindakettő mosolyog. És ti... ti miért mosolyogtok, amikor ránéztek? Mert mosolynak mosoly az édestestvére. Meleg önti el a szívetek táját, a legnyomasztóbb gondot is levedlítek, pillanatra mintha szárnyakat kapna a lélek, mikor a mosolygó gyermekszemekbe tekint. A nap aranya és a csillag fénye sugárzik abban. A tó tiszta, nyugodt vize és a tavaszi hajnal harmatcseppje csillog abban. Gond

bánt? — nézz a gyermekekre. Fájdalom szagat? — nézz a gyermekekre. Kétségeid vannak? rossz sejtelmek gyötörnek? — nézz a gyermekekre. Megtudod, milyen gyógyító ereje van a mosolynak. És a felnőttek mosolya? ... Nem bizalomgerjesztőbb-e egy kellemesen mosolygó arc, mint egy zordon ábrázat? Nem érzed-e magad százszor, ezer-

akkor is, ha bent vérzik a szívetek, a mesebeli bajazzóra gondolva, aki akkor nevelteti meg legjőízűbben a közönséget, amikor néki magának zokogni volna kedve. Takarjátok el, titkoljátok el az otthoni bajokat a férjetek elől, aki nem azért menekül a munka robotjából vagy a munkakeresés kálvária-útjáról az otthonába, hogy új kellemetlenséggel tetézzék az életben szenvedett keserűséget. Ma mindnyájunkat annyi gond sújt,

annyi baj ér, hogy végtelenül gyöngédnek és kíméletesnek kell lennünk egymás iránt. A munkakedv nagyon kényes valami. Elég egy ferde tekintet, egy hangos szó — és elcsüggedhet az az ember, akit éppen eléggé tesz próbára az élet. A mosoly, a szíves szó, a bátorító kézfogás: egy-egy friss töltésű battéria, — amely újabb mozgásra serkenti az akarat motorját. Mosolyogjatok, emberek, hogy kedvet öntsetek egymásba, hogy bizalmat ébresszettek egymás iránt, hogy a derűs hangulatú lélek az élniakarás új meg új forrásaiba találjon. Higyjétek abban,

hogy a mosoly Istentől való, Istentől, aki azért adta a gyermeknek a mosolyt, hogy szeressétek őket s azért nem fosztotta meg a felnőtteket a mosoly szépségétől, hogy az élet elmaradhatatlan viszontagságai között is kedvesek tudjatok lenni egymás előtt. Isten akaratára ellen támad, aki az isteni adományok közül akár csak egyet is eltékozol, elsüllyeszt. A fejünk felett is nemcsak zivatarral terhes felhők gomolyognak, hanem a napáldott sugarai ragyognak, ha kitombolták magukat az égi elemek. A mosoly és a nap: iker. Nem mosolyogsz? elborul a napod. Mosolyogj és visszamosolyog rád az egész természet, az egész élet. Ahogy te nézed őt, úgy néz ő téged. Emberek, mosolyogjatok, hogy boldogabbak legyetek, sokkal boldogabbak, mint amilyen boldogtalannak szeretitek érezni magatokat.

szer jobban egy mosolygó szemű idegen társaságában, mint egy savanyúképű, »arcokat vágó«, homlokot ráncoló barát mellett? Vagy: beállítsz egy hivatalba, udvariasan köszönsz és barátságos arc fogad. Milyen jóleső érzés! Már akkor sem haragudnál, ha nem intéznék el őt perc alatt a dolgot. Munka után hazamész? Feleséged mosolygó szemmel, nyájas szóval fogad. És nini, egyszerre eltűnik a te arcodról is a rossz kedv, a boszúság, a gond árnyéka. Hát még ha a gyermekeid boldog sikongással szaladnak eléd! És később sem zavarja meg a lelked egyensúlyát az asszonyok apró-cseprő panaszai, a gyermekek mindenféle csínytevéseinek felsorolása. Mert mosolyogva fogadtak, mert jó hangulatba hoztak. Mosolyogjatok, asszonyok,

STUDIÓ A TEMPLOMTORONYBAN

(Lady Caillard különös otthona)

Sokat és nem minden alap nélkül hánytorgatják fel az angol otthonok tipikus egyformaságát; egy pillantás az angol lakások berendezésére elárulja, hogy Albion gyermekeinek szolgálhatnak csak otthonul. Vannak azonban kivételek is, néha nagyon eredeti kivételek. Ezeknek a megismerésére nem is kell valahova a gyarmatokra vagy exotikus vidékre utazni: London kellős közepén pl. egy templomban rendezte be *lady Vincent Caillard* az otthonát. Még pedig egy gótstílusú templomban, amely ezenfelül még *Westminster* hercegének a tulajdona, aki egyike Anglia leggazdagabb embereinek, sőt talán a leggazdagabb angol: Londonban egész utcasorok, persze a közből levő templomokkal is együtt, az övéi. Ennek a legelőkelőbb kényelemmel berendezett templomlakásnak a leírását közli egy nagy angol folyóiratban *Anni Quensel*, akit az a kitüntetés ért, hogy *lady Caillard* ebédre hívta meg magához.

— Alig lehet valami különösebbet, raffiniáltabbat elképzelni, mint ezt az exkluzív jellegű otthont, amely fel egészen a templomtoronyig, tömve van mindenféle műrecekkel és antikvitásokkal, írja ismertetésében az író. A bejáratnál rózsák illatával köszönt egy régi olasz medence. Livrés inasok vezetik a vendéget a templom közepén terített asztalhoz, amelyet gyertyák tompított fénye világít meg; a levegőben halk orgonaszó vibrál... Az asztalnál sohase válik hangosra a beszélgetés, minthogyha a hely erendő szentsége még mindig mérsékelné a hangulatot.

— *My* lady voltaképpen hogy jött arra a gondolatra, hogy egy templomban rendezze be az otthonát? — kérdeztem.

— Merő véletlenből. — felelte a lady. — Egy ízben erre jártam a szemben levő régi patika mellett és láttam egy plakátot, hogy ez a templom, amelyet egyébként, úgy látszik, sohase kerestek fel túlsokan, bérbeadó. *Westminster* hercege, ennek az egész városrésznek a tulajdonosa, azt hitte volt, hogy valaki majd áruházat rendez be a templomban. Én azonban, aki már régen kerestem házat, amelyben gyűjteményeim elférnek, nyomban tisztában voltam vele, hogy itt megtaláltam, amit kerestem. Rövid tárgyalás után sikerült a templomot hatvan évre bérbe vennem; a herceg megengedte, hogy a templom belsejét megfelelően adaptáltassam. Ime, itt az eredmény...

— Mennyi ideje, hogy ebből a templomból magánpalota lett?

— Pont öt éve. Képzelteti, mekkora volt a feltűnés. Az újságírók és fotóriporterek valóságos ostrom alá vettek, barátaim pedig versenyt láttak el jótanácsokkal. Végül aztán otthagytam

őket mind a faképnél és csak a magam sugallatára hallgattam. Kényelmes lépcsőt vezettettem az orgonakarzatra, amelyet aztán egy függő híd összekapcsol a szemben levő karzattal. Ezen a módon először is tágas csarnokot kaptam a földszinten, amely két emeletnyire nyúlik föl, az első emeleten pedig remek kép-galériák, amelyekhez a régi orgona ad művészi háttérrel. Míg a templom hajójában helyet kapott a könyvtár és az ebédlő, a fegyvergyűjtemény és a múzeum, az első emelet előrése a szalont és budoárt foglalja magában. A toronyt stúdióvá alakítottam át, a sekrestye pedig most dolgozószobám, hálószobám és fürdőszobám. Nemrég elhalt férjem legbensőbb kívánságához képest meghagytam az orgonát és a templom harangját a helyükön. A harang villamoskontaktusban van valamennyi hálószobával és jaj a be-

torőnek, aki az éj leple alatt be akarna ide hatolni; abban a pillanatban megszólal a harang riasztókészüléke és a rendőrség nyomban tudja, hányat ütött az óra.

Lady Caillard ennek kapcsán beszéli, hogy erre az utóbb említett intézkedésre egy korábbi lakásában történt betörés kényszerítette, amely alkalommal 50.000 font értékű ékszereket vittek el. Ha az ember egy pillantást vetett a pompás gyöngynyaklánera és a bizarr formájú, de rendkívül értékesnek látszó briliáns diadémra, amelyek a ladyt ez estén díszítették, önkénytelenül is arra kellett következtetnie, hogy egy betörés még most is kifizetné magát, különösen olyan tolvajok számára, akiket a művészet is érdekelt. Az olyan otthon, amelyben a valódi Raeburnok és Van Dyckok függnek, ritka gobelinekkel és antik porcellángyűjteményekkel büszkélkedik, végül pedig a világ egyik legérdekesebb óragyűjteménye van, még a legelkényeztetetebb banditára is csábítóan hathat!

Minthogy a képtár a tompa világításban nem érvényesülhetett teljesen, figyelmet az óragyűjteménynek szenteltem.

A templom falai mellett, ahol valamikor egyszerű fapadok húzódtak, ma mindenféle rendű és nagyságú órák állanak. Egy pompás antik lánán remek bronzóra terpszekedik, amelynek egyik csoportozata a szabinnők elrablását példázza. Ezt az órát annakidején Olaszországban kapta Napoleon, aki súlya dacára átszállította az Alpéseken. A háznak egy másik ékesége az úgynevezett forradalmi óra, amely a francia forradalom idejéből való, amikor az évnek tíz hónapja volt, viszont minden hét tíz nappól állott. Ezt az órát évente csak egyszer kell felhúzni. Egy másik különlegessége a háznak az annakidején lord Shrewsbury által összeállított lakat- és kulcsgyűjtemény. Az orgona valamikor sir Thomas Beechan, a londoni opera karnagya tulajdona volt.

— És merre van most tulajdonképpen a híres madárgyűjtemény? — kérdeztem.

— Magánlakosztályomban. Ha a többi vendég elment, szívesen megmutatom.

Lady Caillard dolgozószobája rendkívül eredeti alkotás: a padmalyt és a falakat alumíniumlemezkek ezüstös fényben ragyogtatják. Ebben a szobában őrzi a lady a porcellánmadarak legnagyobb részét, amiket a világ minden részéből nagy utazásai közben szerzett. Ezernél több, a drezdai, bécsi és kopenhágai gyárakból származó porcellánmadarak alkotják az éppoly tarka, mint különös gyűjteményt. *Lady Caillard* büszke erre a porcellán-állatseregletre; a madárkák egymélyike igazi ketrecekben van elhelyezve, amelyek a padmalytól függenek alá.

A közönséges halandó számára, akit sem régi órák, sem porcellánmadarak, sem pedig rozsdás lakatok nem érdekelnek túlságosan, a toronyszoba a legérdekesebb hely. Aki kényelmetlenné találja a keskeny csigalépcsőt, amely felvezet hozzá, az beülhet egy kis liftbe.

Aki azt találná hinni, hogy a lady figyelmét teljesen lekötheti ezeknek a műreceknek a gondozása, csodálkozva kénytelen tudomásul venni, hogy *lady Caillard* ezenfelül még nagystílusú üzletasszony is. Egyrészt ugyanis megvásárolta és a maga kezelésébe vette a szemközi régi patikát, másrészt pedig egy vegyészeti gyárat építtetett, amely már sok ismertté vált, szabadalmazott gyógyszer hozott forgalomba. Társul egy kiváló vegyész nyert meg magának, aki mellesleg megjegyezve, közeli rokona a Nobel-díjas *Bárany* upsalai tanárnak; a magyar származású tanár legújabb találmánya egy csúsz elleni szer, éppen most kezdte meg diadalmas pályafutását.

Lady Caillard közelebbi ismerősei tudnak róla, hogy ez az angol arisztokrata nő milliommósletének magasságából már háromszor zuhant a legnagyobb szegénységbe. Hihetetlen energiája azonban mindannyiszor visszasegítette arra a polcra, amelyre születése és nevelése predesztinálta.

GYURI BÁCSI KÖZIGAZGAT

IRTA: DR. KAZAY LÁSZLÓ, ny. alispán

SZEMÉLYEK:

Nemesbükky Pál tb. főszolgabíró,
Hámori Hámory László új szolgabíró,
Gyuri bácsi öreg hajdu,
Náci járási írnok,
Bogár Panni leányasszony s többen.

*

(*Színhely: X vármegye alsójárásiának főszolgabírói hivatala. — Idő: 1900. — A főszolgabírói hivatal egyik szobájában Hámory dolgozik, míg Nemesbükky a másik asztalnál nyújtózkodik, majd csibukra gyűjt.*)

Nemesbükky: (rágyűjtés közben fogai között:) No csakhogy győztünk, csúnyán megszorított az a három felső járás, már azt hittem, hogy elhasalsz... Az is igaz, hogy azt se lett volna okod szégyenleni, ha a Bogárdyakkal szemben el is buktál volna. Fene nagy familia, hisz tudod, hogy már három vicspánt adott a vármegyének. De azért megmutattuk, igaz-e Laci, hogy a Hámory nemzetiség se kutya?!

Hámory: Meg bizony! A ti érdemek, soha se felejttem el, hogy te is annyira exponáltad magad értem.

Nemesbükky: Sose hálálkodj! Csak kötelesség volt, amit tettem. közelebb állok hozzád, mint a Bogárdyokhoz, hiszen anyai nagyanyádnak kecskeméti Selymes Évának hugát, Borbálát az én nagybátyám mostoha-testvére, Nagybakcsay József vette el anno 1851! Aztán meg tavaly mind ellenem szavaztak a Bogárdyak, nekik köszönhetem, hogy három szavazattal elbuktam, s hogy most nem én vagyok a főszolgabíró Keresztesen. Hát ez a te választásod Laci nekem éppen kapóra jött. Kölesönkenyér visszajár! Megadtam a Bogárdyoknak, amivel adósuk voltam.

Hámory (jelentőségeltjesen): No de majd mi is ott leszünk melletted a legközelebbi választáson. Annyian gratuláltak, mintha legalább is az én érdemem volna, hogy megválasztottak.

Nemesbükky: Persze, hogy a tiéd! Jól választottad meg a familiádat. Minden bugris nem születhet selyempaplan alatt. (Kopogtatás.)

Gyuri bácsi (bejön, a szoba közepén megáll. Haptákba vágja magát, megköszörüli a torkát, egyet pödörint a bajuszán, meg egyet-kettőt köhint, azután rákezdi): Megengedte nekem a magas mennyekben lakozó felséges atyai Uristen érni azt a napot, amelyen a tekintetes nemes nemzeti és vitézli hámosi Hámory familiának még azt a nemes sarjadékát is, mint tekintetes szolgabíró uramat szolgálhatom, akit már ugyancsak deresedő fejjel lovagoltattam térdemen. A hatodik immár a Hámoryak

nemzetiségéből, akit most szolgálók. (Elérzékenyedve.) Emlékszik-e rá a tekintetes ifiúr, azaz tekintetes szolgabíró úr, mikor a Betyar, meg a Kedves hátára felvettem magamhoz a nyeregbe, mikor disznóölés-kor a disznó fülét lopva mindég levágtam a tekintetes szolgabíró úr részére, mikor a rácürmöst karácsony előtt együtt megcsapoltuk, mikor az első szűz dohányt a finác elől eldugtuk? Mintha csak tegnap lett volna! Adja a felséges Atyaúristen, hogy még igen sok Hámory-sarjadék szolgálja a tekintetes vármegyét, becsülettel,

tisztességgel, s hogy mindenkinek legyen egy hűséges Gyuri bácsija, aki, ha kell, tűzbe, vízbe megy értük. Az Isten sokáig éltesse!

Hámory: Köszönöm, Gyuri bácsi. (Kézet fog vele.)

Nemesbükky: De hiszen Gyuri bácsi tegnap is kitétt magáért, úgy korteskedett melletted, hogy no!

Gyuri bácsi: Hát megmondtam a Csányi meg a Pályi atyámfiainak, hogy ha nem az én kedves, jó tekintetes uramra szavalanak, hát nem teszem be többet a lábamat a falujukba. Le is vokoltak mind a kilencen becsületesen, ifiúr... akarom mondani a tekintetes szolgabíró úrra.

Hámory: Csak annak örülök igazán, hogy itt is együtt leszünk, Gyuri bácsi.

Nemesbükky (Hámoryhoz halkan): Te, ugrassuk egy kicsit az öreget! (Fennhangon, Gyuri bácsihoz) Hát bizony, annak örülhetsz is, hogy ide kerültél, mert eleinte ha nem tudsz egyet-mást, azután ha én se volnék itt, hát csak kérdezd meg Gyuri

bácsit, majd megmondja ó, hogy mit hogy kell csinálni. Ugy-e, Gyuri bácsi?

Gyuri bácsi: Meg bizony! Szívesen megmondom a tekintetes szolgabíró úrnak, hej, sok főszolgabíró urat elnyűttem már én.

Nemesbükky: Hát mondja csak, Gyuri bácsi, a zeneengedélyre hány filléres bélyeg kell? Biz Isten, már egész elfelejtettem.

Gyuri bácsi (zavarban): Hát nem tettszik tudni úgy hozzátéveleg sem?

Nemesbükky: Nem én.

Gyuri bácsi: Az alkalmasint attól fog függni, hogy mivel muzsikálnak azon a mulatságon, mert ahol egy rossz rezesbanda van, csak nem fizethetnek annyit a bélyegért, mint ahol egy fain cigánybanda húzza!

Nemesbükky (a homlokára üt): Igaza van, Gyuri bácsi! Cigányos murira öt pengő, rezesbandás muri engedélyére meg 3 pengős bélyeg dukál!

Gyuri bácsi (nagy önrizzel): Mondtam, úgy-e?

Nemesbükky: Hát szervusz, Laci!

Én benézek egy kicsit a Koronába, itt van vagy harminc erdei kihágási ügy, légy szíves, tárgyald le helyettem. (Elébe teszi az aktákat, elsiet.)

Szervusz!

Hámory (nagy zavarban nézegeti az aktákat, eltűnődve magában): Azt sem tudom, mi fán terem az erdei kihágási ügy. Három hónapig olyan helyen voltam gyakornok, ahol nincs is erdő! Most meg harminc erdei kihágási ügyet tárgyaljak le csak úgy egy-kettőre?

Gyuri bácsi (észreveszi Hámory zavarát, bizalmasodóan hozzászompolyog): Nem kell attól megijedni, tekintetes szolgabíró uram. Behívom Nácit, annak oly gyors keze van, hogy harminc perc alatt mind a harminc kész lesz! Ki van már ott nyomtatva még az ítélet is, csak egy pár numerust, meg nevet kell beírni. A Náci megcsinálja az ítéletet, a tekintetes szolgabíró úr meg csak aláírja. Én kiállok a kapuba. Kikéltettem a neveket. Akiket szólítottok, azok bejönnek. A tekintetes szolgabíró úr meg megkérdi, hogy: »Te vagy az a Virág Borcsa?«, meg oszt: »Te vagy az a Szabó Éva, hát te voltál az erdőbe?« Oszt akár azt mondja, hogy igen, akár azt, hogy nem, rávágja a tekintetes szolgabíró úr: fizetsz ennyi meg ennyi pénzbüntetést, ha nincs pénzed, leülöd. Ez az egész!

Hámory (élenk érdeklődéssel): Hát aztán csupa fehérnép az erdei kihágó?

Gyuri bácsi: Persze, hogy az. Az emberek nem érnek rá az erdőben csatangolni, rözsét, szamócát, gombát szedni. Az csak a fehérnépnek való. Erre mifelénk csak a fehérnép hág ki az erdőben.

Hámory: Gyuri bácsi magától igazán sok hasznos dolgot lehet tanulni.

Gyuri bácsi: A leghasznosabb tanácsot meg most adom. Ennek legtöbb hasznát fogja venni a tekintetes szolgabíró úr.

Hámory: Nos mi az, Gyuri bácsi?

Gyuri bácsi: Hát az, hogy csak négy szemközt tessék ám vallatni, mert fene rossz világot élünk. Már egy ujjal se lehet a sok lőkötőjéhez nyúlni. Vallatáskor tessék kiküldeni mindenkit a szobából, azután meg lehet a jobb kézen a cimeres gyűrűt kövivel befelé fordítani... Régebben becsületesebb világ volt. Nem kellett ennyire vigyázni, míg a juriticum a politicumtól el nem volt választva. Akkor a paraszt csakugyan azt mondta, hogy ha a bíró megver, kihez még panaszra? De most... most szalad egy nyápic fiskálishoz, a Krauszhoz, vagy a Schwarczhoz, az megy vele rögtön a nagy törvényre.

Hámory: Köszönöm, Gyuri bácsi, de én nem leszek olyan pofozkodós.

Gyuri bácsi: Már pedig megenyedjen a tekintetes szolgabíró úr, de hébe-hóba egy jó pofonra igen nagy szükség van! Sokszor egy pofonból többet megért a magyar, mint száz szóból. Hej, mikor Szentjánossy tekintetes csendbiztos uram alatt szolgáltam, oszt vallattuk a rabot. Én a rab mellett állottam. — Hát hogy került a csikó a portádra, mondd meg édes egy fiam? Ekkor balszemével reám kacsintott a tekintetes úr, oszt úgy képen kanyarintottam az édes egy fiamat, hogy majd lefordult a lábáról. Azután folytattuk a vallatást. Ahányat kacsintott a tekintetes úr, annyi pofont nyomtam oda a delikvensnek, aki rendszerint hamarabb ráunt, mint mi, oszt úgy vallott mint a parancsolat.

(Kopogtatnak.)

Hámory: Lehet. (Nyilik az ajtó, két csendőrből álló járőr tényvázlat mellett egy csavargót állít elő.)

Kovács csendőr: Tekintetes szolgabíró úr! A járőr alássan jelenti, hogy Koszál Pált csavargás miatt előállítja.

Hámory (kissé zavarban): Igen, igen köszönöm.

Kovács: Kérem alássan az átvételt a tényvázlat aláírásával elismerni. (Átnyújtja a tényvázlatot.)

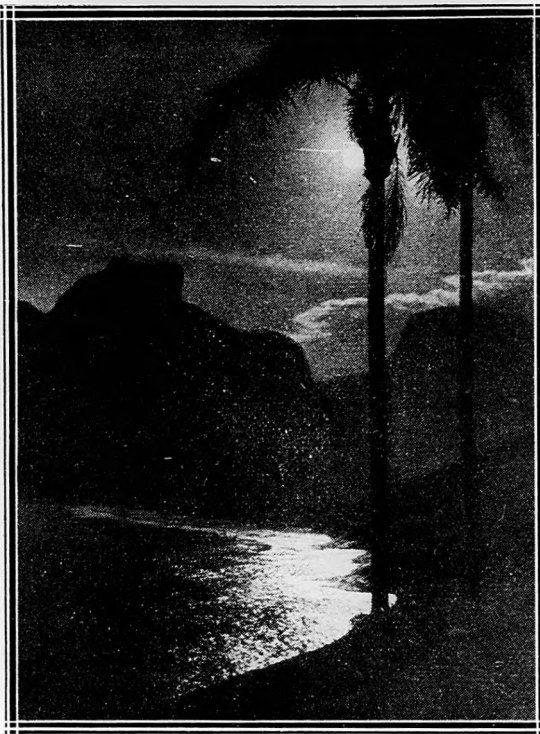
Hámory: (aláírja, visszaadja.)

Kovács: Jelentem alássan, nem jó helyen tetszett aláírni. (Megmutatja hol kell aláírni, Hámory aláírja. A járőr előírászerűleg tisztelig és eltávozik. Koszál Pál bent marad.)

Gyuri bácsi: (Súgva bizalmasan.) Kimenjek egy kicsit? (Kezével pofonverést jelezve) Amíg ki tetszik kérdezni?

Hámory: Csak maradjon, Gyuri bácsi! De minden összejön az első nap. (Tekintélyes, fontoskodó arcot vágva, mellét kidüllesztve, Kosza Pál elé áll és rákiált.) Ebadta betyárja! Ha már csavarogsz, miért csavarogsz éppen az én járásom területén?! Most vegyek én fel veled jegyzőkönyvet, s hozzam meg az eltoloncolási véghatározatot indokolással együtt! Még meg is indokoljam? Hová való vagy? Mi az illetőségi községed?

Koszál: Budapesten születtem. Az apámat nem ismerem. Anyám, mikor 5 éves voltam, levitt magával Nagyváradra, 7 éves koromban Nagykanizsára mentünk

Holdas éjjel a tengerparton

lakni, onnan Pozsonyba, majd Nyitrára. Azután Máramaroszigeten laktunk 5 évrig, azóta magam járom a világot.

Gyuri bácsi (Hámoryhoz bizalmasan súgva): Csak tessék rábízni, majd én eligazítom a sort! (Koszál Pálhoz): Gyerünk no öcsém (Nyomatékosan) — a kalodába!

Koszál: (Megijedve) Ka-lo-dába?

Gyuri bácsi: Előre no, biz oda! Rossz helyre kerültél. Nálunk még kaloda, kurta vas, meg kikötés, hetenként kétszer bőjt, háromszor deres járja.

Koszál: Jézus Krisztus!

Gyuri bácsi: Bizony itt még az se segít rajtad, mert nálunk még a régi regula érvényes most is. (Koszál és Gyuri bácsi kimennek. Kivülről behallatszik a Gyuri bácsi hangja.) Most pedig takarodj oda ki a kapu mellé, a nagy eperfa alá, onnan meg ne merj moccani, ha elmozdulsz, ketté hasítalak, débe majd beteszlek a kalodába, addig ott várj rám, míg jövök, de meg ne szökj! (Bejön, katonásan haptákba

vágja magát.) Tekintetes szolgabíró úrnak jelentem alássan, elintéztam a sort.

Hámory: Hogy-hogy?

Gyuri bácsi: Hát csak nem akarja talán 2—3 esztendeig itt kosztoltatni a tekintetes szolgabíró úr, amíg az illetőségét megállapítják, addig pedig eltoloncoltatni nem lehet. Emmá annyi helyen csavargott, hogy hat év alatt se tárgyalná le az illetőségét. Az ilyet meg szoktuk szoktatni.

Hámory: (Ijedten és csodálkozva.) Meg... szok... tet... ni...? Hogyan?

Gyuri bácsi: Hát nem tetszett hallani, hogy ráijesztettem? Így szoktuk. A jámbor elhiszi hogy nálunk még a régi regula járja és alig várja, hogy megszökhessék. Elhiszi, hogy kalodába kerül, meg a deresre, ha meg nem szokhatik. Ha... ha... ha... (Nevetve ki mutat az ablakon.) Ott viszi már az íróját, meg sem áll a szomszéd vármegyéig.

Hámory: (Kissé aggódva.) Hát igazán úgy szokták ezt a sort elintézni, Gyuri bácsi? Így csinálja a főszolgabíró úr is?

Gyuri bácsi: (Kissé sértődötten.) Persze hogy így, hát csak nem tanítom rosszra a tekintetes szolgabíró urat. Ennek a hivatalos eljárásnak itt külön neve is van.

Hámory: Hogy hívják?

Gyuri bácsi: Hát a tekintetes főszolgabíró úr úgy hívja, hogy a *közgazgatási eljárás egyszerűsítése*.

Hámory: Ez csakugyan elég egyszerű eljárás.

Gyuri bácsi: Hanem egyszer megjártuk. Volt egy toloncunk, hiába ijesztgettük, nem akart megszökni. Őt álló esztendeig a nyakunkon volt. Itt kosztoltatta a vármegye. Itt is halt meg, még el is kellett temetettünk. Egy másik meg félévig volt itt, amíg megszökött, — de nem egyedül.

Hámory: Hát kivel?

Gyuri bácsi: Hát a tekintetes főszolgabíró úr szakácsnjával. Hát nem okosabb őket megszöktetni, mint itt kosztoltatni és annyi sokat firkálni miattuk?

Hámory (az órájára tekint): Tyűh haj! Dél lesz mindjárt és nekem még harminc tárgyalásom van hátra.

Gyuri bácsi: Eligazítjuk, mire a levelest húzzák! Behívjam a Nácit?

Hámory (igent int): Be.

(Kisvártatva bejön a járási őrnök, hóna alatt blankettát tart.)

Náci: Tessék parancsolni, szolgabíró úr!

Hámory (kissé bizalmasan leereszkedéssel): Hát nézze, kedves őrnök úr, letárgyalnánk ezt a harminc erdei kihágást. Hát tudja... én nem igen ismerem még ezt az eljárást, mert csak három hónapja vagyok a vármegyénél, ahol még közigazgatási gyakornok voltam az alsó járásban, ott nincs erdő.

Náci (magában) : Erdő nincs, de erdő-törvény ott is van. Szép kis államtudor ez is.

Hámory : Hát úgy gondoltam... hisz nincs abban semmi, megkérem, hogy legyen segítségemre, elvégre is a gyakorlatot nem lehet az egyetemen elsajátítani. Készen leszünk úgy-e, délig, ezzel a harminnal?

Náci : Hatvannal is, csak tessék rám bízni. Nagyon kevés az, amit ezekbe a blankettákba be kell írni. Csak az a fő, hogy a sok hazudozásra ne tessék adni semmit. Aki fel van jelentve, az el is követte az erdei kihágást, punktum! Hová jutnánk, ha még ezt is bizonyítgatni kéne, hogy elkövette-e hát csakugyan a gyanusított a kihágást. De ha valamelyik mégis nagyon kokenul tagad, ha például azt erősítgeti, hogy a feljelentés téves, mert akkor ő kóterben ült, oda volt Pesten vagy nemzetszaporító állapotban volt satöbbi, akkor Jóskát, a mező-ört ünnepélyesen meg tetszik kérdezni, hogy: erdőőr mint hatósági közeg! Hivatalos esküjére való hivatkozással állítja, hogy a feljelentett a kihágást elkövette? Mire Jóska minden egyes esetben kivétel nélkül azt fogja mondani, hogy igen. Ezzel kész a bizonyítási eljárás.

Hámory : Köszönöm. Gyuri bácsi! (*Pénzt ad neki.*) Hozzon délután egy láda britanikát az írnek úrnak.

Náci (örvendve) : Köszönöm szépen. (*Átadva egy listát*): Itt van, Gyuri bácsi! Csak úgy, ahogy szoktuk. Akik egy feljelentésben vannak, azokat egyszerre kiáltsa be.

Gyuri bácsi (magában) : Hisz téged is én tanítottalak ki! (*Kimegy, hangosan kikiáltja a neveket.*) Kolompár József, Kolompár Mihály, Kolompár János, Kolompár András, Sárközi János, Dongó Ferenc, Menyus István.

(*Bejön egy öreg cigány, hat síheder cigány fickóval.*)

Hámory (Gyuri bácsihoz) : Hát ezek azok a szép lányok?

Gyuri bácsi : Tessék csak rám bízni. Végére kell hagyni a javát. Annak is megvan a maga oka-foka, némelyik lány igen szégyenlős ám, oszt nem szívesen marad itt.

Hámory : Gyuri bácsi, azt mondta, hogy emberek nem járnak az erdőbe.

Gyuri bácsi : Hát mióta ember a cigány? A cigány csak cigány!

Hámory (az öreg cigányhoz) : Loptatok fát az erdőben? Igen vagy nem?

Kolompár : Csókolom a kezit-lábat tekintetes szolgabíró úr, csak kimentem az unokáimmal az erdőre. Csak úgy kirándultunk, tetszik tudni, mint az urak, instálom. Csináltam nekik egy kis cigány-majálást, osztán hazajövet, hogy a szél ne

érje úgy a hátunkat, hát egy kis rózsét dobtunk rá, hogy a kutyák ne bántsanak, azok ellen a bestiák ellen meg egy darabka fát vettünk a kezünkbe.

Hámory : Szóval a máséból loptatok?

Kolompár : De ha minden a máse, nem lophatunk a magunkéból, instálom.

Náci (Hámory elé teszi az ítéletet) : Itt az ítélet, tessék!

Hámory (az ítélet átolvasása után) : Fizettek 30, meg 75, meg 135 fillért, összesen 2 pengő 40 fillért fejenként. Ha nem tudjátok lefizetni, éltök egy napot. Most elmehettek, mars! (*A cigányok kivonulnak.*)

Tavaszi felhők . . .

Kolompár (kimenőben) : Kezét csókolom, köszönjük a hozzánk való jóságát.

Gyuri bácsi (folytatja a kikiáltást) : Sonkoly Jóska, Kovács Pista, Szabó Jani, Tőczik Károly, Katona Imre, Fekete Péter, Csiger Péter!

Náci : Szolgabíró úr, kérem, ezeket be sem érdemes ide engedni. Legeltettek az erdőben. Pénzük nincs, suhanc gyerek valamennyi. Gyuri bácsi megmondja nekik, hogy egy-egy napi elzárást kaptak.

Hámory : De hát a törvényes alakiság?

Náci : Szabad legyen megjegyezmem, szolgabíró úr, hogy a lényeg a fő. Azután itt is maradhatnánk estig s mindjárt végre volna hajtva az ítélet. Tizenkét kihágási ügy meg ezzel el van intézve.

Hámory (a bejelő jövő Gyuri bácsihoz) : Mondja meg nekik, Gyuri bácsi, hogy egy-egy napi szabadságvesztés büntetésre vannak ítélve.

Gyuri bácsi : Mire, kérem alássan?

Hámory : Egy-egy napi elzárásra.

Gyuri bácsi : Ezt már értem. (*Kijelöl, a suhancokhoz.*) Mars hátra, bitang népesség, a másik udvarba! Ha felvágátok azt a boglya fát, meg felsepertétek az udvart, akkor haza takarodhattok.

(*Odakint egy menyecske pattogása hangzik.*)

Bogár Panni : Azt mondom, Gyuri bácsi lelkem, hogy beengedjék kend rögvést a szolgabíró elejbe, mert nagy panaszom van. Elmegyek én még a felséges néhai jó öreg királyunk színe elé is, ha nem segítenek a bajom, mert még ilyen igazságtalanság nem esett rajtam.

Hámory (Nácihoz) : Hívja be azt a pattogós némbert.

Bogár Panni (bejön) : Kezét csókolom, tekintetes szolgabíró úr. Ezt az átkozott levelet kaptam, hogy én ilyen tömérdek pénzt fizessek adóba, hát igazság ez?

Hámory : Hát ez nem is olyan sok. Tíz pengő, meg ami utána jár.

Bogár Panni : De ha eddig nem járt utánam egy krajcár adó sem, miért fizessek most egyszerre ily tömérdek pénzt?

Hámory : Hát kofálkodni szokott-e?

Bogár Panni : Csak egy kis zöldséggel, meg egy kis gyümölcseccel kofálkodom.

Hámory : No látja! Azért kell magának személyes kereseti adót fizetni.

Bogár Panni : Mit? Személyes kereseti adót?... (*Hirtelen méregbe jöve.*) Hogy a rossz törje ki azt is, aki kivette. Tisztességes asszony vagyok én, nem kerestem én még a személyemmel egy krajcárt se, nem is fizetek egy krajcárt sem! (*Felkapja az adóitót Hámory asztaláról, nagy méreggel elsiet. Hámory és Náci az oldalukat fogják a nevetéstől.*)

(*A folyosóról zajos társalgás és cigányzene hallatszik be. Öt fiatal dzsentrí jön berúgva, nyomukban a cigány.*)

Boldvay (még kívülről) : De szorgalmas ez a kölyök, elmúlt dél és ő mégis hivataloskodik.

Mokry : Uj seprő jól seper!

Egy hang : Talán már el is ment!

Boldvay : Dehogyan ment, hiszen hallottátok a Koronában Nemesbükkytől, hogy itt hagyta Lacit, ez még közgazgat most is.

Boldvay : Hé, füstös! Húzd rá! (*Berúgják az ajtót, a Rákóczi-induló hangjai mellett bevonulnak.*) Te ugyan jól kezdte a közt igazgatni, testvér. De az mégse járja, hogy téged választanak meg tegnap, oszt mi rúgunk be az öröme, mint az ágyú. Azért jöttünk, hogy elvigyünk a Koronába, ahonnan ki lettünk érted Nemesbükkytől hivatalosan kildve.

Mokry : Ugy van! Ha nem jössz, viszünk! Mindennek meg kell adni a módját, hogy tudja meg az egész járás, hogy hámorei Hámory Laci az új szolgabírája!

ÉRDEKESSEGEK HIRES GAVALLÉROKRÓL

Az ókor leghíresebb gavallérja Alkibiades volt. Eszményien szép, az atléták ideálja, aki háromszor egymásután nyerte meg a nagy olimpiai versenyt. Ezüst sisakban, bíborral és himzéssel díszített köpenyben járt Athén utcáin, ahol megjelenése a legnagyobb feltűnést keltette. Ő volt az első, akinek az a bizarr gondolata támadt, hogy a gavallér kutyájának is divatosan kell járnia és levágatta kutyája fülét és megnyírta a farkát. Noha kortársai rajongtak érte, rengeteg ellensége volt és ezeknek sikerült őt végül is a hazaárulás gyanújába keverni úgy, hogy menekülnie kellett. Ekkor is hű maradt nőhódító és gavallér hírnevéhez, mert Spártába hajózott, ahol akkor a szépségéről híres Timea királynő uralkodott. Noha a királynő hadban állt Athénnel és Alkibiades is már ismételtén vezetett ellene hadsereget, a királynő a legnagyobb tisztelettel fogadta a vendégbarátságát kérő Alkibiades, akit mindvégig kegyeivel árasztott el.

Demetrios szagosított illatos olajokkal először a teremben égő mécseseket. Edényei és poharai alabástromból, aranyból és elefántcsontból készültek.

A tengerre olyan csónakon ment napfürdőzni, amelyet tizenötös sorban hajtottak díszruhás szolgái. Díszbárkaja fedélzetén pálmakert volt és fürdőmedence. Uszályos köpenyt hordott, melyre arany- és ezüstsálakkal az istenek életéből vett jelenetek voltak himezve. Cipői látványosságzámba mentek és aranszalagokkal voltak lábához erősítve. Az év minden egyes napján rendezett valamilyen ünnepélyt vagy lakomát és végül Pallas Athéne templomában tartotta mulatozását azazal az indoklással, hogy néki az istenő a testvérhúga! Ő tanította meg a görög nagyvilági nőket arra, hogyan fessék magukat. Az e célra szolgáló kenőcsö-

ket Perzsiából hozatta méregdrága áron. Nem mindennapian érdekes Demetrios halála. Egy ütközet alkalmával Syria királyának kezébe került, aki végtelenül boldog és büszke volt, hogy a híres gavallér a foglya lett. A király el akarta tanulni Demetrios mesterfogásait és eleganciáját és a fogolyt arra kényszer-

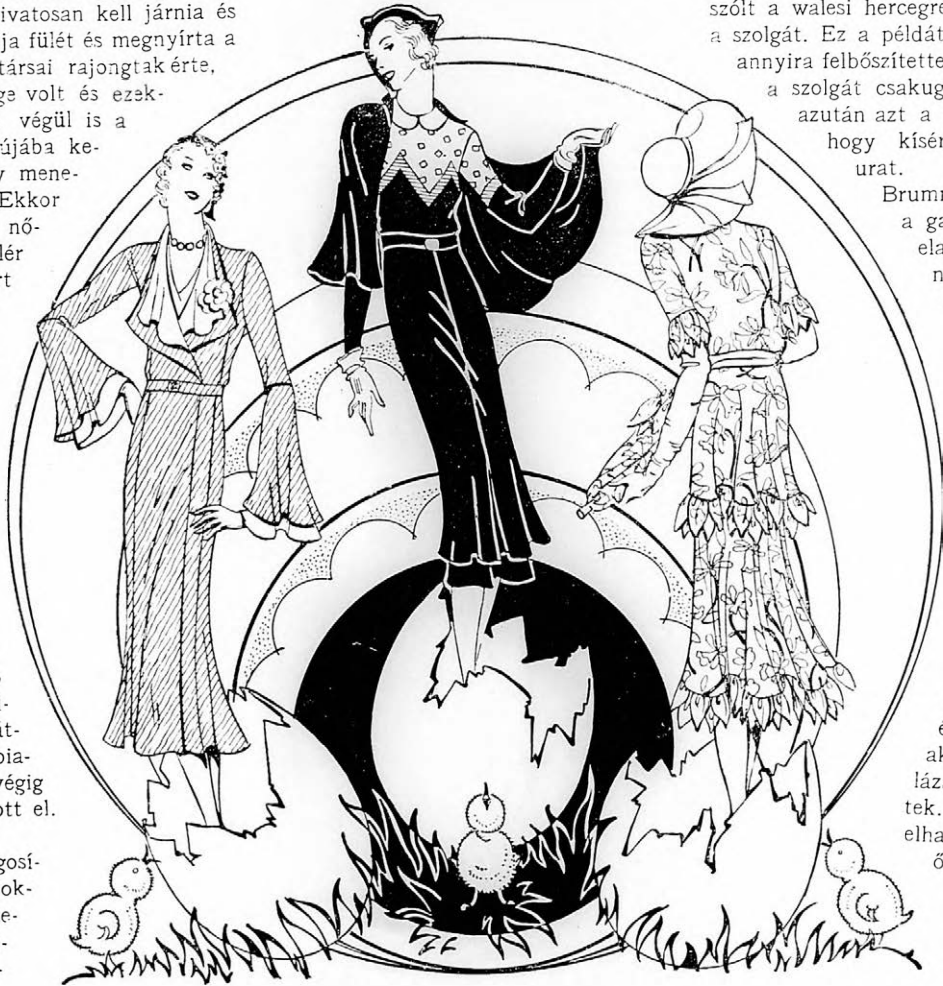
mel a lágy selyemnyakkendőt egy keveset kikeményítette és így a redőzetek megmaradtak, nem omlottak el, mint a keményítetlen nyakkendőknél. Ez akkor olyan szenzáció volt, hogy London szalónjaiban másról sem beszéltek és Brummelnak úgy megnőtt a szarva, hogy egy vacsora alkalmával, amikor csemetésére nem jött be a szolga, rászólt a walesi hercegre, hogy hívja be a szolgát. Ez a példátlan szemtelenség annyira felbőszítette a herceget, hogy a szolgát csakugyan behívta, de azután azt a parancsot adta, hogy kísérje ki Brummel urat.

Brummel is utólérte a gavallérok végzete eladósodott és menekülnie kellett hitelezői elől. Párizsban telepedett meg, ahol fokról-fokra lezüllött és végül is az elmebaj jelei mutatkoztak nála. Kis padlásszobájában megterített és azután ajtaját feltárva egyenként jelentette be látogatóit, az előkelő főurakat és minisztereket, akik persze csak lázas agyában léteztek. Így is halt meg, elhagyottan, egyik örülési rohamában.

Brummel utódja az eleganciában gróf

D'Orsay lett Londonban. A gróf naponta hatszor váltott keztyűt és legalább háromszor ruhát. Híres estélyei voltak, melyeken az akkori szellemi világ legelőkelőbbjei is megjelentek és D'Orsay nagy hatását semmi sem bizonyítja jobban, minthogy Anglia legjelesebb költője és egyben egyik legelőkelőbb arisztokratája, lord Byron keserűen jegyezte meg, hogy minden költői dicsőségét odaadná, ha úgy tudna öltözködni, mint gróf D'Orsay!

Természetesen gróf D'Orsay is teljesen eladósodott. Akkoriban Angliában még az adókat börtönbe lehetett csukni. De volt a törvénynek egy sajátosság szakasza, amely úgy szólt, hogy a letartóztatás csak napközben fogantatható. Ennélfogva D'Orsay kény-

ritette, hogy minden emberi képzelet felülmúló lakomákat és mulatságokat rendezzen. Ennek a megbízásnak azután Demetrios olyan lelkiismeretesen és alaposan felelt meg, hogy az egyik ilyen tivornya alkalmával szélütést kapott.

*

A gavallérok koronázatlan királya a mult század első felében Angliában George Brummel volt. Legnagyobb csodálójja a walesi herceg, mert Brummel még nála is elegánsabban öltözködött. Különösen nyakkendőjének tökéletes hullámai keltettek osztatlan bámulatot, mert azt senki sem tudta utánózni. A nagy titkot Brummel egyedül a walesi hercegnek árulta el. A gyönyörű hullámok magyarázata az volt, hogy Brum-

telen volt egész nap otthon tartózkodni és éveken át csak alkonyat után hagyta el lakását. A türelmetlen hitelezők persze nagyon bosszúsak voltak és törték a fejüket, hogyan fogathatnék el mégis a grófot? A lakásába nem lehetett a rendőrségnek behatolni, mert ugyanez a törvény azt is előírta, hogy az adós lakásába erőszakkal még a rendőrségnek sem szabad belépnie.

Egy napon D'Orsay nagy estélyre készült és többek között egy cukrász is jelentkezett nála. Amikor a cukrász a gróf lakásába lépett, levette fehér köntényét és sapkáját és kiderült, hogy titkosrendőr, aki ilyenénképpen erőszak nélkül jutott a gróf lakásába és ott a törvény nevében a grófot letartóztatták jelen-tette ki. D'Orsay kétségbeesetten vette tudomásul a kelepécét és csak azért az egyért esedezett, hogy megfelelő elegánsan hagy-hassa el lakását. Mint a gavallérok királya, a börtönbe is hí-réhez méltóan akart bevonul-ni. A rendőr-tisztviselő kész-séggel engedte meg, hogy átöl-tözhesen, mert kíváncsi is volt arra, hogyan készül a gróf legendás hírű eleganciája?

D'Orsay ezek után egymás után szedte elő rengeteg ruhá-ját, ingét, ha-risnyáját, nyakkendőjét és megkezdte a válogatást. Izgalmasan érdekes munka volt. Azután cipői fölött tartott szemlét és kalapjait vizsgálta sorra. Végre kiválasztotta a leg-megfelelőbbeket. Megfürdött, beillato-sította magát és nyakkendőjét kiváló gonddal kötötte meg. Ez a művelet annyira lekötötte a detektív figyelmét, hogy észre sem vette, hogy közben be-alkonyodott. Akkor azután a gróf hideg-vérűen kinyitotta az ajtót és egyszerűen kiutasította szobájából, minthogy a törvény értelmében alkonyat után már nem volt joga letartóztatni.

*

Balzac, a nagy francia regényíró,

egész kötetet írt az elegancia lélektanáról és lényegéről. Amíg pénze volt, maga is a legfinomabb színes frakkokat hordta és soha egy lépést sem tett gyalog, mert — amint azt az eleganciáról írt könyvében is kifejti — az elegancia ott kezdődik, hogy az ember mindenüvé saját fogatán jár. Kocsi nélkül nincsen elegancia, mert aki gyalog jár, az kénytelen az időjáráshoz alkalmazkodni, lakkcipői beporozódhatnak. Már pedig a gavallér cipőtálpának is úgy kell ragyognia, mint a cipő felsőbőrének. És valóban, ebben az időben a gavallérok úgy rakták fel lábaikat, hogy cipőtálpuk látható legyen. Így igazolták,

Wilde Oszkár ezekkel a szavakkal rendelt ruhát egy koldusnak: —

Nem tűrhetem, hogy ilyen rosszul öltözött emberek álljanak azon az utcasarkon, amerre nekem naponta el kell haladnom!

Ez a nagy író, akinek munkáival kezdődik a modern írásművészet és akinek szellemességével legfeljebb csak Shaw vetélkedik, amerikai körútra indult és az elegancia fontosságáról tartott előadást. Végül maga tervezett férfi- és nőruhákat, melyekkel óriási sikere volt.

Gomblyukában zöld szekfűt hordott, melyet kizárólag számára termeltek.

Ha fényes nappal vendégségbe hívták, le-bocsáttatta a függönyöket és gyertyákat is gyújtatott, mert amint mondta: zavarja a napfény brutális ereje.

Ő mondta a következő híressé vált szavakat:

— A társasághoz tartozni nagyon unalmas dolog, de nem oda tartozni: a legnagyobb tragédia!

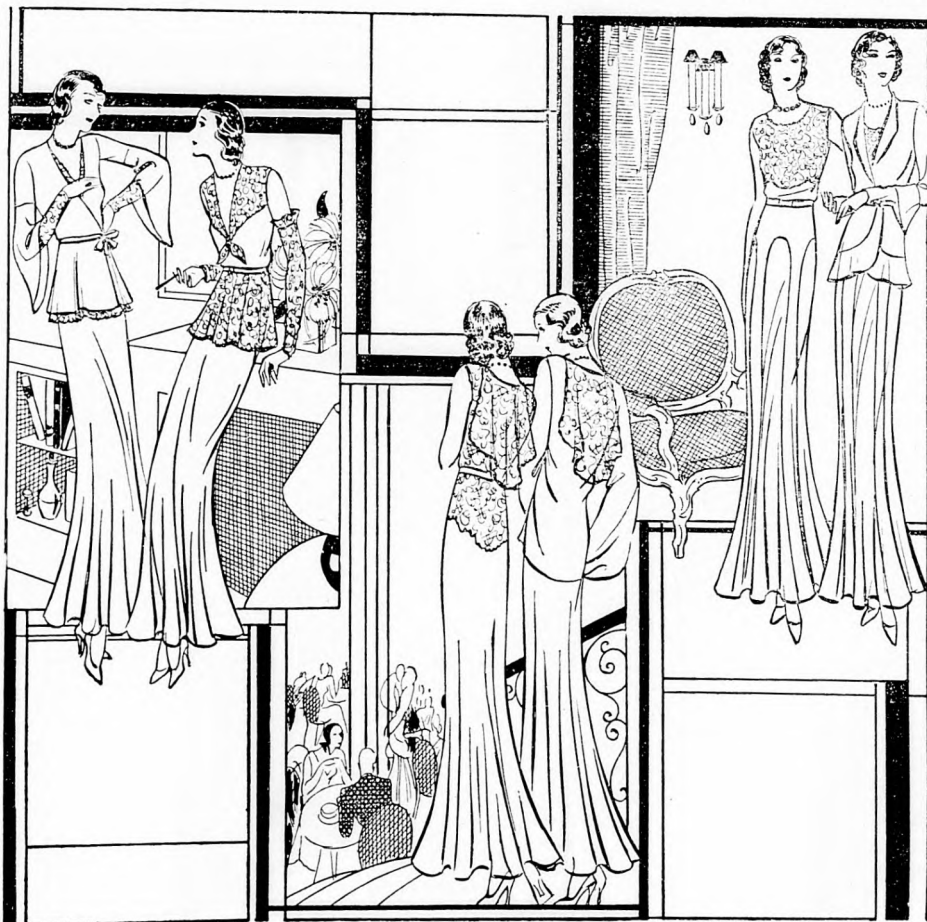
*

Az első lornyont Néró császár hordta. Smaragdból faragták és a hiú császár állandóan a szeméhez emelgette, noha semmitsem látott rajta.

*

Van Dyck, a nagy németalföldi festő (1599—1641) korának legelegánsabb férfija és ünneplott gavallérja volt. Ő volt az első festő, aki a mai értelemben vett díszes műtermet tartott, melyben mükincsek és drága bútorok kápráztatták el a látogatókat. A nők rajongtak érte. Mikor egyszer Sir Kenelm Digby feleségéről, lady Venetiáról azt kezdték suttozni, hogy gyengéd szálak fűzik a művészhez, a gavallér festő egy hatalmas allegorikus képet festett, melynek ezt a címet adta: Ártatlanság! — és a kép főalakját lady Venetiáról mintázták.

Ilyen elmés és finom modorban némította el a fecsegőket.

hogy valóban nem jártak gyalog.

*

Eugen Sue francia író volt az első, aki a látogató névjegyét ezüsttálcán hozatta be. Ugyancsak ő hozta divatba az asztalterítőre szórt virágokat. Olyan gögös és méltóságteljes volt, hogy mások jelenlétében sohasem evett, mert az evést túlságosan közönséges műveletnek tartotta. E tekintetben minden-esetre fejlődtek már azóta íróink, mert ma már sokan akkor sem esznek közölök, amikor senkisé látja őket!

Ugyancsak ő találta ki azt az örült-séget, hogy mielőtt egy aranydarabot vagy ezüstpénzt zsebébe csúsztatott volna, előbb inasával letöröltette.

NAPSUGARAT, LEVEGŐT!

Nem szabad abbahagyni a gyermeknyaraltatást

MÉG MESSZE VAN A NYÁR, csak a tavasz lehelletét érezzük, amint az újraéledő mezők és erdők felett besurran a városba, a dermedt kőfalak közé, — de máris gondolnunk kell a perzselő hónapokra, mikor por- és füstfelhőbe burkolódnak a város. Aki teheti, menekül a katlanból, ki a budai hegyvidékre, ki a falusi kertesházába, a tanyájára, vagy valamelyik kellemesnek vélt fürdőhelyre. Aki teheti... De hányan vannak, akiket szakadatlan munka vagy szegénység valósággal ideszögez a forró aszfalthoz és hónapokon át szenvedni családjával a kánikula csapását! Hányan vannak, akik még csak két hétre sem tudnak elmozdulni a városból, hogy elnyűtt idegeiket egy csöndes kis fészekben s fáradt tagjaikat Természet ösanyánk ölen megpihentessék! A felnöttek még valahogy kibírják. A kifejlesztett szervezet csodás ellentálló képessége és rugalmassága sok kellemetlenséget közömbösít s a meglett ember nagyobb morális érzéke, fegyelmzettése számos bajt le tud gyűrni, vagy el tud háritani. De a fejlődésben lévő gyermeket, aki tíz hónapon keresztül az iskola padjaiban s otthon az asztal mellett görnyed, ki kell vinni a szabadba, annak levegőre és napsugárra van szüksége, hogy megizmosodjon és hogy a különféle betegségek iránt fogékony fiatal test ellentálló képessége megerősödjön.

Idejekorán vetjük fel az idej gyermeknyaraltatás kérdését. Az a néhány hónap, amely a gabonaérlelő nyárig még hátra van, bőségesen elegendő, hogy az illetékes tényezők, állami hatóságok és társadalmi szervek alaposan áttanulmányozzák és az adott gazdasági lehetőségekhez képest kidolgozzák a problémát. Külön aktualitást ad a kérdésnek az a szomorú helyzet, amelybe a Gyermekvédő Liga került. Ez a valamikor virágzó, szép, emberbaráti intézmény elvesztette egész vagyonát és most az a veszedelem fenyeget, hogy még azt a pár száz kisleányt és kislányt sem lehet nyaraltatni, akik eddig a Liga jóvoltából jutottak el a Balaton áldott partjára

épp úgy, mint a vendégszerető Hollandiába. Nem tartozik ránk, hogy a Liga anyagi pusztulásának okait és hátterét firtassuk, mi csak azt látjuk fájó szívvel, hogy az egyetlen komoly gyermekvédelmi szerv elsorvadt és azok a szülők, akik tőle várták a sápadt arcú, horpadt mellű, rosszul táplált kicsinyeiknek néhány heti szünidei boldogságát, most réveteg szemmel, kétségbeesetten néznek körül, nem tudva, honnét és kitől remélhetnek gyámolítást.

Engedtessek meg nekünk, akik a gyermekvédelem nagy nemzeti gon-

kihámozni és kihalászni, amellyel több száz szegény kis magyar életét nemcsak megszépíteni, de talán megmenteni is lehet. És nem kell ahhoz sem valami égbetörő lelemény, hogy az elnyomorodott társadalom legtehetősebb felső rétegéből kiszivattyúzzák azt a másik pár százezer pengőt, ami még néhány száz gyermek nyaraltatási költségeit fedezné. Valóban kétségbe kellene esnünk, ha minden gazdasági baj és válság ellenére sem lehetne előteremteni annyi pénzt, amennyivel a nyaraltatásra legjobban rászoruló gyermekek szerény ellátása

kerül akár itthon, akár — ha az orvosok magaslatti helyeket javalnak — a külföldön, ahol oly nagy szeretettel fogadták mindig a mi drága gyermekeinket.

Méltóztassanak elhinni nekünk, hogy életbevágó kérdés, mint — teszem ezt — egyik-másik álszöveghez vagy egy-két tucat személyi kultuszt üző sajtotermékek közpénzekkel való megsegítése. És méltóztassanak elhinni, hogy több boldogság, foganatosabb hála fakad a gyermekeknek nyújtott se-

Gróf Andrássy-fogat, Szabó Miklós igazgató hajtása a Mezőgazdasági Kiállításon (Pobucca felvétele)

dolatát elsőnek tettük meg e hasábon az állam és társadalom közös feladatának s akiknek nem egy ötlete innen, ezekről a lapokról indult el és érkezett el a megvalósulás révébe, — hogy a gyermeknyaraltatás kétségessé vált ügyéhez néhány megjegyzést fűzzünk. Az a becsületes szándék vezérel bennünket ezuttal is, amelyet egyedül fogadtunk el lelki iránytű gyanánt akkor, amikor hat-hét évvel ezelőtt energikus szavakkal sürgettük a nincsetlen gyermekek nyaraltatását s ezzel a jövő nemzedék jobb, erősebbé tételét.

Először is: a gyermeknyaraltatást nem szabad abbahagyni. Hogy nincs rá pénz? Édes Istenem, sok olyan dolog van, amire nem találnak fedezetet, de aztán, ha nagyon utánanéznék, mégis megvan a fedezet. Viszont sok olyan másod- és harmadrendű dolgra van rögtön fedezet, ami bár inkább fedezet nélkül maradna. Nem olyan ördögös dolog egy majdnem kilencszázmillió pengős állami költségvetésből azt a pár százezer pengőt

gítség, mint az ilyen igen problematikus »áldozatkészség« nyomán. Nem óhajtunk hosszabb ideig foglalkozni ezzel a fájó összehasonlítással s főleg távol akarjuk magunkat tartani a napi politikától. Ez nem a mi kenyerünk. Ámde a gyermekvédelem, ha politikamentes terület is, elsőrendűen nemzeti ügy, amelyet szolgálni becsületbeli kötelesség. Mi a társadalom lelkiismeretének ébresztői és megszólaltatói vagyunk. A közömböseket vagy a tájékozatlanokat felébreszteni, a gyermekvédelem híveinek őszinte véleményét megszólaltatni, olyan feladat, amelyet készséggel és szívünk sugallata szerint vállalunk. Vállaljuk és nem hagyjuk megnyugodni a közvéleményt. nem engedjük elaltatni a közlelkiismeretet, míg ezt a nagy tartozását le nem röjja a nemzet díszvirágával, reménységével, a ma még fejletlen ifjúsággal szemben.

Még egyszer: nem szabad abbahagyni a gyermeknyaraltatást. Kell, hogy pénz legyen rá. Kell, kell, — muszáj!

IFJ. RÁTHONYI ÁKOS

Az elsőt minden magyar színházlátogató ismerte.

Ráthonyi Ákos neve fogalom volt a háború előtti magyar színházi világban. Személy szerint daliás, szép ember, mint színész: tehetséges, hódító. Lehár legszebb operettjei az ő idejében, az ő főszereplésével kerültek a közönség elé. A legforróbb sikerek sorozatos, boldog estéi az ő nevéhez fűződnek. Száz, százötven, kétszáz előadás egymásután, az járta a Vig özvegy és Varázskeringő idejében.

Ifj. Ráthonyi Ákos

Nagy munka lett volna összeszámlálni azokat az ábrándos női szíveket, amelyekben Ráthonyi Ákos volt az ideál.

Az izzig-vérig magyar úrból lett színész korának egyik legszebb férfija volt. Ősi, felvidéki kúriából jött Pestre. Jött és győzött. S amily gyors volt a színpadra jutása és hódítása, oly hirtelen történt a visszavonulása. Szinte márhólnapra, dicsőségének tetőpontján hagyta el a színpadot.

Az történt, hogy a sok, veszélytelen távolságban lobogó rajongás után egy bátran előretörő, nagy szerelem lángolt fel Ráthonyi Ákos iránt.

A Vig özvegy volt akkor műsoron. A Magyar Színházban ment az operett és Ráthonyi Ákos feledhetetlen alakítása: »Daniló«, egész Budapestet lázba hozta. A diadalmas esték hosszú láncolata alatt három primadonna dőlt ki a sorból: Küry Klára, Szoyer Ilonka és Turcsányi Olga. Ráthonyi Ákos azonban állta a nehéz iramot.

De ennél az operettnél nemcsak a példátlan siker és ünneplés acélozta,

hanem akkor már őt is vitte, tüzelte a szerelem. És akkor már egyes-egyedül egyetlenegy szép asszonynak játszott minden este. Annak, aki minden este ott ült az egyik páholyban.

Hiába reszketett a színház Ráthonyi Ákosért, Beöthy és Rákosi Szidi különösen. S hiába állt a szép arisztokrata asszony mögött könyörtelen ellenzéssel a családja... A nagy szerelem mindent elsöpört az útból és mindent, ami akadály volt, feláldozott. Ráthonyi Ákos a színpadot, sikert, ünneplést, a szép arisztokrata dáma a családját adta oda a szerelmükért.

Ugyan a család nagy ellenkezését nem egészen lehetett érteni. Ráthonyi is nemes ember, régi ugocsamegyei föld-birtokos család sarja, címer, prédikátum díszlet a neve előtt. De a szép asszony özvegyi feje körül grófi korona ragyogott.

Az esküvő után felköltöztek Ráthonyi Ákos birtokára, Nagyszöllőse.

Ebből a romantikus házasságból egy fiú született. Az apja nevét kapta és a név mellé az apja külsejét és színészi tehetségét.

Ráthonyi Ákos a háború alatt meghalt.

A fiatal Ráthonyi Ákos színészi ambíciói elé pedig könyörtelen tiltással ott állt az anyja családja. Sőt az édesanyja is.

Aztán telt, mult az idő...

A kis Ákosból nagy, komoly fiatalember lett. Elvégezte az egyetemet és beutazta a világ egy részét. Járt Indiában, Afrikában, Angliában, Hollandiában, Lengyelországban, Németországban, Svájcban, Olaszországban. Eleinte vasúton, később az autójával. Sok szép látnivaló hatott lelkére, de egyik sem volt oly erős, hogy a lelke legmélyén szunnyadó vágyat elnyomhatta volna.

A fiatal Ráthonyi Ákos minden vágya a színpad volt...

Épp oly romantikus módon, mint az édesatyja, megnősült. Egy dúsgazdag

angol-ausztráliai szép szőke lányt vett feleségül. Állandó tartózkodásra Londonba költözött.

S amit Magyarországon a családja megakadályozott, azt ott Angliában elérte.

Megismerkedett a British International Pictures filmvállalat egyik rendezőjével, egy szintén magyar származású emberrel. Egy szép napon próbafelvétele hívták a fiatal Ráthonyit. A próba után pedig szerződést adtak eléje. Először egy filmre, aztán kettőre, aztán egy nagy filmre.

Ifj. Ráthonyi, filmszerepében

A filmek elkészültek és a színiiskolát nem végzett, sőt színészi játékot senkitől nem tanult fiatal Ráthonyi Ákos oly fényesen állta meg helyét, hogy az angol szerződés után egy amerikai ajánlatot adtak neki. Ráthonyi Ákos két kézzel kapott az amerikai filmvállalat után.

Februárban hazajött búcsúzni. Február tizenötödikén jött Pestre. Innen egy heti pihenésre Hevesmegyébe, a mostoha nővére birtokára, az édesanyjához.

Mire e sorok megjelennek, már az Atlanti óceánon hajózik Amerika, illetve Kalifornia, sőt még pontosabban mondva: Los Angeles felé.

Az angol filmgyárban készült szerepei közül bemutatunk egyet. Pompás emberábrázoló tehetsége, szépsége híven tükröződik e képről.

Akik édesatyjának tapsoltak, akik az ő művészetét csodálták, bizonyára szívből örülnek a fiatal Ráthonyi Ákos nem mindennapi, gyors karrierjének.

S. M.

NŐK A VILÁGTÖRTÉNELEMBEN

Írta: LÁZÁR ISTVÁN

KADIDSA

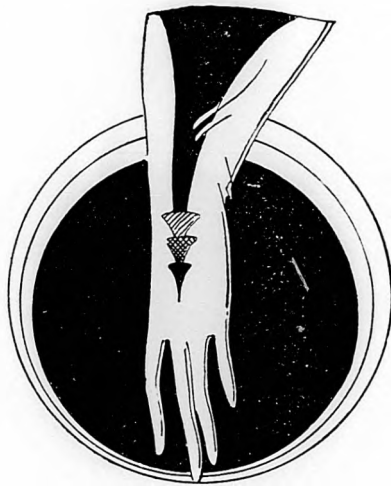
Egy vagyonos, arab kereskedőnek volt az özvegye, viruló szépasszony, ki már scende kövérségbe gömbölyödött, de még lángok ragyogtak fekete szemében, a másodvirágzás asszonyi tüze. De a vagyon és a szépség nem olyan értékek, hogy valakinek a halhatatlanságot biztosíthatnák és Kadidsa asszony is eltűnt volna a múlt határtalan nagy temetőjében ismeretlenül, ha jó sorsa össze nem hozza Mohameddel, aki az izlám vallást alapította a hetedik század elején.

Mohamed (magyar jelentése: a sokat dicséret) a hagyomány szerint Krisztus után 571-ben született Mekkában és a koreisák pápi törzseből származott. Családja valamikor nagy tekintélynek örvendett, de Mohamed atyja, Abdallah már szerény, vagyontalan arab kereskedő volt, ki alig tudta megkeresni a napi kenyerét. Mohamed korán árvaságra jutott s nagybátyja, Abu Talib vette pártfogásába és magával vitte hosszú kereskedelmi utazásaira, de Mohamedet nem annyira a kereskedelmi ügyek, mint inkább a vallási kérdések érdekelték s a keresztény népek életével és vallási rendszerével megismerkedve, kétségkívül kivirágzottak lelkében a Megváltó igéi; ezenkívül áttanulmányozta a zsidó vallás mózesi parancsait s keleti utazásai alkalmával megismerte a hindu vallás alapítóit is, ha figyelembe vesszük, hogy az általa alapított izlám vallásban mind a három régi vallási rendszer alapmotívumai benne foglaltatnak. A szemlélődő és bölcselkedő Mohamed szelleme möhön itta föl e tanokat s kereskedelmi pályájával szakítva, vallási tanulmányainak és gondolatainak szentelte életét.

De a vallásalapításhoz is pénz kell, hogy az ember szabadon, gondmentesen élhessen istenes és bölcselkedő kedvteléseinek s bizonyára nem született volna meg a nagy és hatalmas izlám vallás, ha a jószerencse Mohamednek a segítségére nem siet. Kadidsa, a szép, vagyonos özvegy szíve lobot vetett a nála jóval fiatalabb Mohamed iránt s érdeklődve hallgatta az új vallásbölcset, ki a Paradicsom tubajáiról és csókos boldogságáról ragyogó álmokat szőtt s valóságos tündérmeséket regélt. A túlvilági élet ilyen édes és boldog elképzelése megejtette Kadidsa rajongó szellemét, feleségül ment Mohamedhez és szívével együtt jelentékeny vagyonát is a rendelkezésére bocsátotta, hogy megvalósíthassa nagyvratú álmait.

Ismerte Mohamed az arabok társadalmi viszonyait a mekkai állapotokkal együtt,

ahol a kifejlett kereskedelem következtében a gazdagok és a szegények közti gazdasági ellentét a legszembeszökőbben mutatkozott. Mohamed, mint szociálreformátor, rájött, hogy ezeket a kirtívó ellentéteket csak a gazdagok jótékonykodása szüntetheti meg, tisztuljanak meg hát a gazdagok és szerezzenek jogot a Paradicsom örömeire. Negyven éves volt már, mikor hirdetni kezdte, hogy »Egy az Isten, Allah és az ő prófétája Mohamed!« Első és legbüzsőbb tanítványa Kadidsa asszony volt, de a hívők nem igen gyülekeztek és a szegények

szeretetéről szóló tanításai sok ellenséget szereztek neki. Mohamed azonban nem csüggedt el, hiszen mellette volt Kadidsa s nemcsak vakbüzső hitével, hanem tetemes vagyonával is támogatta férjének a régi vallási hagyományokkal ellenkező tanait. Keresve-kereste, hogy az emberek tömeges összejöveteleit férjével az új vallás céljaira kihasználtsa, de bizony csak gyéren gyűltek a hívek, úgy hogy lényegében ő volt Mohamednek az egyetlen igaz tanítványa.

Szinte csökönyös ragaszkodással bízatta

urát és tömeges összejöveteleken, nagy népgyűléseken ő maga is megjelent és tervezett, agítált, szervezett és lelkesített, hirdette Allah dicsőségét s az izlám legfőbb tanát és sarkalatos pontját, hogy Allah egyetlen prófétája Mohamed. Hitték is, nem is. De a paradicsomi élvezetek nagyszerűsége mégis csak vonzotta a keleti vérmérsékletet s lassan-lassan megalakult a próféta pártja és Mekka körül táborba tömörült. A próféta pedig azzal jutalmazta hűségese felesége munkásságát és önfeláldozó jószágát, hogy, bár az arab törvények megengedték a többnejűséget, nem vette igénybe ezt a szabadságot, s gyöngéd szeretettel és hűséggel ragaszkodott az ő egy asszonyához, aki akkor már régen túlhaladta virágzó éveit és amikor Kadidsa 65 éves korában meghalt, igaz gyászt ült a vallásreformátor, joró könnyekkel siratva meg az ő jövőjét, akinél jobb és hübb feleség e földre még nem igen született.

De lám, milyen a férjhiűség! Alig múlt el egy hónapja Kadidsa elhunytának, a szerelmes természetű próféta bőséges örömkömben kezdte élvezni a szabadságát. A sajátmaga-hozta törvény négy feleséget engedett meg minden igazhittűnek, de ő nem szabta magát a törvényes korlátokhoz, mert azt tartotta, hogy a közönséges halandókra kiszabott törvény a prófétát, Allah földi helytartóját nem kötelezi. Feleségül is vette mindjárt Sandát, egyik tanítványának az özvegyét, majd később egy ragyogó szép fiatal lányt, Ajisát emelte prófétai szívéhez és amint a hagyományok följegyzik, ennek a szépséges, ifjú feleségének a szerelmében — Allah jóvoltából — meg is találta még itt lent, a földön a Paradicsomot...

Az izlám vallás, mely a megnyugvást, az isteni rendelésbe való, teljes beletörődést hirdeti, a keleti népek áldomó lelkében végre is lángot kapott. Az a fanatikus hit és pénz, mit a jólelkű Kadidsa asszony áldozott Mohamedért, meghozta áldásos gyümölcsét: Mohamed okos és bölcs tanításait 114 fejezetbe foglalták össze a »Korán« nevű gyűjteményben, mely a törökök legfőbb szent könyve. Száz és száz milliók vallják ma azt a hitet, amelyet Kadidsa asszony

Legújabb modellű feketekávé-készlet

elsőnek szentelt meg az ő hűségével. Ha igaz Mohamed tanítása, akkor ő most ott ül a Paradicsomban, a bülbülszarú rózsák hét mennyei bokrának az édes árnyékában és a nagy prófétával együtt hallgatja a hurik tündéri énekét a szerelemről és a boldogságról, mely kijut minden igazhittű muzulmánoknak, hát még ennek az áldott feleségnek, aki Allah nagykövetének és helytartójának e földön is a vezérlő csillaga és üdvössége volt!

A TÁRSASÁGBÓL

Halló! Csókolom a kezeit, Nagyságos Asszonyom!... Mielőtt fölvettem volna a telefonkagylót, a szomszédos kávéházi asztalnál hallottam ezt a tipikusan pesti beszélgetést, amit el kell mondanom Nagyságos Asszonyomnak. Két megrögzött agglegény vitakozott az eljegyzés időtartamáról.

— Szóval, — mondta az egyik, — te azt tartod helyesnek, ha minél hosszabb ideig marad valaki vőlegény!

— Feltétlenül! — mondta a másik. — Minél hosszabb ideig marad valaki vőlegény, annál rövidebb ideig tart a házasassága!

Mindenekelőtt hálás köszönetünket fejezzük ki Makra Sylvesterné, szegedi főmérnök neje és Moirét Lajosné budapesti kedves előfizetőnknek, akik Szegedről, illetve Lovranából küldték jöleső üdvözlőiket. Pápay Margit Senyéről, öz. Funák Károlyné Szegedről, Tóth Anna Nagykőrösről, Simó Agnes a Semeringről, Kovács Kálmáné, huszárezredes neje kedves előfizetőnk pedig Pápáról emlékezett meg a M. U. L.-ról, amit mi is hálas üdvözlővel viszonzunk.

Társasági hireim a következők: Albrecht kir. főherceg visszatért a Riviéráról. — A Kormányzó Ur megengedte,

hogy Jambreko-vich László a spanyol polgári érdemrend középkeresztjét a csillaggal, Böszörményi László a francia becsületrend tisztijelvényét, nemeskéri Kiss Sándor és neje Csáky Irma grófnő a VII. Haakon norvég király jubileumi ezüst emlékérmét, gróf Csáky István a svéd Észak csillagrend lovagkeresztjét és zsarnócai Barthély Tibor a spanyol polg. érdemrend középkeresztjét eljogadja és viselje.

Egy kedves előfizetőnk küldte be nekünk ezt a jellemző esetet, aminek ő volt a fültanú-

ja. Méri-méregeti a falusi patikus az orvos-ság különböző részecskéit a hajszálfinom patikus-mérleggel és amint valahol nagyon kevésből több lesz a mérleg tányérkájában, azonnal lecsipked belőle. Nézi a cigányt, nézi, de végre mégis csak beleszól:

— Ugyán, ne feszegette úgy azzal az orvos-sággal, hiszen egy seginya árva számára les!...

Himnehireim a következők: néhai Hossmann Béla, okl. bányamérnök, főhadnagy és neje Szekesváry Mária leánykája: Livia, okl. tanítónő kedves előfizetőnk, jegyet váltott Tauber József, nyug. jószágigazgató fiával: Jenővel, máv. forgalmi tiszttel. — Jusztin Márton husvét vasárnapján Kiskundorozsma-Árpádközponton eljegyezte Dudás Margitka kedves előfizetőnk, Mihály Ferenc nyug. tanfelügyelő és Horatius Gizella leányát Icut Budapesten eljegyezte néhai Fiala Mátyás nyug. máv. felügyelő és Friedrichkeit Rosina fia, Viktor. — A jegyespároknak ez úton fejezzük ki szívből jövő, őszinte szerencsekívánatainkat.

Csak úgy közbevetőleg, pihenőül, elmondom Nagyságos Asszonyomnak két falusi asszony beszélgetését.

— Hallja, szomszédasszony, — mondta az egyik, — azt hallottam az uráról, hogy közönséges tolvajokkal ül együtt a duTYiban.

— Aljas rágalom! — hengegett a másik! — Az én uramnak külön cellája van!

A Palatinus Club »La Bienvenue Hongroise« alakuló közgyűlése fényes külsőségek között zajlott le a Dunapalotaszálló nagytermében. Védnök József főherceg tábornagy, diszelnökök pedig dr. József Ferenc kir. herceg és Apponyi Albert gróf lettek. — A budapesti kir. magyar Pázmány Péter tudományegye-

tem I. számú szemklinikáján bensőséges szeretettel ünnepelték a klinika főápolónőjének: Greszler Emmának 40 éves szolgálati jubileumát. — A József kir. herceg szanatórium-egyesület, hogy gyűjtési és egyéb jótékonyági akcióit vonzóbbá és eredményesebbé tegye, Magdolna kir. főhercegnő védnöksége alatt leánybizottságot alakított, amely első összejövetelét már meg is tartotta egy teadélután keretében, a Nemzeti Kaszinó helyiségeiben.

Felhivom Nagyságos Asszonyom figyelmét egy új tangóra, amely az idei tavasz slágerének ígérkezik. Ez a hangulatos, finom és poetikus tangó Gergelyffy Gábor, a népszerű költő versére készült, a zenéje pedig Áts Tivadar alkotása.

Dr. Mauks Ernő, kir. tanfelügyelő és író, most adta ki »Sas és pillangó és egyéb állatmesék« címen 40 meséjét, amelyek szórakoztató formában tárgyalják a legmélyebb emberi igazságokat. Ennek a könyvnek nem csupán pedagógiai jelentősége nagy, hanem a szórakoztató olvasmányok kedvelői is élvezetet találnak benne.

Egy végtelenül lesújtó és tragikus gyászestéről is kötelességem beszámolni. Gencsy Bertalan g. őrnagy Rákoshegyen hosszú és kinos szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. A porbasujtott özvegy gyászában együtt érez a M. U. L. szerkesztősege.

Befejezésül elmondom Kohn utazó esetét, aki betért egy vasúti vendéglőbe ebédelni és rostélyost rendelt. A pincér nagyon kis adagot hozott, mire Kohn nem evett belőle, hanem ráborított az asztalra és sirni kezdett.

— Kérem, ott egy vendég sir. — jelentette a pincér a vendéglősnek, aki csak hamar Kohnhoz sietett és megkérdezte:

— Ha szabad kérdezni, miért tetszik olyan keservesen sirni!

Kohn felemelte fejét és könnyes tekintettel ránézett a vendéglősre.

— Hogyne sirnék, — mondta, — a pincér, — amikor arra gondolok, hogy egy ilyen picike kis húsért egy egész nagy marháat le kellett ölni!...

Kezeit csókolom.

ILYENEK ŐK: A NAGY EMBEREK

(Három tanulságos történet) □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

A nagy embernek egyszer fáj a foga. Azért fáj, mert nagyon félt a fogorvostól. Gyakran voltak kisebb fájdalmai, de egyre halogatta a fogorvos felkeresését.

Egy este aztán olyan fogfájást kapott, amit csak úgy bírt elviselni, hogy állandóan jeges vizet tartott a szájában. Mellette ült és virrasztott a felesége és ötpercenként odaadta neki a gyógyító és csillapító folyadékot. Egyedül nem hagyhatta, mert akkor elszunnyadt volna. A víz benedvesíti a pyjamáját, a takaróját, a párnáját és újra felébredt volna.

Hajnali 5 óráig tartott ez a tortúra. A fájdalom végre alább hagyott és a nagy ember elszunnyadt. A mellette lévő szobában holtrafáradt felesége is végre elaludt.

De már 7 órakor felverte őt a nagy ember rémes kiáltozása. Szinte üvöltő hangon tett súlyos szemrehányásokat a feleségének azért, hogy nem törődik vele és nyugodtan alszik, amikor az ő ágya tele van jeges vízzel.

(Ez a nagy ember *Thomas Mann*, a világhírű német regényíró volt.)

*

A nagy embernek megvolt az a furcsa szokása, hogy egész nap szaladgált hálókabátban és papucsban. A házban lévőket nem is vette ember-számba.

Egy napon, ebben a jellemző köntösben futkározott, amikor meglátta, hogy a lépcső alján valaki közeledik. Rákiáltott a szobalányára:

— Senkit nem fogadok!... Meghaltam!

A látogatónak azonban mégis sikerült bejutnia. A nagy ember, akit végeredményben mégis csak érdekelt a közönség róla alkotott véleménye, hirtelen taktikát változtatott és látogatójának a nyakába borult:

— Mennyire örülök, hogy önt láthatom!... Épp ön után vágyakoztam!... Ez a nap valóságos ünnepnap a számomra!

A nagy ember még homlokán is esékolta látogatóját, aki most már nekibátorodott és ajánlásokot kért új könyve elé.

— Drága barátom, — mondta a nagy

ember, — legyen szíves és ismételje meg a nevét, mert elfelejtettem.

(Ez a nagy ember *Anatole France*, a világhírű francia regényíró volt.)

*

A nagy ember autót vezet az amerikai országutakon, amelyek olyan szélesek, hogy öt kocsit is elfér egymás mellett. A nagy ember azonban kétségbeesetten ül a kormánykerék mellett. Minden kanyarodónál valószínű idegrombot kap. Ha óránként 30 kilométeres utat sikerül megtennie, ez már valóságos rekord.

Ha aztán egy-kétórás késéssel megérkezik valahová, a melle dagad a büszkeségtől. Összefonja a karjait és szinte az egész világot szeretné tanu-

nak hívni az ő páratlan autóvezető-séhez.

— Tudod, — mondja a feleségének, — milyen messze vagyok attól, hogy én legyek a legnagyobb ameri-

kai író. De azt senki nem vonhatja kétségbe, hogy az Egyesült Államok legkitünőbb autóvezetője én vagyok!

(Ez a nagy ember pedig *Sinclair Lewis*, amerikai regényíró, aki most kapta meg az irodalmi Nobel-díjat.)

A farkas és a hegedű

A LONDONI ÁLLATKERTBEN hosszús, tudományos kísérleteket végeztek abban az irányban, hogy megállapítsák: vajjon van-e valami igazság abban, hogy a farkasok a vonóhangszerek hangjától félnek és reszketnek.

Mindenki jól ismeri azt a gyermekmesét, amely arról a muzsikusról szól, akit a búcsúról hazafelé menet farkasok vettek üldözőbe. A muzsikos, menekülése közben, beugrott egy gödörbe, ahol azonban már volt egy farkas. Kétségbeesett helyzetében és halálos félelmében elővette hangszerét és játszani kezdett. A hegedű hangja azonban annyira megrémítette a farkast, hogy nem mert közeledni a muzsikos felé, aki így megmenekült a biztos haláltól.

A londoni állatkertben lefolytatott kísérletek beigazolták, hogy a hegedűhúr hangjai úgy az európai, mint az indiai farkasokra nagy hatással vannak, sőt egyeseken megfélemlítették ezeket a vadállatokat. Először olyan helyen szólaltatták meg a hegedűt a farkas ketrece mellett, hogy az állat nem láthatta. Már az első hangoknál reszketni kezdett, a szőrét felborzolta, farkát a lábai közé eresztette és nyugtalanul szaladgált ide-oda a ketrecben. Amikor aztán hangosabb lett a játék, a farkas féltelme egyre fokozódott, sőt kénytelen volt az ápoló közeledni, mert a vadállat halálos remegésében szét akarta zúzni saját koponyáját a ketrec rácsain.

Egy másik farkas szintén felborzolta a szőrét, szétnyitotta a száját és vicsooritani kezdte a fogait. Égyébként nyugodtan viselkedett. De amikor a hegedűs olyan helyre állt, ahol már láthatta őt a farkas, vad düllében nekiugrott a ketrecnek, hogy szétlépje azt az embert, aki a hegedű hangjaival meri kinézni.

A kísérletezések most tovább folynak abban az irányban: vajjon csak a húros hangszerek hangjának van ilyen hatása a fenevadra, vagy általában vére minden zenének. Továbbá, hogy csak a farkasok, vagy pedig a többi fenevadak is hasonlóképpen viselkednek-e.

Herberstein grófné ugratása a Mezőgazdasági Kiállításon

Aranypárbaj

Forró Pál új eredeti regénye

12.

Percy Habberton fanyalogva nézett a névjegyre, melyet titkárja tett eléje.

— Kitty Croft? Walter Croft leánya? Hm, nem szeretem az érzelmes jeleneteket. Nők ne avatkozzanak férfiak dolgába.

— Mondjam azt, hogy a főnök úr nem ér rá fogadni?

— Azt nem tehetem. A legyőzött ellenféllel szemben kénytelen vagyok bizonyos lovagiasságot mutatni... Szóval mondja azt, hogy fogadom, de adja tapintatosan tudtára, hogy csak néhány percről lehet szó!

Kitty sötétkék kosztümben ült a váróteremben. A szeme lázasan csillogott. Az ujjai idegesen tapogatták végig a kis táskáját. Érezte benne a revolvert. Haragja, felindulása egy csöppet sem lohadt le. Ellenkezőleg. Igyekezett minél erősebben belelovalni magát az elszánt, elkeseredett hangulatba. Még nem tudta, nem látta világosan, hogy mi fog történni, csak valami piros szédület vitte, sodorta előre. Úgy ösztönösen érezte, hogy valami nagy, végzetes és katasztrófális dolog fog történni, hogy talán jó lenne visszalépni, de a lendület vitte előre, már nem volt ura az akaratának.

A titkár visszajött.

— Mr. Habberton ugyan rendkívül el van foglalva, de kivételesen fogadja önt, miss Croft. Természetesen csak néhány percről lehet szó...

Kitty nem válaszolt. Felállt és követte a titkárt. A toroka kiszáradt, a vére vad lüktetéssel rohant végig testének millió hajszálerecskéjében, mintha mindenütt harci riadót akarna dobolni.

Az ajtó kinyílt és Kitty szemtől szembe állt Percyvel, aki íróasztala mellől felállt és néhány lépést tett Kitty felé. Egy pillanatig kölcsönös kíváncsisággal nézték végig egymást, de azzal a makacs eltökéltséggel, hogy nem engedik át magukat semmiféle ellágyulásnak, lírai hangulatnak. Rideg üzleti hang! — ezt kívánja most a helyzet. De azért mindegyikük agyán átsuhant villanásszerűen a megállapítás: Szép! Érdekes! Elegáns! De ez éppen csak megvillant öntudatukban, mint ahogyan a harctéren egymásra rohanó két ellenfél is önkénytelenül felértékeli, megnézi egymás külsejét, ruháját.

— Mivel lehetek szolgálatára, miss Croft? — kérdezte Percy Habberton helyet kínálva.

— Beszelnem kell önnel, mr. Habberton. Még pedig nagyon komoly dolgokban. Elhíheti, hogy különben nem jöttem volna ide.

— Rendelkezésére állok, ámbár megjegyzem, hogy... hogy...

— Sok dolga van! Ugye, ezt akarta mondani?

— Bevallom!...

— Hát ez kérem engem nem érdekel.

— Tessék? — Habberton meglepetve figyelt fel. Ohó, ez a lány egészen különös hangot merészel megütni.

— Azt mondtam, hogy ez engem nem érdekel. Ön ha jól tudom, körülbelül tízmillió dollárt keresett azon a tőzsdei manőveren, melyet atyám ellen indított. Magam is bankár leánya vagyok és jól tudom, hogy az olyan ügyfeleket, akin ennyit keresünk, meg kell becsülni és azok számára mindig van időnk is.

Habberton kezdte jobban szemügyre venni Kittyt. Hiszen ennek a lánynak a logikája olyan éles, akár egy férfié. És nem sír, nem nyafog, hanem erélyes, határozott hangon beszél. És milyen csinos. Hm, a nők úgy látszik nem is olyan kellemetlenek, mint ahogy az ember gondolná. Legalább is akadnak köztük kivételek.

— Kérem, miss Croft... önnek teljesen igaza van. Parancsoljon velem! Tehát mit kíván tőlem?

— Azt hiszem, igen súlyos dolgot. Hogy az igazat mondja meg. Ugyanis azt hiszem, hogy az üzleti világban igen ritka jelenség az igazság és őszinteség.

— Mit óhajt tudni?

— Nekünk egy kis leszámolásunk van mr. Habberton? Habberton hangja egyszerre barátságatalanná vált.

— Ez fenyegetés?

— Még nem tudom. Attól függ, hogy bűnös-e ön, vagy nem. Én azért jöttem, hogy ítélkezzem.

— Engedelmet, de ez a hang... legalább is szokatlan.

— Lehet, de az sem mindennapi, ami miatt felelősségre akarom vonni.

Habberton felállt.

— Én senkinek sem tartozom felelősséggel, kisasszony. És ha csakugyan erről van szó...

— Mr. Habberton, hagyjuk az ilyen ünnepélyes frázisokat és mennydörgéseket. Ön most nem a tőzsde Napoleonja és én nem vagyok sem bankár, sem ügynök, akinek az ilyen mozdulatok imponálnak. Üljön vissza nyugodtan és hallgasson végig.

— Miss Croft, vélem még senkisémet beszélt ilyen fölényes hangon...

— Ez annyit jelent, hogy a fölényeskedést ön mindig a maga számára sajátította ki. De hiszen én nem is fölényeskedem. Csak egyszerűen nem ijedek meg magától.

Nappalra és éjszakára egyformán jó a

NIVEA-CREME

mert legfontosabb alkotórésze, az Eucerit révén alaposan és mélyen beivódik a bőrbe, fény hátrahagyása nélkül. Nappal megvédi a bőrt a beivódott Nivea-Creme a zord időjárás viszontagságaival szemben, mert pótolja a bőrnek szél és rossz idő által elvesztett zsirtartalmát és lágyan, hajlékonyan tartja a bőrt. Éjjel a Nivea-Creme építőleg és erősítőleg hat a bőrszövetre és ezáltal fiatalos, üde külsőt kölcsönöz Önnek.

A Nivea-Creme nem pótolható a legdrágább luxus krémekkel sem, mert semmiféle más krém nem tartalmazza a bőrápoló euceritet és ezen alapul a Nivea-Creme meglepően jótékony hatása.

Dobozonként P 0.50-16l P 2.20-ig

Tubusonként P 1-16l p 1.60-ig

BEIERSDORF ÉS TÁRSA R.-T.

Budapest, V., Rudolf-rakpart 10.,

Tisztázni akarok egy kérdést és ezt okvetlenül meg is teszem.

— Akkor hát arra kérem, sziveskedjék máris a dolog lényegére térni!

— Helyes. Én is ezt akarom. Tehát mindenekelőtt előrebocsátom, hogy nem a tőzsdei dolgokról van szó!

Habberton meglepetése elérte a tetőfokot. Meg volt győződve, hogy Kitty atyja tönkretételét akarja számon kérni. Most azután úgy megrökönyödött, hogy még életében nem érezte magát ennyire zavartnak. Minden leleménye cserben hagyta. Nem tudta elképzelni, hogy miről lehet szó. Kénytelen volt most már a tárgyalás vezetését egészen Kittyre bízni. Ami pedig nem kis dolog volt, mert megszokta, hogy mindig ő irányítsa a dolgokat.

— Szóval — ismételte Kitty — nem a tőzsdéről beszélünk. Ez édesatyám magánügye és ő bizonyára legjobban tudja, hogy a történetek után önnel szemben miképpen viselkedjék. Ellenben történetek itt olyan dolgok is, melyek kizárólag engem érdekelnek. Én pedig megszoktam azt, hogy a magam ügyeit személyesen intézgem el.

— Sejtelmem sincsen, hogy miről beszél? — mondotta Habberton egyre nagyobb elképedéssel.

— Hát majd mindjárt megmondom. Ismeri ön James Rice urat?

Habberton előtt egyszerre megvilágosodott, hogy miről is beszél Kitty. James Rice? Persze, hiszen ez az ember megkérte Kitty kezét. Hogy mindjárt nem gondolt erre. A váratlan támadás annyira készületlenül és meglepetésszerűen érte, hogy elpirult és híres hidegvére is cserben hagyta. Inkább ösztönös védekezéssel válaszolta: — Nem, nem ismerem!

— Mr. Habberton, — mondotta Kitty, — én nem ismerem az üzletemberek erkölcsi törvényeit, de tudom, hogy mi egy gentleman kötelessége úrilányokkal szemben. És azt is tudom, hogy a legeszántabb és legdurvább üzleti harc sem fajulhat el annyira, hogy a harctól távol álló harmadik személyek magánéletét feldúlja. Atyám, mikor felháborodásomat fejeztem ki az ön embertelen és kíméletlen tőzsdei trükkje felett, azt válaszolta, hogy amit ön tett, az nem jellembe vágó dolog, mert ez csak párbaj, melyből ön került ki győztesen. Üzletileg tehát ön korrektül viselkedett. Nékem azonban ehhez semmi közöm sincsen. Én a magánéletembe való beleavatkozását akarom tisztázni. És ezért kérdézem öntől: ismeri ön Mr. James Ricet?

Habberton lelkében viharosan váltakoztak az érzések és indulatok. Sohasem hitte, hogy őt valaha is ennyire sarokba szoríthatja egy lány.

— Miss Croft. — válaszolta, — köszönöm, hogy közölte velem édesatyja véleményét. Kijelentem, hogy én

mr. Croft iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetem és természetesen távol áll tőlem, hogy az üzleti ügyeken túl akár az ő, akár az ön magánéletébe is benyúljak. Mi megvívottuk a mi csatánkat és azontúl semmi okom sincsen az önök életét bármilyen vonatkozásban is keresztezni.

— Akkor hát mért nem válaszol őszintén: ismeri mr. Ricet, vagy nem?

— Ismerem!

Iszonyú volt. Mintha fekete sziklák szakadtak volna a fejére, szívére és összezúzták volna. Kitty halkan felsikoltott. Habberton felugrott, mint aki segítségére akar sietni. De Kitty elhárította, iszonyodó mozdulatot tett.

— Maradjon! És jól gondolja meg, amit válaszol. Ez nagyon komoly dolog mr. Habberton. Ön azért küldte James Ricet, hogy engem behálózzon, tönkre tegyen, elszédítsen...

— Nem. Én azt a megbízást adtam neki, hogy tudjon meg bizonyos üzleti titkokat, melyek édesatyjával kapcsolatosak. De ennek a módját tőlem függetlenül választotta meg.

— De ön tudott róla?

— Később megmondta nekem. Nem érdekelt, az én szemem előtt csak a cél lebegett.

— És mikor célját érte, mikor már megszerezte a pénzt, melyre annyira vágyott, akkor nem lépett közbe, tovább tűrte, hogy Rice folytassa velem az aljas játékot? Szövet-sége, cinkosa lett neki?

— Miss Croft, visszautasítom ezt a hangot. Értem, hogy fel van indulva...

— Ne háborodjon fel, hanem védekezzen. Mit tud védelmére felhozni? Hogyan tisztázza magát?

— Én nem vagyok bűnös...

— Még most is ezt meri állítani?

— Most még inkább, mint azelőtt.

— És mivel bizonyítja ártatlanságát?

— Azzal, hogy ön most itt van.

— Mit beszél?

— Mert mr. Rice mesterkedéseit én lepleztem le. Én akadályoztam

meg, hogy ez a házasság létrejöjjön. Én izentem meg önnek a titkot!

— Ön?

— Igen. Egyébként erről nyomban meggyőződhet.

Mr. Habberton csengetett. Néhány pillanat múlva egy úriember jelent meg a küszöbön. Kitty meglepetten ugrott fel. Nyomban felismerte az elegáns idős férfit, aki az este táncrea kérte a mulatóban.

— De hát mit jelent ez? — kérdezte Kitty elképedve.

— Azt jelenti, hogy ártatlanul vádolt. Hogy én igenis kötelességemnek tartottam megakadályozni ezt a szerencsétlen házasságot. Sajnálom, hogy megtudta azt, hogy én vagyok a leleplező, mert nem szeretek ilyen érzelmes dolgokba keveredni. Azt hittem, hogy szépen, simán elintéződik a dolog, nem számítottam erre a váratlan látogatásra...

— Mr. Habberton — mondta felindultan Kitty — bocsánatot kérek magától! Én nagyon örülök, hogy ilyen kellemesen csalódtam önben!

Mr. Habberton mosolygott.

— Én pedig annak örülök, hogy megismerhettem önt

Szent Anna-kép, a Vatikánból

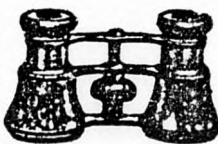
CALDERONI és TÁRSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

TELEFON: AUT. 811-48

Látszók, szemüvegek, orrcsipesek, Fényképezési készülékek és cikkek. Barométerek, hőmérők.

miss Croft. Nagyszerű micsoda eréllyel intézi az ügyet. Azt hiszem, ha a tőzsdén véletlenül nem az édesatyjával, hanem önnel kerültem volna szembe, alighanem én lettem volna a vesztes!

Kitty mosolygott.

— Én pedig sajnálom, hogy végül mégis ilyen barát-ságos térre csapott a beszélgetésünk. Tudja nagyon szerettem volna egy száz százalékosan komoly üzleti tárgyalást végigfolytatni. De már látom, hogyha férfi és lány találkoznak, valahol mégis csak kicsúszik egy bök.

Mr. Habberton titkárjának őszinte elképedésére, egészen a hallig kísérté Kittyt.

— És most mit szándékozik tenni? — kérdezte érdeklődve.

— Természetesen leszámolok mr. Rice Jamessel.

— Ne ragadtassa el magát. Ne vegye túlságosan a szívére az ügyet. Rice eszköz volt kezemben. Talán nem is cselekedhetett másképpen...

— Ezt már csak bízva rám, mr. Habberton. Ez nem tőzsdé. Ehhez én jobban értek önnél!

Kezet szorítottak és Kitty lesietett a lépcsőkön. Mr. Habberton pedig mozdulatlanul ott állt a hallban és Kitty után nézett. Milyen kecsesen siet le a lépcsőkön. Az alakja tökéletes. És milyen bátor, öntudatos teremtés. Mr. Habberton szórakozottan ment vissza a szobájába. Valami nem volt rendben. Az érzései nem voltak olyan kiegyen-

Izom és izületi fájdalmakat

és a fejfájást csillapítják és megszüntetik a Togal-tabletták. Kérdezze meg orvosát! Minden gyógyszerárban kapható. Ára P 1.80

súlyozottak, mint máskor. Valami nyugtalanította. Később beszólította a titkárját.

— Adja ki ügynökeimnek a megbízást, hogy kísérik figyelemmel mr. Croft dolgait és vigyázzanak, hogy hol, kitől akar nagyobb összeget felvenni. Ha valahol nehézséget akarnának támasztani, jelytsék azonnal nekem. Intézkedni kell, hogy simán bonyolíthassa le üzleteit!

Mikor a titkár kiment, Habberton egyszerre észbe kapott és nagyon mérges lett. Mi történt vele? Mit jelent ez az ellágyulás? Talán Kitty miatt? Igen, hiszen ha az ember meggondolja azért, hogy ez a bájos, rokonszenves teremtés ilyen bajba keveredett, voltaképpen ő felelős. Ezt feltétlenül jóvá kell valahogyan tenni. A csatát megnyerte, de a szükségesen felüli pusztítás már barbarizmus lenne. Őt igazán nem érdekli Kitty. Ezzel a furcsa találkozással be is fejezték ismeretségüket. Megakadályozta Rice Jamessel való házasságát és ezzel eleget tett gentlemani kötelességének. Az embernek igazán millió dolga van. Nem lehet ilyen jelentéktelen dologgal sokáig foglalkozni.

— Mr. Brick! Kérem a Cooc és társai ügy aktáit!

(Folytatjuk)

Házi kozmetika

Tavaszi kozmetikai ártalmak

Irta: Dr. Földes Miklós kozmetikus orvos

Az őszi és tavaszi időjárás van leginkább káros hatással az érzékeny arcbőrre. Különösen a száraz arc bőr, melynek mirigyvei csökkent mértékben termelik a bőrt védő zsírsanyagot, tavasszal érzékeny, hám-lóvá, repedezetté válik. Megfelelő zsíros kenőccsel vagy krémmel való rendszeres ápolással, esetleg paraffin-kezeléssel kell a tavaszi levegő és szél szárító hatását ellensúlyozni. A hintőpor is védőréteget képvisel, azonban fontos, hogy száraz arc bőrű egyének mindig alkalmazzanak alapkrémet a puder alá és lehetőleg zsíros arcport használnak.

A téli időjárás okozta fagyások és arcvörösség gyógyítása is tavasszal válik aktuálissá. Elsősorban a vérkeringési zavarokat kell megszüntetnünk a bőrfelület masszírozása által, azután éjjelre az arca tanninos, ichthyolos vagy kámforos kenőcsöt alkalmazhatunk. A fagyott vétagoknál kiváló hatású éjjelre, előzetes meleg fürdőzés után, a 10%-os chlorcalciumos paraffin-kenőcs. Azonkívül nagyon jól beváltak a fagyás gyógykezelésében a

rendszeres kvarc-besugárzások és a röntgenezés.

Az első tavaszi napsugár aktuálissá teszi a hölgyek mindenkor ellenségét, a szeplőket. A bőr termeli a pigment nevű festékanyagot, mely a fény hatására feltűnően megszaporodik és létrejön a szeplő. A szeplő ellen igen egyszerű a védekezés 5%-os kinint tartalmazó arckrém vagy arcpor segítségével. E kenőcs vagy puder

nem bocsátja át a napfény ibolyántúli sugarait és megakadályozza a szeplők keletkezését. Igen nagy azon szerek száma, melyek alkalmazásba kerülnek a szeplőfoltok eltüntetésére. A különböző szeplővizek, krémek és kenőcsök mind bomlasztó hatásúak és csak ideiglenesen tüntetik el a szeplőfoltokat. Legújabb kozmetikai eljárás az egyes szeplők speciális platináival való megérintése. Ez a villamos úton való égetése az egyes szeplőfoltoknak egészen felületesen történik, pár napig apró pörkösödés után az ily módon elroncsolt festékanyag lehallik és utána folt nélküli üde arc bőr mutatkozik. Az égetés helyén többé sohasem lép fel szeplő.

A tavaszi napsütésben jobban feltűnnek az arc felesleges szőrszálai is. Ezek megszüntetésére is csak egy végleges módszer áll rendelkezésünkre, a villamos úton való szőrtelenítés. A kar és láb fölösleges szőrszálainak eltávolítását pedig megoldotta a Röntgen-besugárzással való epilatio.

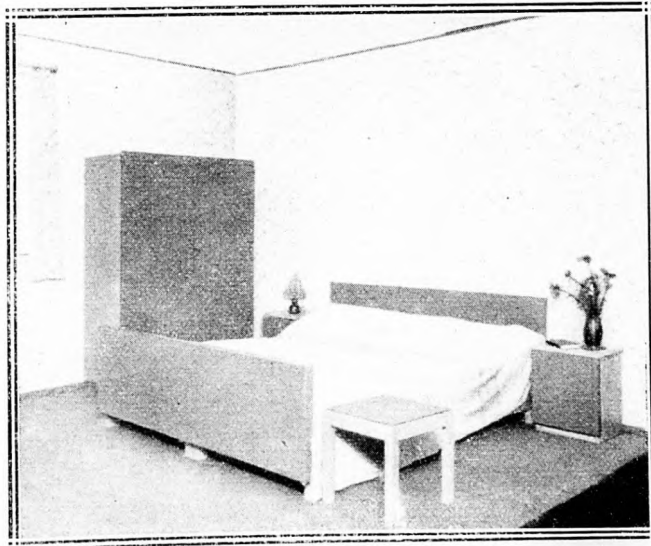
★

KOZMETIKUS
ORVOSUNK ÜZENETE!

B. Baby. A henna hajfestést eisz alkalommal csak szakemberrel tessék végeztetni. Házilag nem szoktak sikerülni a hajfestések.

Baltoni kisleány. Arca szőrtelenítésére Röntgen nem ajánlok.

LÁNG M. CSÁSZ. ÉS KIR.
UDV. SZÁLLÍTÓ
TELEFON: AUT. 880-18
PORCELLÁN-, ÜVEG- ÉS DISZÁRURAKTÁR
BUDAPEST, IV. PETŐFI SÁNDOR-U. 17
SAJÁT PORCELLÁNFESTÉSZET!

Egyszerű, sima vonalából konstruált hálószoba

Kézimunka-rajzaink ismertetése

Díszpárna keresztöltéssel (2-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.). Uri-szobába, ebédlelle egyaránt alkalmas a finom pasztelszínezésű párna. Montirozása lehet teljesen angolos, vagy a bemutatott díszesebb montirozású. Előfestve 4.50 P. Előhúzza, összes anyaggal 18 P. Előhúzza, összes anyaggal, a sárkány apró öltéssel kidolgozva, 22 P. A párna teljesen készen, finom kivitelben 70 P.

Gobelin-retikül (3-ik oldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza terve (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.) Finomszálú cordova-anyagra előfestve, a két lap oldalrészrel, 4 P. Csak az első oldal előfestve 2 P. A himzéshez szükséges muliné 3.60 P. Csatt 9 P-től kezdve a legszebb kivitelben kapható. Montirozást legszebb kivitelben és legolcsóbban készítjük. Ugyanezen mintájú retikül selyem szitára előfestve, 2 lap és oldalrész 6.50 P. A retikül teljesen készen, himzeve és montirozva is megrendelhető. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portóköltésre küldendő.

Sumak-szőnyeg (3-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.). Ezen minta kelcti szőnyeg hű másolata, mely után készítenő szőnyeg, akár varrva, akár szöve állítjuk elő, a legtökéletesebben sikerül. A M. U. L. előfizetőit díjmentesen megtanítjuk akár szövés-sel, akár varrással készítenő szőnyeg előállítására. A szőnyegkészítésnél nagyon fontos, hogy a színezés az eredeti szőnyeg színeivel egyező legyen. Ilyen kiváló minőségű, garantáltan színtartó, mosható, selymfényű perzsa-fonalak kg-ja 11.50 P. Felvető, leszövő, szövőszék, valamint tiszta lenkanava-alap a legutányosabb árban kapható. A bemutatott szőnyeg készíthető alábbiak szerint: 30 felvetéssel 130×200 méretben, 30 felvetéssel 65×115 kisebb formában. Minta ára 3 P. 25 felvetéssel 150×240 méretben, 25 felvetéssel 70×130 méretben minta ára 3 P. Varrva 100×165 méretben összes anyaga cca 50 P. Varrva 185×300 méretben összes anyaga 165 P. Minta ára 5 P.

Madeira-milő (4-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.). 80×80 cm méretű elsőrendű pamutvászonra előrajzolva 2.50 P. Prima lenvászonra előrajzolva 5.50 P. Lenbatisztra előrajzolva 8 P. Szűrt sablonja 1.20 P. Hozott anyagra előrajzolás díj 1.20 P. Vidéki ren-

delésnél külön 60 fillér portóköltésig küldendő.

Függöny motív (5-ik oldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza terve (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.) Varrott clüny csipke, szélessége 150 cm, magassága 80 cm. A szalag-csipke-minták között a legkönnyebben elkészíthető. Ezen motív használható sztór függönybe, ágyterítőbe. Azon megrendelőinknek, kik ezen csipke készítmény módját nem ismerik,

A márc. 25-én megtartott I. országos tartós-hullámosító versenyen I. díjat nyert frizura, mely **GAAL SÁNDOR**. Múzeum-körút 17. sz alatti **NŐI FODRÁSZ** egyetlen magyar találmányu „G.S.” gépével lett hullámosítva. A magyar tehetség ismét fényes győzelmet aratott!

készséggel szállítjuk megkezdve, mert könnyen elsajátítható. A minta előrajzolva jó minőségű vászonra, melyről ezen motív többször is elkészíthető. 80×150 cm méretben, összes hozzávaló szalaggal és cernával együtt ecru színben 24 P. Ezen minta megrendelhető 220 vagy 300 széles függönyre is. Tüllbe, grenadínba, vagy marouissetbe bedolgozva, nagyon izlées. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portóköltésig küldendő.

Függőncsipke (5-ik oldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza terve (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.) 30 cm széles, alkalmas függönybe, ágyterítőbe, asztalterítő szélére, kredenterítőre. A minta vászonra előrajzolva, 150 cm hosszú méretben, az összes hozzávaló anyaggal, szalaggal, cernával együtt, ecru színben 13 P. Kívánságra elkezdve is szállítjuk és a megkezdésért díjat nem számítunk. Ezen csipke minden szélességben rendelhető. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér portót számítunk.

Díszpárna gobelinhimzéssel (6-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve (Budapest, VIII., József-körút 11.). A művészi antik minta után, finom

színezéssel készült párnalap szék-támlának is megfelel. Előfestve 3.50 P. Előhúzza, összes anyaggal 18 P. Előhúzza, összes anyaggal és a madár kidolgozva 22 P.

Zongoraterítő rece, vagy horgolással (hátsó borítékoldalon) *Wieg Testvérek* kézimunkaháza terve (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.) Ezen zongoraterítő mintával nagy hiányt pótolunk, mert eddig hasonló tervű rece-minta nem volt forgalomban és nagyon szépen díszíti a lakást. Készíthető bármely méretű zongorára. Nagyobb méretűre nagyobb lyukakkal, kisebb méretű zongorára kisebb lyukakkal készítjük az alapot. Horgoláshoz 30-as számú horgoló cernát használunk fehér vagy ecru színben. 150×200 cm nagyságú zongorához 8 mm-es lyukakat készítünk. A klaviatúránál a szélére tehetünk 3 cm hosszú rojtot. A rece-alap készen is kapható. A fenti mérethez egy terítőre való alap 30 deka gyöngyfonállal 16.80 P. A zongoraterítő nagytöltött rajza 4 P. Vidéki rendelésnél külön 50 fillér postaköltség küldendő.

Figyelmeztetés!

Tudomásunkra jutott, hogy több, jól öltözött fiatalember, kik előttünk ismeretlenek, állítólag lapunk nevében előfizetőinknél megjelenik és előfizetőinket azzal vezeti félre, hogy lapunk „Magyar Uriasszonyok Lexikonja” címmel fényképekkel illusztrált könyvet ad ki és az illető hölgyektől fényképeket, személyi adatokat és a megjelenésért 60–80 pengőt kér.

Miután nekünk ezen vállalkozással semmiféle összeköttetésünk, érdekeltségünk nincs s miután ezen vállalkozás engedélyünk nélkül állítólag lapunk nevét használja fel, felkérjük kedves előfizetőinket, ha bárki is lapunk nevében a „Magyar Uriasszonyok Lexikonja” kiadása céljából megjelenne, részben lapunk jó hírre, részben előfizetőink anyagi érdeke megvédése céljából az illetőt mint csalót a legközelebbi rendőrnek átadni szíveskedjenek.

Teljes tisztelettel
a Magyar Uriasszonyok Lapja
szerkesztősége és kiadóhivatala

FREUND
CINKOGRAFIA
VII. THÖKÖLY-ÚT 8 TEL. J. 426-96

Vigyázat!
Csak 1, 4 és 10 darabos eredeti csomagolásban fogadja el a

DARMOL
hashajtót, minden csomagon **DARMOL FELIRÁSSAL**
Csak gyógyszerárakban kapható.

UTÁNZATOKAT
és más csomagolást
utasítson vissza!

MIT FŐZZEK?

Április 21. Kedd: Spárgaleves, sodrott hús borsófőzelékkel, aranygaluska borsadóval. **Vacsora:** Pírtott borjúmáj petrezselymes-burgonyával, sajt, gyümölcs.

Április 22. Szerda: Gulyásleves, lekváros derelye, gyümölcs. **Vacsora:** Kirántott borjúvelő tartármártással, vegyes sajt, gyümölcs.

Április 23. Csütörtök: Karfiollevés, párolt ramsztek paradicsomos káposztával, diósrétes. **Vacsora:** Friss kolbász sütte celsalátával, sajt, gyümölcs.

Április 24. Péntek: Savanyútojásleves, spárga vajjal, túróspalacsinta. **Vacsora:** Ráchal párolt karottakörítéssel, tejbérisz csokoládéval, gyümölcs.

Április 25. Szombat: Paradicsomleves, párolt libamell-beccsinnált, burgonyafőzelék, töpörtüspogácsa. **Vacsora:** Zöldborsó csirkével, gyümölcs.

Április 26. Vasárnap: Barnaleves, rakott spárga, vesepecsenye vegyes körítésekkel, fejes salátával, mokatorta. **Vacsora:** Sonka, szalámi, körített liptói retikkel, gyümölcs.

Április 27. Hétfő: Húsleves finom metélttel, főtt hús rakott burgonyával, snidling mártás, Stefánia költés. **Vacsora:** Vesevelő gombásrizs-körítéssel, gyümölcs.

Április 28. Kedd: Áttört bableves csipetkével, töltött borjúmell parajfőzelékkel, madártej piskótával. **Vacsora:** Velőkrokkett burgonyasalátával, vegyes sajt, gyümölcs.

Április 29. Szerda: Zöldborsóleves, kirántott sertéskaraj lencsefőzelékkel, daramorzssal. **Vacsora:** Virsli tormával, sajt, gyümölcs.

Április 30. Csütörtök: Spárgaleves, székelgyulyás, leveles vajaskifli. **Vacsora:** Csirkésült sültburgonyával, vegyes kompót.

Egyszerű étlap

Április 21. Kedd: Reszelt-tészteleves sertésborda sütte sárgaborsófőzelékkel. **Vacsora:** Pírtott burgonyakörítés, cékla, gyümölcs.

Április 22. Szerda: Gulyásleves, lekváros metélt. **Vacsora:** Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Április 23. Csütörtök: Karfiollevés, friss kolbász sütte paradicsomos káposztával. **Vacsora:** Körített liptói retikkel, gyümölcs.

Április 24. Péntek: Burgonyaleves, túróspalacsinta. **Vacsora:** Savanyútojás tarhonyával, gyümölcs.

Április 25. Szombat: Paradicsomleves, párolt felsálbecsinnált burgonyával. **Vacsora:** Virsli tormával, gyümölcs.

Április 26. Vasárnap: Borjúcsontleves, töltött borjúmell sült burgonya madársalátával, piskótatekeres. **Vacsora:** Szalámi, vajaskenyér retikkel, gyümölcs.

Április 27. Hétfő: Húsleves finom metélttel, főtt hús burgonyapürével, céklamártással. **Vacsora:** Gombásrizs tükörtojással, gyümölcs.

Április 28. Kedd: Áttört bableves csipetkével, vagdalt pecsenye egybesütte parajfőzelékkel. **Vacsora:** Délről vagdalt pecsenye burgonyasalátával, gyümölcs.

Április 29. Szerda: Borjúbecsinnáltleves, daramorzsa. **Vacsora:** Meleg sonkaesütlök tormával, gyümölcs.

Április 30. Csütörtök: Spárgaleves, székelgyulyás. **Vacsora:** Párizsi, vajaskenyér, gyümölcs.

HÁZTARTÁS

Tarhonyaleves.

Apró tojásos tarhonyából egy jó maréknyit zsírban késhegnyű apróra vágott zöldpetrezselyemmel pirostra pírítunk. Ezalatt egy szál petrezselyemgyökeret vízben megfőzünk és tálalás előtt a pírított tarhonyát ennek levélvel feleresztjük és izlés szerint megsózzuk.

Fagyasztott borjúvelő (előétel). A borjúvelőt megfőzzük, hártáját leszedjük, felvagdadjuk és elosztva öt kagylóba elhelyezzük. A habüstbe ütünk 3 tojás-sárgáját, jégre állítjuk és folytonos keveréssel mellet cseppenként hozzáadunk negyedliter finom olajat, elkeverjük, míg sűrű lesz, azután adunk bele citromlevet, pici sót, egy deci olvasztott aszpikot és ebből öntünk a kagylóban levő velőre és jégre állítjuk, hogy megfagyjon.

Polenta (előétel). Ahány tojásból készítjük, annyi deci tejfelt és lisztet kell hozzá venni. A liszt a tejfellel lassanként elkeverendő és azután adjuk bele a tojások sárgáját, megfelelő mennyiségű sőt és legvégül a tojások fehérjéből vert kemény habot. Egy formát zsírral kikenünk, háromnegyed órában át gőzben főzzük, azután kiborítjuk, reszelt sajttal és olvasztott vajjal leöntjük.

Sertéskaraj kolbásszal. Rövid karajból veszünk egy kilót, a csontját bevágatjuk és a hús közepén végig nyílást vágatunk, ahova a kolbászt behúzzuk, de a húsból nem kell kivágni semmit. Rendes szokás szerint mossuk meg a húst, sózzuk meg s a karaj hosszúsága szerint vegyünk finom nyers kolbászt és az elkészített nyíláson keresztül húzzuk bele a húsba. Tegyük megfelelő nagyságú edénybe, adjunk alá zsírt és süssük meg.

Töltött felsál. Annyi húst vegyünk, amennyire szükség van s ennek egyharmadát daráljuk meg, a többi szeletekre vágva vékonyra verjük ki. A darált húsba tegyük félig megpárolt rizst, sőt, borsot, finomra vágott vöröshagymát, egy vagy két párolt gombát szintén

A Magyar Uriasszonyok Lapja olvasóinak garancia mellett ajánlja

Stauffer
világmárka
és pedig

Dobozos Emmenthali Block

valamint a többi ismert márkák csak a legfinomabb minőségben.

Minden anya, ha gyermekét jól akarja táplálni: Stauffer MEDVE dobozos emmentáltit vesz neki.

Mindenütt kapható!

finomra vágva, pár szem kaprit, egy kanál tejfelt és ezeket nyers tojással gyurjuk össze. A szeleteket sózzuk, borsózzuk meg, mustárral kissé kenjük be, a darált húst tegyük rá a szeletekre, felgöngyöljük és összekötjük. Hagymás zsírban kevés víz aláöntésével, néhány babérlevéllel puhára pároljuk. Mikor elkészült, felszeljük, levét tejfellel ízesítjük és ezzel a húst leöntjük. Így tálaljuk.

Libamájjal töltött burgonya. Egyenlő nagyságú nagyobb burgonyákat megtisztítunk és hosszában keresztül fúrjuk, jól kikaparjuk. Egy nagy, félig sült libamájat felaprítunk, úgyszintén egy darab libamájat is felvágunk, a libamáj helyett szalonnát is használhatunk apróbb kockára felvágva, megsózzuk, a májjal összevegyítjük és a burgonyát ezzel megtöltjük. Tepsibe rakjuk és sütőben szép pirosra megsütjük. Azonnal kell tálalni. A tálra a burgonyák köré tehetünk libamájseleteket és forró zsírral megmártott zöldpetrezselymet.

Tejfeles céklamártás. A céklát tetszés szerint megsütjük, vagy megfőzzük, azután meghámozzuk és sóval, kőmenny-maggal cukrozott ecetes vízbe tesszük és két napig állni hagyjuk. Egy lábosban 2 deci tejfellel 2—3 kanálnyi lisztet elkeverünk, a céklát beletesszük s annyit a levéből, hogy jó íze és szép színe legyen. Szükség szerint sózzuk és cukorozzuk.

Rizs zöldborsóval. Rizst zsírban sóval, vízzel megpárolunk és ugyanezen idő alatt szemes cukorborsót a rizs mennyiségéhez mérten annak felemennyiségét megfőzzük. Ha megfőtt, a vízből kiszedjük és a megfőtt rizs közé kavargatjuk, vígzárván, hogy ne törjön össze.

RECEPTEK

Burgonyafánk. 21 deka lisztet, 21 deka héjában főtt, áttört burgonyát, 3 tojássárgáját, 7 deka vajat, sőt, egy deka kevés tejben feloldott élesztőt s ha szükséges még annyi tejet adunk hozzá, hogy pogácsakeményiségű tésztát kapjunk, gyűrődéskán jól eldologozzuk és langyos lábossal letakarva, másfélórára pihenni tesszük. Ezen idő eltelté után nyújtjuk ki két ujjnyi vastagságra, szaggassuk ki fánkiszűrővel és bő zsírban süssük ki mindkét oldalán, azután hintjük meg reszelt páрмаi sajttal és forrón adjuk fel. *Dr. Csorba Istváné*

Krémfánk. Tíz tojássárgáját kavargatunk el 4 evőkanál vaniliás porcukorral, adjunk hozzá 10 evőkanál finom lisztet, melyet szintén kavargatunk el sémára, majd félliter tejjel hígítjuk fel. Ekkor tegyük ezt bele egy tiszta tejeslábosba és folytonos kavarással mellett főzzük fel, azután vegyük le a tűzről és egy meglisztezett táblára öntsük ki egy ujjnyi vastagra, ha szükséges, lisztes kézzel egyengessük el és hagyjuk kihűlni. Azután szaggassuk ki kisebb fánkiszaggatóval, mártsuk felvert tojásba, majd finom zsemlyemorzsa és tepsiben forró zsírban süssük ki mindkét oldalát szép pirosra és így frissen tálaljuk. Cukorport és lekvárt adunk hozzá.

Bessenyei Károlyné

Vaniliás perec. 25 deka lisztet dörzsoljunk el táblán 12 deka vajjal, aztán adjunk hozzá egy esipetnyi sőt, 12 deka vaniliás porcukrot, 2 tojássárgáját és annyi tejfölt, hogy össze tudjuk állítani és jól összegyúrni. Ekkor kinyújtjuk kújsíjnyi vékonyra és karikapereceknek szaggassuk ki, tetejét kenjük meg tojással, hintsük meg bőven vaniliás cukros mandulával, tegyük tepsibe és lassú tűznél halványárgára süssük meg.

Kozma Istváné

GYOMORÉGÉS egyedüli természetes ellenszere **Cigélka** „István” sóscarbónátumos, jódos torrásvize. Kapható mindenütt. Megrendelhető: V. Sas-utca 29. Telefon: 120-20

Diókrémes béles. Leveles vajastésztát készítünk és a tésztaalapokat a következő krémmel töltjük meg: 6 tojás fehérjét habüstben kemény habbá verünk, ekkor kavarnak közé 25 deka cukorport és fővív felett folytonos kavarással mellett főzzük fel. Mikor a hab már forr, kavargatunk közé 25 deka tisztított, darált diót és izlés szerint vaniliát, vagy citromhéjat, kevés fahéjat és szegfűszeget. Ekkor a tűzről levesszük, kihűtjük, a kisült tésztaalapokat megtöltjük, kockára felvágjuk és jól meghintjük porcukorral. *Lengyel Mártonné*

Krém tortákhoz. Három egész tojást, 3 kanál porcukrot, 3 tábla reszelt csokoládét tűzön felverünk. Mikor kihűlt, 15 deka írósvajjal habzásig elkeverjük. Ugyanezt csokoládé helyett fél pohár erős feketekávéval is készíthetjük.

Hecsey Gyuláné

**ARANY,
EZUST,
ÉKSZER**
valamint dísz tárgy szükségleteit

TILLEMANN SEBESTYÉN
CÉG NÉL

Budapest, V. Vilmos császár-út 12
szerezze be

E lap előfizetői 10% engedményben részesülnek

Csodakifli. 60 deka liszt, 50 deka vaj, kevés só és cukor, 4 tojássárgája, 2 evőkanál rum, 3—4 kanál tejföll kell hozzá. A lisztet a vajjal nyújtóféval eldologozzuk, majd azután széles késsel továbbdologozzuk, cipóalakra formáljuk és másnap reggelig hideg helyre tesszük két tál közé. Másnap vékonyra kinyújtjuk, pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk, dióval, mákkal, vagy gesztenyével megtöltjük, pléhré rakjuk, tojással megkenjük, megsütjük és mikor kisült, vaniliás cukorral meghintjük.

Móritz Irén

Igen finom zsiros pogácsa. 60 deka fagyos zsírt, 90 deka finom sáma lisztet 5 deka sóval nyújtóféval eldologozunk s azután tálba tesszük. Adunk hozzá 2 1/2 deka élesztőt, 2 1/2 deci hideg fehér borban feloldva 5 deci finom öreg tejfölt, 2 egész tojást és ezeket könnyedén összeállítjuk, a deszkát meglisztezzük és vékonyra kinyújtjuk és mint a vajastésztát szoktuk, összehajtogatjuk, letakarjuk, hidegre tesszük egy órát pihenni. Ezt háromszor megismételjük s végül 1 1/2 cm. vastagra kinyújtjuk, előbb a tetejét késsel megvagdaltuk, pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk és tetejét tojással megkenve, jól fűtött sütőben megsütjük. Gyorsan kell sütni.

Móritz Irén

Mogyorótorta. Hat tojás habját 1/2 kg porcukorral elkeverünk. Adunk hozzá 21 deka darált mandulát, 14 deka jól megpirított örölt mogyorót. Ebből sütünk 3 lapot és baracklekvárral megtöltjük. *Dr. Faragó Gézné*

Püspök-kenyér. 3 egész tojást, 2 szelet melegített, kockára vágalt csokoládét, 15 deka hosszúra vágott mandulát, tisztított mazsolát, 10 deka apró szőlőt, 10 deka apróra vágalt citromadot, 12 deka lisztet, 15 deka törött cukrot összedolgozunk olyanformán, hogy először habverővel összeverjük a 3 tojást és azután tesszük bele a fent felsorolt holmikát. Utoljára a lisztet adjuk bele. Egy hosszukás pléhet jól kizsírunk, meglisztezzük, a tésztát beleöntjük és 2 óra hosszat lassú tűznél megsütjük. Ha megsült, deszkára tesszük és csak másnap vágjuk fel vékony szeletekre.

Hilla Gáborné

Tanácsot kérnek

Kedves olvasótársnőimet kérem, ajánlanak nekem kéz alatt egy jó állapotban levő zongorát. Előre is nagyon köszönöm szívességüket. Értesítést »Zongora« jellegre kiadóba kérek.

Nagyon jó omlós diós-mákos kalács receptet, diósrétes-receptet és krémlepeny-receptet kérek kedves olvasótársnőimtől, ha kéréssel nem okozok nagy fáradságot. Hálás köszönettel

»Julia«

Tosca nagy áriájának magyar szövegét kérem zenekedvelő olvasótársnőimtől. Viszontszolgálatra mindenkor kész

»Géza 24.«

Olvasóink köréből az alábbi dalok szövege megküldését kérik: »Muzsikális« jelige alatt »Vége a dalnak« c. hangos filmből »Adieu kis gardahadnagynom« teljes szövegét, »Mancsi« jeligé: »Nem tudod te, mi a hűsége,« »R. Miklósné« jeligé: »Ramona, gyönyörű virágszál, Ramona, te zsugori szíved lidérc« francia keringő szövegét.

Kérem azon kedves előfizetőtársnőimet, kik hazánk hegyes vidékén, vagy Ausztriában családiás, egyszerűbb, olesó nyaralóhelyen kellemesen nyaraltak, szíveskedjenek címeiket megjelölni, ahol gyermekeimmel való nyaralásunk nem kerülne túlsokba, mert a mai gazdasági válságos időben nem fordíthatunk nyaralásra annyit, mint előző években, de a gyerekek egészsége érdekében feltétlenül szükséges áldozatot hozni. Szíves értesítésüket kéri és várja

»Birtokos asszony«

Üzenetek

Tisztelettel értesítjük kedves előfizetőinket, hogy mai számunkhoz esatoltunk egy oldal színes kézimunka-mellékletet és egy oldal szűrt sablon-mellékletet. A színes kézimunka-mellékletünkre külön is felhívjuk szíves figyelmüket, melyen két különböző, konyhagarnitúra díszítésére alkalmas, nagyon izéles keresztlőtéses mintát mutatunk be. A mintáknak mikénti felhasználása a mintalap felső balsarkában bemutatott konyhaberendezésen látható s azonkívül következőkben is ismertetjük: 1. A konyhaszekrényterítő két lehajló sarkát a minta jobsarkában levő nagy, fekete és zöld színű, kóralakú mintával díszítjük. A terítő szélére ugyanezen mintából összeállított kisebb alakú bordürszerű mintát varrjuk. 2. A konyhaszalterítőre a mintát nem a terítő szélére, hanem az asztal fedő rész belső felületére alkalmazzuk. Az aszalterítőre körül a nagyobb mintát varrjuk a kis mintáknál látható és megfelelően megnagyobbított egyenes vonalak közé. 3. A többi konyhabútorokra bordürszerűen a kisebb mintát használjuk. 4. Az ablak függönyét és a vitrázst ugyancsak ezen mintákkal díszítjük és mint a függönyön is látható: egy nagyobb és egy kisebb minta az egyenes vonalak nélkül helyezendő el. A függöny alsó részét zöld anyagból 10—15 cm széles szegéllyel szegjük. Terítőkhoz fehér, vagy ekrű színű vásznat veszünk. 5. A melléklet alsó részén látható virágos minta a fent leírtak szerint hasonlóan alkalmazható konyhagarnitúrák díszítésére, a mintán látható színezés szerint. Készítéséhez használjunk Clark-féle »Horgony« mulinét, amely mosható és színtartó. A színszámok a következők: a minta felsőrészén látható fekete-zöld mintához: fekete és 576 számú muliné, a minta alsórészén levő virágos garnitúrához: fekete és 454, 594, 574, 576, 569, 540 számú muliné szükséges.

A mellékelt szűrt sablon mintái elkészítésére eddigi tapasztalataink alapján ajánljuk a Clark-féle »Horgony« mulinét, amely hat szála osztható és selymfényénél fogva a mintát szépen kiemeli. Zsebkendőbe monogramot, hímzést, azsurat a »Horgony« muliné egy száalával, madeira, vagy riselióhímzésnél két száalal, slingelésnél a cakkok nagysága szerint két, vagy három száalal, 5 cm nagyságú monogrammot és nagyobb mintákat három száalal hímzünk. 10—12 cm nagyságú monogrammokhoz és lenvászonterítők hímzéséhez négy száalat használunk. Ha géppel hímzünk, erre legalkalmasabb az 50, vagy 60 számú selymfényű Clark-féle »Horgony« védjegyjű géphímzőfonal. Ugy a Clark-féle »Horgony« muliné, mint a

Clark-féle »Horgony« védjegyjű géphímzőfonal általánosan elismert cikk az efajta munkák elkészítéséhez, mert fényét és tartósságát sokszori mosás után is változatlanul megtartja.

»Hűségese szív«. Jóban, rosszban összeforrott hűségese szíveket nincs joga senkinek szétválasztani. Ma, mikor olyan nehezen találja meg két ember mély érzéssel egymást, még ha akadály volna is előttük, ezt is el kellene hártani, hogy mentől előbb összeforrjon életük. Nem is sejtik, hogy milyen nagy kincs van birtokukban, amit maguké-nak nevezhetnek. Ne féljenek a lelkük-ből kivetődő fénytől, mert az a szeretet a legesodálatosabb, amely nem követel, nem hivatkozik jogaira, hanem még le is mondana, ha lemondásával a másik boldogságát szolgálná. A lemondás a szeretet zenithje, hova nem jutlatna fel, ha szívében csak egy atomnyi önzés volna. Aki így tud szeretni, az megérdemli, hogy boldog legyen, annak minden gondolatát, minden tettét Isten áldása kíséri. Egy pillanattig se habozzanak tovább, fogják meg egymás kezét, öleljék magukhoz az anyátlanul maradt, szeretetet nem ismerő gyermekeket és éljenek boldogul, nagyon boldogul.

Szív. üdv. Szerk.

Gondos háziasszony
szőrméit és féli dolgait
Kutnewsky-hez
adjanyári gondozásra
Legbiztosabb, legolcsóbb
Kristóf-tér 6. Tel.: 811-79

»Szomorú élet« alatti tanácsot kérő nevét nyilvánosan nem adhatjuk meg. Nagyságos Asszony sem engedné meg, hogy nevét bárki kérésére publikáljuk. Végül csak oda szeretném gondolatát irányítani, hogy az emberek könyörte-len rosszaságán jószággal, szeretettel győzedelmeskedhetünk, mert az élet célja ebben a két fogalomban kulminál. Az emberi érték legmagasabb foka a megértés és a megbocsátás. Aki erre a magaslatra feljut, annak szívét semmi-féle bánatalom meg nem sebezheti. A leg-tökéletesebb példakép áll előttünk s ha reá tekintünk, a szívünkön áthatja a legnagyobb szenvedésből kivirágzott jószág. S ha felmérjük s ha összehasonlítjuk a miénkkel, vajjon zúgolódhatunk-e, kétségbeeshetünk-e a mi törpe bánatunkban? A fájdalmak könnyes óráiban gondoljon Reá, aki mindnyájunk-nál többet szenvedett és reánk hagyta az élet legdrágább értékét, a boldogság bizonyosságát, ami elől ne zárja el a lelkét. Szív. üdv. Szerk.

ACÉLBUTOR HAIDEKKER

ÜLLŐI-ÚT 48/73 FIÓK: FIUMEI-ÚT 3

»Ilus«. Hasonló ideggyógyász szünetem és dr. Markovits Ferenc ideg- és belgyógyász (IV., Váci-utca 61. Telefon: aut. 840—43) gyógyított meg. Rendel. d. n. 3—4-ig. Forduljon bizalommal hozzá. Szívvel kíván gyógyulást olvasótársnője, Major Istvánné.

»Régi előfizető«. A fikuszt leveléről lehet szaporítani. A levelet éles késsel hosszában ketté metsszük, egy virágcserepet homokkal megtöltünk, megnedvesítjük, a levél szárát beleültetjük és 8—10 napig 30 fokos nedves homokban tartjuk. Ez alatt az idő alatt a hajtálgökök megindulnak. Azután átültetjük jó földbe, amelynek aljára égetett faszenet teszünk, hogy a föld ne savanyodjon meg és üveg alatt tartjuk. Állandóan 30 fokos melegben kell tartani. Ilyen ápolással új levelet hajt és megindul a növény. Üdv. Schauerné.

A »JUNO« gyógykozmetikai intézet (Budapest, VI., Teréz-körút 15, I. em.) lapunk előfizetői részére mai naptól kezdődően június hó 1-ig egy teljesen ingyenes arckezelést, vagy arcápolásra vonatkozó szaktanácsot nyújt az előfizetési nyugta, vagy postai szelvény felmutatása ellenében. Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, ha kozmetikai szaktanácsra volna szükségük, méltóztatásanak a JUNO gyógykozmetikai intézet által felajánlott ajándékot igénybe venni. Biztosítjuk, hogy a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Teljes tisztelettel a szerkesztőség.

»Egy vidéki kislány«. »Gyöngyvirágot szedtem kis imakönyvébe« című dal köt-tája beszerezhető Nádor Kálmán zene-műkereskedésében (Budapest, IV., Károly király-út 8). Szív. üdv. Szerk.

»Több zalai előfizető«. Mai számunk-hoz mellékeltünk színes kézimunka és szűrt sablon mellékletet. Reméljük, hogy mindkettővel megnyerjük tetszésüket.

Szív. üdv. Szerk.

»Ilus«. Kérésére ajánlom dr. Bihoy Lajos orvost (Budapest, I., Horthy Miklós-út 80, fsz.). Hiszem, hogy a legjobb eredményt várhatja gyógykezelés-től. Üdv. öv. Reissmanné.

»H. M. A.« *«Tea a fáránál»* című novellája kívánalmainknak nem felel meg.

Sziv. üdv. Szerk.

»Hungária«. Nagyon megfizetendő, hogy lapunkat más lapokkal szemben előnyben részesíti. Nálunk Önnek is megvan az az előnye, hogy nem kell protekciós munkatársakkal hadakozzon, mert ilyenek nincsenek. Csak egy protekciót ismerünk: a *tehetséget*. Sajnos, ez a protekció, aminek súlyát elismerjük, a beküldött írásai mellett nem szólalt meg. Különböző költeményekkel túl vagyunk halmozva. »Gondolatai« pedig meg sem közelítik a filozófia mélységét. Prózáját nem ismerjük, arról véleményt nem is mondhatunk. Sziv. üdv. Szerk.

»Dunántúli asszony«. Internátussal egybekötött áll. reálgimnázium van Csongrádon, amely gimnáziumi tanárok felügyelete alatt áll. A havi ellátási díj körülbelül 56 pengő. Gondos felügyeletéről, jó ellátásról bizonyos lehet. A levegő is kitűnő. Üdvözl: »Tanárnő»

»Két novella«. Nekünk nem alkalmasak, azonban lehet, hogy kisebb igényű lap átveszi. Kisérelje meg.

Sziv. üdv. Szerk.

»Liáne«. Egy kis szerelmi ügy, ha nincs kiváló írói zse rialitással feltöltözve, még nem novella, vagy legalább is nem nekünk való novella. Sok kedves naivitás jellemzi. Figyelemreméltóbbat kérünk. Sziv. üdv. Szerk.

»Gy. B. Sándorné«. Porhanyós töpörtütyös pogácsa receptjét szívesen küldöm. Vegyük hozzá háromnegyed kg lisztet, 35 deka darált töpörtöt, dió nagyságú zsírt, megfelelő mennyiségű sót, ezeket összemorzsoljuk, teszünk bele 2 tojás-sárgáját, 2 deci langyos tejet, melyben 3 deka élesztőt feloldottunk, ezeket jól kidolgozzuk, összegyúrjuk, fél óráig pihentetjük, aztán kinyújtjuk, kiszaggatjuk, ismét kelesztjük, végül tojással megkenjük és jó tűznél megsütjük.

Dobránszky E.

»B. V.« Kérdésére levélben válaszoltunk. Valószínű elveszett a postán, hogy nem kapta meg. Kozmetikus orvosunk ajánlja, hogy szeplő ellen irasson fel orvosával 10%-os praecipitatos-t és éjjelre ezzel kenje be az arcát. Sziv. üdv. Szerk.

Tisztelettel közöljük lapunk igen tisztelt előfizetőivel, hogy Smarz Károly paplanosmester úr, lapunk régi előfizetője, Ö. u. 3. szám alatt levő műhelyén kívül IX., Mária Terézia-tér 16. szám alatt nyílt paplantüzletet nyitott. A cég elsődrendű gyártmányait ismerjük s ezért kérjük kedves előfizetőinket, hogy a cég iránt teljes bizalommal legyenek és tiszteljék meg bevásárlásaikkal. Egyben közölhetjük, hogy előfizetőink minden vásárlás alkalmával 10% árkedvezményben részesülnek.

»Erzsike«. A szolid, szerény, komoly. házias nevelésű úrleányok letragikusabb problémáját vetette fel Nagyságos Asszony, mikor aggódó anyai szíve feleltre várva kérdezi, hogy mit remélhetnek azok az úrleányok, kik a házias jó nevelésen kívül hozománnyal nem rendelkeznek, semmiféle kereseti forrásuk, állásuk nincs és nem is volna értelmű, hogy 50—60 pengő havi fizetésért állást vállaljanak (feltéve, ha ilyen is akadna), mert egész napi munkáért ez a fizetés nem megfelelő ellenérték. Nagyságos Asszonyom, a mai időknek nincs súlyosabb problémája a leányok jövőjéért aggódó szülők gondjábanál, mert a nő születésénél, a természet törvényénél fogva családi életre, anyaságra predesztináltak. Minden ellenkező érvelés hamis és erőszakolt. Tény, hogy a házassalandó férfiak száma megszappant, aminek legelső sorban gazdasági leromlásunk az oka. Ezzel számolni kell és leányaink jövőjénél második helyre degradálódik a természet törvényének figyelembe vé-

Legszebb bokorrózsza és futórózsza

gyűjteményt szállít

Unghváry László Faiskola r. t., Cegléd

10 drb. 7 pengő, 25 drb. 16 pengő
50 drb. 30 pengő, 100 drb. 40 pengő
Csomagolással együtt Kérjen árjegyzéket

tele és előtérbe lép a jövő biztosításának követelő gondja. Mindeneket megelőző tehát a holnap létfenntartási problémája, amit semmivel mással, mint egyedül pénzzel lehet megoldani. Pénzzel, amit elő kell teremteni. Eddig csak a fiúgyermek okoztak a szülőknek gondot a pályaválasztással, ma ugyanolyan, vagy talán még súlyosabb gond nehezedik reánk, mert megélhetést, kenyeret kell biztosítani a vagyonnal nem rendelkező szülőknek leánygyermekük részére is, hogy ne maradjanak tehetetlenül, kizsákmányolható prédául a világban. Nagyságos Asszony bizonyára konkrétumot kíván arra vonatkozóan, hogy kedves leányát milyen pályára készítse elő, hogy aggodalmait enyhüljenek. Nagy általánosságban az a véleményem, hogy minden szülő anyagi tehetségéhez mérten válassza meg gyermekei részére azt a kenyérkereseti lehetőséget, amire kedve és tehetsége képesíti. Szellemi vagy ipari pálya egyaránt számításhoz vehető, mert a mai leányok nevelésénél nem lehet és nem szabad megelégedni arról, hogy magukra maradnak és magukban kell támaszt találniuk az egész életre. Hogy a házasság csökkenésének másik oka a túlzott szabadságot élvező pajtási viszonyból adódik: nem alaptalan következtetés. Bár megjegyezhetjük, hogy a fiatalság feleséget általában nem

a pajtási viszonyban volt leányok közül választ, hanem a komoly, házias nevelésű, szerény igényű leányok köréből. Sokszor igaztalanul vádolják a férfit, hogy hölgyismerőseik választásánál belső értékeket figyelmen kívül hagy. Amelyik férfi nem tudná, hogy a szépségen kívül maradandóbb értékkel gazdag, sőt gazdagabb a nő, az megérdemli, hogy a maga boldogsága árán tapasztalatot szerezzen a lelki kvalitásokkal rendelkező és a felületes nő közötti különbségről. Amelyik házasságnál a férfit a külsőség, feltűnési vágy, hiúság vezérli, az nem egy életre, de még csak rövid pár évre sem szól, mert bizonyos, hogy úgy vagyoniilag, mint erkölcsileg és lelkileg csődbe fog jutni. Hogy a fiatalság korlátlan szabadságot élvez, annak első helyen a szülői figyelem meglazulása az oka. Ezért nagy felelősség hárul minden anyára e tekintetben is. A gyermeknevelés teljes áldozatot kíván. Le kell mondani szórakozásokról, pihenésről és a nap minden percében — legalább gondolatban — velük lenni. Soha egy pillanatra sem szabad elfeledkezni róluk és minden újtukról, minden tettükről tudni kell a szülőknek, de főként az anyának. Nem a vasszigor hajlíthatatlan, kényszerítő hatalmával, hanem a gyermek bizalmát bíró anyai szeretettel. Mert ha az anya és a gyermek között nincs meg ez a kapcsolat, az következik be, ami Nagyságos Asszonyt leánykájá barátnőinél megdöbbentette. A hallottakból meglátta az esetet életek megszűrére nyúló, előre vetett árnyékát. Felveti a gondolatot, hogy nem lehetne-e a mai fiatalságot társadalmi úton helyes mederbe terelni és megismertetni velük, hogy a mértéktelenül élvezett szabadság épp olyan káros lehet jövőjükre, mint az életből való kikapcsolódás, elzárkózás. Statisztikai adatok igazolják, hogy amit az otthoni nevelés elmulaszt, azt igen nehéz javítani, korrigálni. Ezért hangsúlyoztam, hogy a nevelésben rejlik a hiba és onnan kell kiindulni a fiatalság átalakításának.

Nagyságos Asszonyom, kedves levelemek utolsó pár sorát e helyen emlékül megörzöm: »és szeretem a M. U. L. tónusát, egész szépirodalmi részét, amely hídnek készül a múlt és a jelen közé. Modern, de nem erkölcstelen, morális, de nem bigott. Bár sikerülne a magyar uriasszonyok egész táborát összehozni, hogy megtalálják az Önök útmutatása alapján a helyes utat, hogy ez a szegény fiatalság, amelyik még érzi a munka bilincseit és nem élvezheti a jövő örömeit, élhessen ebben a keserves jelenben is emberhez méltó igaz életet.»

Szakadékok fölé hidat építeni és azon egymáshoz vezetni az eltávolodott szíveket, a nevelés példátmutató eszközeivel a helyes ösvényre irányítani a

fiataliságot, hogy ne pazarolják el értékeiket, vessék meg a bűnt, ami az emberi léleknek fertőzőbb betegsége, mint a testet megtámadó bacillusok: ez a mi programunk, amiről minden számunkban írunk, anélkül, hogy külön felhívni rá olvasóink figyelmét. Ezt igazolják Nagyságos Asszony emlékiül megőrzött sorai is. Mielőbbi gyógyulást kívánok.

Sziv. üdv. Szerk.

„Angyalkám.“ Kedves kisleány, kérdése főbb, mint keresztretjévény, probléma az ember teremtése óta, mellyel minden korban foglalkoztak bölesek és poéták, de azért ma is csak ott tartunk, hogy ismerjük a bajt, tudjuk is, hogy melyek azok a tulajdonságok, amivel megelőzhetjük, vagy orvosolhatjuk, mégis hányszor tehetetlenül látjuk, hogy intelligens, okos emberek mérhetetlen gyöttrődések között nem tudnak kibontakozást találni. Magát is kételyek kínozzák, hiszen annyi elriasztó, megfélemlítő, gondolkodásba ejtő házassági tragédia pereg le az élet folyton változó filmjén, hogy a legtermészetesebb kérdés, ami elébe tárult, hogy miként biztosíthatná boldogulását a házasságban. Fél, hogy az a teljes boldogságot jelentő szerelem, ami szívüket betölti, a házasságban nem marad meg ezen a fokon s már akkor is szenved, szédület fogja el, ha gondolatában ennek lehetősége felvetődik. Kisleány, ki az életnek csak pompázó rózsafáját akarja egész életére, engedje meg, hogy rámutassak éppen ennek a rózsafának egy másik hervadásnak indult virágjára és kérjem, hogy a frissen pattant rózsabimbó mellett álljon meg egy-két pillanatra, hogy megértse a hervadás, az elmulás törvényszerűségét. Mert csodálatosan szép, illatos rózsabimbó a maguk szerelme is, amely még sokáig ilyen marad, sőt pompázóbb és gyönyörködtetőbb is lesz, de nem szabad azt higgye, hogy ilyen változatlan, abszolút tökéletességben tart a síríg. A jövőt kiszélező illúzió a valóság realitásában eltűnik, mint ahogy az a csodálatos érzés is, amit szerelemnek nevezünk, a házasságban szeretetté alakul át, helyesebben szeretetté kristályosodik. Az életnek az a periódusa, ahol most áll és ahonnan jövőjét kutatja, észlelhetetlenül elfordul, mint ahogy nem érezzük lábunk alatt az örökös forgásban levő föld rohanását, csak az évszakok jelzik, hogy ismét eltávolodtunk, vagy közelítettünk a Naphoz. Így változik át a szerelem is tartósabb, megbízhatóbb, majdnem azt is mondhatnám, hogy magasztosabb érzéssé a házastársak szívében. Hogy a férfi érzésében megbízhatóbb, hozhatnék fel ellene és mellette is érveket, de az a férfi, aki a házasság harmónikus boldogságára, csöndjére, tisztaságára és családalapításra vágyik; tetszés szerint formálható

a feleség kezében. A feleség szeretete, hűsége, okossága, jósága, szelidsége, ragaszkodása, megértése, elnézése, megbocsátása alakítja át a férfit férjjé, aki nem is sejtí, nem is tud róla, hogy a gyönyörű asszony öntudatlan hatása milyen csodát vihet véghez. De azért a házasság csak akkor lehet valóban házasság, ha a férfi ugyanúgy ott áll a feleség mellett állhatatos szeretettel, megbecsüléssel, erős, védelmező két karjával. Nem kell félnie tehát, ha majd a szerelem szeretetté válik szívükben, hogy nem épp olyan erős összetartó erejű lesz, mint az az érzés, melyet elszakíthatatlannak vélnék. Levelének első kérdésére, ne vegye rossz néven, de föltétlenül az édes apuskája szigorúságát kell helyeselnem, mert az ő élettapasztalata védheti meg egyedül, hogy ne érje csalódás. Mert akármilyen nagyon szeretik is egymást, nem lehet arra gondolni, hogy kivételek

A legszebb

RÓKÁK

KUTNEWSKY-nél
Budapest, Kristóf-tér 6

s ami annyi sokakkal megtörtént, önmaguk nem történhet meg: hogy nem jutnak el a házasságig. Az édesapja szigorúságából éreznie kell féltő szeretetét s ne csak a kívánságával szembeni ellenzést lássa. A minden lépésére figyelő apai szeretet picit gyermekkortól mostanig vigyázott magára, óvta, hogy soha semmi baj ne érje s erre a szeretetre, támaszra most, mikor el fog indulni az életbe, fokozottan szüksége van s ha egyszer-másszor le is kell mondjon a saját óhajtasáról, mert az édesapja ellenzi, ne felejtse el, hogy ez a szigorúság csak a fiatal leánynak szól, aki, ha már asszony lesz, ezek a talimok nem állnak elébe, sőt azok lesznek a legszebb percei, melyekről most kissé nehéz szívvel mond le.

Sziv. üdv. Szerk.

»Margit«. Április 1-i számunkban »Józi 1913 augusztus 9.« jelige alatt a megfelelő rovatban megtalálja a választ.

Sziv. üdv. Szerk.

»E. F. ibolya«. Február 20-i számunkban ugyanezen jelige alatt közöltük a beküldött írásról grafológusunk analízisét.

Sziv. üdv. Szerk.

»Sz. R.« Analízisre beküldött írását nem juttathattuk el grafológusunkhoz, mert 2 P-t bélyegben elfelejtett a levélhez csatolni. Ugyanis minden levél elemzéséért 2 pengő értékű postabélyeg mellékelendő, mint ahogy erről ezen rovatunk elején olvasóinkat minden számunkban tájékeztattuk. Sziv. üdv. Szerk.

Sok a kérdés, egy a válasz, felel rá a férfi és a nő:

HEILIG-féle harisnya, minden árban kitűnő.

PÁLYÁZATHIRDETÉS

A Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézetében a f. tanév végével több férőhely üresedik meg, amelyeknek betöltésére éhannel pályázatot hirdet az igazgatóság.

Felvételt nyerhetnek vallásra, nemzetiségre és nemre való tekintet nélkül azok a negyedik életüket betöltött vak, illetőleg csökkentlátású gyermekek, akik a vakásgon (csökkent látáson) kívül más olyan testi vagy szellemi fogyatkozásban nem szenvednek, amely a nevelés és oktatás eredményességét lehetetlenné teszi. Továbbá azok a gyermekek, akik rendszeren iskolai oktatás közben veszítették el látásukat, s vakáságuk dacára is kellő eredménnyel végeztek valamely elemi vagy középiskola megfelelő osztályát — 14 éves korukig szintén felvehetők.

Ha azonban csak a felvételt után tűnnek ki, hogy látásuk mértéke túlhaladja a vakáság (csökkentlátás) fogalmát, továbbá, hogy gyengeelméjűségben, nehézkörben, súlyos bénaságban vagy más, az oktatást akadályozó s a növendékek egészségét veszélyeztető fogyatkozásban, illetve betegségben szenvednek, hozzátartozóik költségére eltávolítottatnak az intézetből.

A felvételi kérvények felszereléséhez szükséges nyomtatványokat az intézet igazgatóságának érdekeltek szóbeli vagy írásbeli kérelmére díjtalanul bocsátja rendelkezésre.

Az intézetnek van óvója, csökkentlátású gyermekek részére szolgáló osztálya és nyolc évfolyamban megállapított tagozata. Ezen idő alatt a világtalan tanulók a szükséges polgári ismeretek elsajátítására oktattnak és valamely egyéniségüknek való pályán (zenei, ipari) kiképeztetnek. Igazololt szegénység alapján mindkét nembeli növendékek részére a felvétel ingyenes. Kérvények a m. kir. vallás- és közoktatásiügyi minisztériumhoz címezve f. évi május hó 15-ig a Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézet igazgatóságánál (Budapest, VII., Ajtósi Dürersor 39.) nyújtandók be.

Grafológia

„Kisfalvai.“ Ebben a korban még alig lehet komoly íráselemzést adni, hiszen a lélek, a természet, a jellem, a tehetség, szóval mindaz, amit egyéniségnek mondunk, úgyszólván a csírájában van. Az elkövetkező tíz év alatt meglepő átalakulás megy keresztül, előre meg nem határozható elhajlások, változások történhetnek. Most csak annyit lehet a felelősség tudatában mondani, hogy a kisleány szelíd, jómodorú, engedelmes és szorgalmas teremtés. Értelmessége jóval meghaladja korát. A rajz és a kézimunka iránt különösen fogékony lehet. Pufók arccsokát, mosolygó kék szemét látunk magunk előtt, amikor gömbölyded betűit olvassuk.

„Anonymus.“ Nem határozott egyéniség. Könnyen befolyásolható, aminek nem mond ellen az körülmény, hogy meglehetősen makacs természetű. Mielőtt valamihez fogna, másoktól szeret tanácsot kérni. Többször visszaélték a jóhiszeműségével. Munkás életű. Ipari foglalkozást űz, amely egész nap igénybe veszi, azonkívül háziéteendőket is végez. Szorgalmas, de nincs megelégedve az eredménnyel. Az élet nagyobb problémái megijesztik s ezért támogatásra van szüksége. Érzelmi világa mély és boldog, ha barátságos viszonzásra talál.

„Aranyvirág.“ Szerény, kellemes külsejű, munkáséletű. Kerüli az olcsó dicsekvést és a feltűnést. Boldog, ha megértő barátnőkre és lelkes emberekre talál. Nincsenek nagy igényei. Ismeri

az élet lehetőségeit és megvan elégedve azzal a hellyel, ahova a sors állította, vagy ahova rendelni fogja. Nem szereti a nézeteltérést, az összekoccanást. Fáj neki, ha megbántják, de nem tart haragot, szívesen megbocsát. Nagyon érzelmes és különösen a zenét kedveli. Csön-des, boldog otthon után vágyik. Abhoz, hogy érvényesüljön, mindenesetre ki kell építeni ma mézfogyatékos műveltségét.

„Nagymama.“ Gyengéd, vallásos érzésű, kiegyensúlyozott lelkiületű, környezete és embertársai iránt jóindulatú. Mindig sokat adott a rendre és tisztaságra, otthonát féltékenyen őrzi. Lúszke rá és pedantériájáról még akkor sem szokna le, ha apróbb-cseprőbb túlzásai miatt megmosolyognak. Különös vonalmat érez a romantikus irodalom és a zene iránt. Az élet durvaságaitól fájó lélekkel fordul el, de szájalommal viseltetik a gyengék és esettek iránt, akik

gyakran élvezik a jótékonyágát. Ha nagymama, korán lett az. Nemeskedély dolgában, hanem külsejére is fiatal. A mai kor némely elfajult divatjával szemben értetlenül áll, de nem hadakozik ellenük, mert tudja, hogy múltó jelenségek. Az iparművészetekhez erős hajlama van. Kézimunkái mintaszerűek. Nagyon családias.

„Egy előfizető húga 3.“ Választékos modorú és külsejű, finom lelkiületű, minden dolgában pedáns. Barátság tekintetében meglehetősen finnyás, de akit megszeretett, azelőtt feltárja a szívét. Családi körben és társaságban egyaránt kedvelt. Mosolygó, vidám, de nem akarja magára vonni a figyelmet. Inkább halkszavú, semmint hangoskodó. Rajong az irodalomért és a művészetekért. Maga is hajlamot érez a művészet valamely ága iránt. Még nem volt igazán szerelmes.

I. Iona, Szolnok. B. előfizetése az átutalt összeggel augusztus hó 1-ig nyert rendezést.
 Gy. F.-né, Gyula. A még esedékes 6 pengő átutalása után örömmel fogjuk ajándékunkat megküldeni.
 D. Iona, Mezőmogyer. B. lapjában közzét kívánásául a legnagyobb készséggel teljesítjük és szívesen várunk.

A. Edéné, Püspökszenterzsébet. A címzett helyesbítettük és elnevezést kérjük.
 K. O.-né, Tokod. Futógarnitúraajándékunkat e hó 2-án tettük postára, mely már valószínűleg megérkezett.
 L. Iona, Békéscsaba. Nb. előfizetése rendezve van. Levélünk és a küldött összeg kereszteték egymást.
 M. Erzsébet, Buj. B. előfizetése július hó 1-én jár le.

Dr. K. Ö.-né, Gégény. A márciusi lapszámokkal kérjük ismerősei körében egy-két ajánló szóval szívesíteni, melyért köszönetünket tolmácsoljuk.
 Sz. F.-né, Eger. Lapunkat egy évre múltóztatott megrendelni. Eddig hozzánk 18 pengő érkezett be. Kérjük a még esedékes 6 pengő szíves átutalását.
 P. F. gazd. intéző, Gelse. A jelzett 12 pengő hozzánk nem érkezett be. Kérjük az összeget a postán mezekezelni.

I. P.-né, Kúlsóvát. Kívánságát sajnálatunkra nem teljesíthetjük, mivel a kért lapszámból már teljesen kifogytunk.
 Özv. T. D.-né, Szeghalom. Nagyságos Asszonyunk van tévedésben, mert mi mult évi június 1-től küldjük lapunkat s eddig három ízben történt negyedéves újítás. Előfizetése helyesen március hó 1-én jár le.
 Ifj. F. P.-né, Cegléd. B. előfizetése július 1-ig van kiegyenlítve. Addig reméljük, anyagi viszonyai megjavulnak és még hosszú időn keresztül előfizethetünk előfizetőink táborában.

Z. Katalin, Szeged. Lapunkat 19-én és 20-án és legkésőbb 29-én mindenkor ott kell lenni, mert pontosan tesszük postára. Ha valamelyik szám nem érkezik meg az előbb megjelölt napokon, úgy először szíveskedjék a postahivatallal mezekezelni és mi azt készséggel pótoljuk. Ha több lapszám maradna el, amit kizártnak tartunk, intézkedni fogunk, hogy a postahivatal megfigyelés alá vegye.
 A többi levélre a következő számunkban válaszolunk.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA

Tisztelettel kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, szíveskedjenek ezen rovatunkat figyelemmel kíséreni, mert kiadóhivatali ügyekben hozzánk forduló előfizetőinknek itt válaszolunk. Ha valaki jelégire kívánja a feleletet, úgy annak szíves közlését kérjük.

Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, szíveskedjenek mindenemű pénzküldemény átutalásakor a csekk vagy utalvány szelvényén az összeg rendeltetését feltüntetni, mert ezzel nagyban elősegítik munkánkat, önmagukat pedig az esetleges tévedésekkel járó kellemetlenségektől és hosszadalmas levezetéskől kímélik meg.

Katica, Nyiregyháza. Csak összehajtvva küldhetjük lapunkat, mert a nyitott állapotban való szállítás még jobban megrongálná. A burkoló fedelet nem ragaszthatjuk le, mert a fennálló postai szabályok értelmében nyitva kell kúldeni. Mi is érezzük ennek káros voltát, de ellene nem tehetünk.

K. K.-né, Szank. Csak egy ajándékunk esedékes, mivel egy évvel ezelőtt kúldtünk egy ajándékot s egy évben egyet adunk.

K. J.-né, Ujmajor, u. p. Győrvar. B. előfizetése mindig március és szeptember hónapokban járt le. Futógarnitúraajándékunkat megküldtük.

K. I.-né, Cluj. B. előfizetése április hó 1-én jár le. A megújítás éppígy történik, mint az első előfizetés. Kérjük az összeget (negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre pedig 900 lei) vagy a Brassói Népbank r.-t. Brassó címére — annak megjelölésével, hogy a lapunk előfizetési díja — vagy közvetlenül nemzetközi postautalványon kiadóhivatallunk címére átutalni. Az ajándék megküldésére kérünk külön 50 lei portóköltség fejében beküldeni, mert ajánlottan tesszük postára.

Dr. B. K.-né, Izsák. B. előfizetése augusztus 1-ig rendezve van. Kérjük elnevezését.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos :
 KERTÉSZ BÉLA
 Szerkesztő: tordai BŐJTHE ETELKA
 Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN
 Kéziratokat nem adunk vissza

APRÓHIRDÉTESEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 P. Jelégis hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át.

Rekonvaleszcenseknek tenger melletti kúria szanatóriumától pótol a Villa Iris magyar úri családi panzió Grádóban, valódi magyar konyhával. Május elején csoportos utazás. Szoba teljes ellátással napi 7.50 P-től. Érdeklődhető özv. Gschaiderné, Békéscsaba, Gyulaút 3.
Árpadházi Szent Erzsébet gyermek-otthon haszon- és fajbaromifitelep a m. kir. földművelésügyi miniszter 102.086/1930. számú IV-1. rendelete alapján államilag ellenőrzött tyúkfituszott mentes telep. Pécel, Pest m. Fajbaromifitelep tojásokat, naposcsibéket, novendékállatot szállítunk megrendelésre utánvéttel kiváló tojóképes sűgű vörös iszladi, fehér Wyandotte, amerikai fehér, Leghorn és óriási pekini kacsatoronykímből, Torcsóink csak válogatott állatokból vannak összeállítva, szigorú eszafőzését ellenőrzés alatt állanak és szakszerű takarmányozásban részesülnek, ezért a tojásokból kikelt állatok útereseik és gyorsan fejlődnek. Szakszerű, rászentesen csomagolás. Válaszbélyegzet kérünk.

Szerény igényű német kisasszonyt keresek 5 és 2 éves gyermekek mellé, aki háztartás vezetésében, takarításban és varrásban segítségemre volna. Cím: Német kisasszony jellege alatt kiadóban.

Füle terítők, függönyök, csipkék legolcsóbb árban kaphatók. Házilap, Rákospalota, Istvánlelki-út 32.

Óriásvirágú japánkrizantémumból 17 fő különféle színben csomagolással 2 pengő. Nyári krizantémum mag teljes viola mag adaga 25 fillér. Cím: Sz. Farkas Jolán, Monor, Vaidau-39.

Csemege akácmezőt 5 kg-os postadobomban 2 pengőért bementve utánvétellel szállít Girst József méhés, Paks.

Nizzai szegfűpalánta óriás dűsan virágzó fehér és rózsaszín darabja 20 fillér. Japán nagyvirágú krizantém 15 legjobb, legújabb fajokban kis cserépből 20 fill. Bokokoróza 50 fajban, cserében tenyészített, biztos megeredésű, erős, 3 éves 1 pengő. Futóróza több színben, lisztharmatot nem kap, soká nyílik, igen szép, cserépből 1 pengő. Ampelops Wheithy falakra magától kapaszkodó futó vadszőlő, cserépből 1 pengő. Salvia palánta igen dűsan virágzó új fajta, 10 fill. Dahlia gumó szép színű, újabb fajokban 80 fill. Michl István kérészteli telepe Tata-Tóváros.

Fiatl leány, ki szépen kézimunkázik és varr, gyermekek mellé ajánlok. Krakkér Margit, II., Bathyanyu-31.

Házivarrónő nagy gyakorlatlall, házakhoz ajánlok 4 pengőért. Levélbeli megkérésű kérek. G. T. Rákóczi-út 10. IV. 3.

Méhrajokat szállítok 1.5 kg súlyban. Májusban 12 pengő, június 5-től 8 pengő. Szűcs László, Diósgyőr.

32 éves, volt gazdasági tisztviselő özevige, 4 éves fiaeskülválal úri családnál mint házevelőző csekély fizetésért elhelyezkedne. A házevelőzés minden ágában jártas vagyok, baromfitenyésztéshez értek, tíz éven át magam is gazdálkodtam. Cím: „Dolgozni tudó” jellege alatt kiadóban.

Budapesten, Kályn-térmél levő lakásomból egy szobát konyhabasználatlall átengednék a nyári hónapokra és egy szobát kiadóknak ellátásul is olyannak, aki állandóan Pestre jár. Cím: „Nyáron vidéken lakó” jellege alatt kiadóban.

Intelligens gyermekekisasszony négyéves bizonyítvánnyal július elejére nyolcevenéves anyai gyermekek mellé kereszényen úri családnál állást keres. László Erzsébet, Budapest, Menei-út 19. I.

Fogorvoshoz asszisztensnőnek ajánlok fiatal uriaszonyt. Háztartásban segít. Megkeresést „Elhatásért” jellegre kiadóba kerek.

Háziasszony támaszaul háztartáshoz, gyermekneveléshez, tanításhoz, zenés és nyelvismerttel bíró közepkörü uriaszony ajánlok. Cím: „Háziasszony támasza” jellege alatt kiadóban.

Szép vidéken állandó tartózkodásra teljes ellátást keres magányos úrnő. Cím: „Üriasszony” jellege alatt kiadóban.

Josina műanya 100 esibére 10 pengő. Josina baromifitelep, Bana.

Kereskedelmit végzett, fiatal úri-leány ajánlok kisgyermek mellé, vagy háziakisszonyként. Iradaei és háztartási munkában segítkezik. Cím: „Komoly” jellege alatt kiadóban.

Házevetőnő keres 70 éves gyengédkü özevige úri. Közepkörü, intelligens, gyermektelen, jólelkű, háztartásban tökéletesen jártas, első sorban protestáns, lelkész, vagy tanító özevige, vagy árva, sajátkezeleg írt részletes életírását tartalmazó s areképpel ellátott ajánlatát kérem. Arekép nélküli ajánlata nem reflektálók. Csina Elek, Debrecen, Rakóczi-út 30.

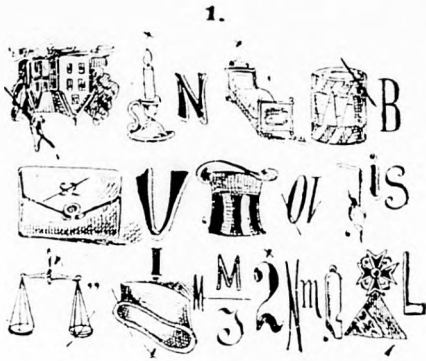
Május 1-től négy-hat hétre keresünk fővárosban nagykorút közéletben garantáltan főregmentes kétágyas utcai szép szobát „Házaspár” jellegre.

Arany-ezüst éremmel, valamint a Mezőgazdasági Kamara elismerő oklevelével kitüntetett fajtisztla, szavozott Plymouth tenyésztojások darabonként 30 fillérért kaphatók V. Faragó Sándorné, Nagykorós, Keckemeti-ú. 23.

Anyahelyettes házevetőnő keresek. Leánykam 8 éves. Üriasszony ajánlatát kérem. Jóságigazgató Bábolnapusztla, Komárom megye.

Falusi háztartásban jártas intelligens nő háziasszony támaszaul alkalmazkodik. Zsobrak Katalin, Nagyberki, Somogy m.

KÉPREJTVÉNYEK

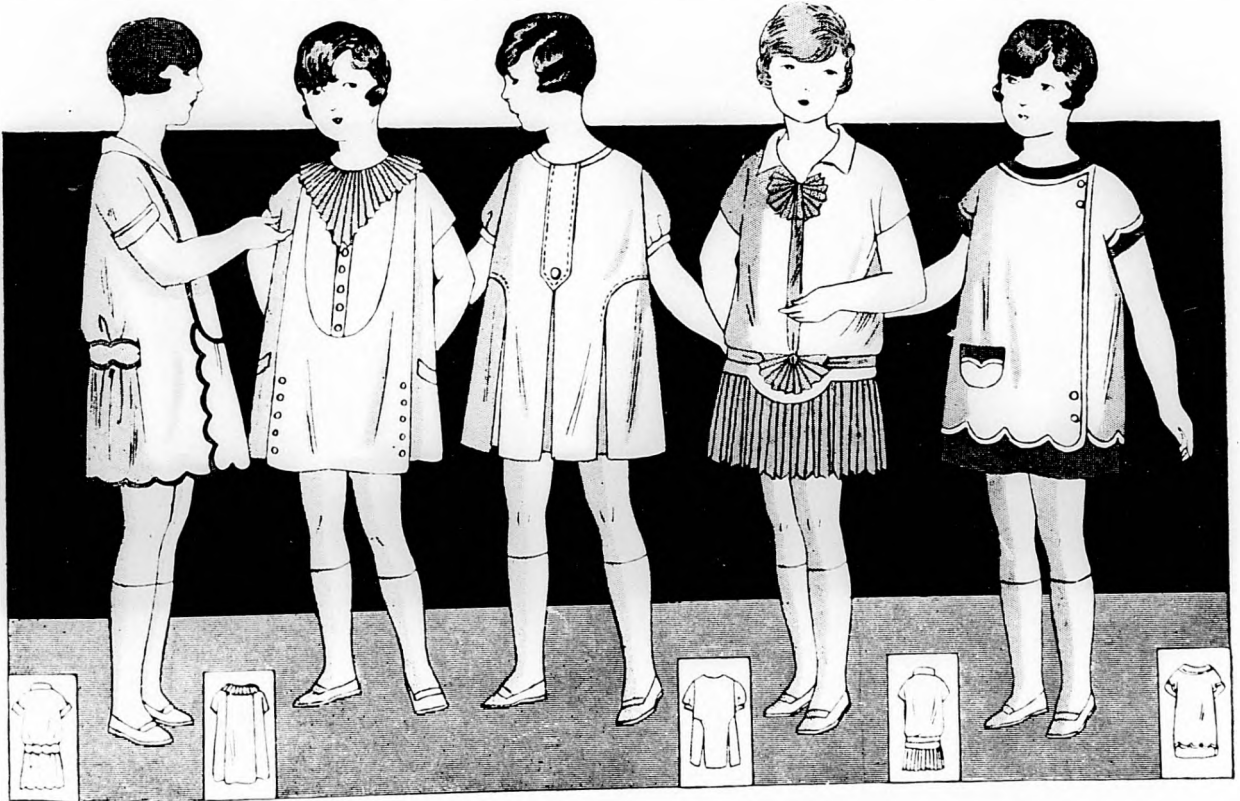
Megfejtési határidő: május 10

A helyesen megfejtők között kisorsolt jutalomdíjakról lapunk folyó évi május hó 20-i számában számolunk be és ugyanakkor küldjük el a jutalomdíjakat.

JUTALOMDIJAK:

1. jutalomdíj: Gyulav Istvánné urasszony előfizetők (Diósgyőr-Vasgyár) 40×40 cm nagyságú, értékes, kötött, gyönyörű cernaterítő kezimunka ajándéka.
2–10. jutalomdíj: retikülbe való selyemtokban fémtükör fésűvel ajándékunk.
11–14. jutalomdíj: retikülbe való manikűrkészlet ajándékunk.
15–16. jutalomdíj: Heilig Harisnyaház (Budapest, VII., Kazinczy-u. 7.) egy-egy pár selyemharisnya ajándéka.
17–18. jutalomdíj: JUNO gyógykozmetikai intézet (Budapest, VI., Teréz-körút 15.) kitűnő krém és puder ajándéka.

- 19–20. jutalomdíj: Korányi Lajos gyógyszerész (Budapest VIII., Népszínház-u. 22.) Lili krém, puder, szappan, sampon ajándéka.
21–22. jutalomdíj: Somfay Margit «Vénusz jegyében» című regénye.
23. jutalomdíj: Cadeau csokoládé- és cukorkagyár Rt. (Budapest, VI., Izabella-u. 88.) negyed kg-os diszdobozos bonbon ajándéka.
24–26. jutalomdíj: Egy-egy kg Hóvirág mosópor és Murgács Kálmán zeneszerző egy-egy kottája.

TAVASZI GYERMEKRUHÁCSKÁK

Pattanások, szeplők s az arc egyéb tisztátalanságai ellen használjon

Lili krém
szappan
puderi

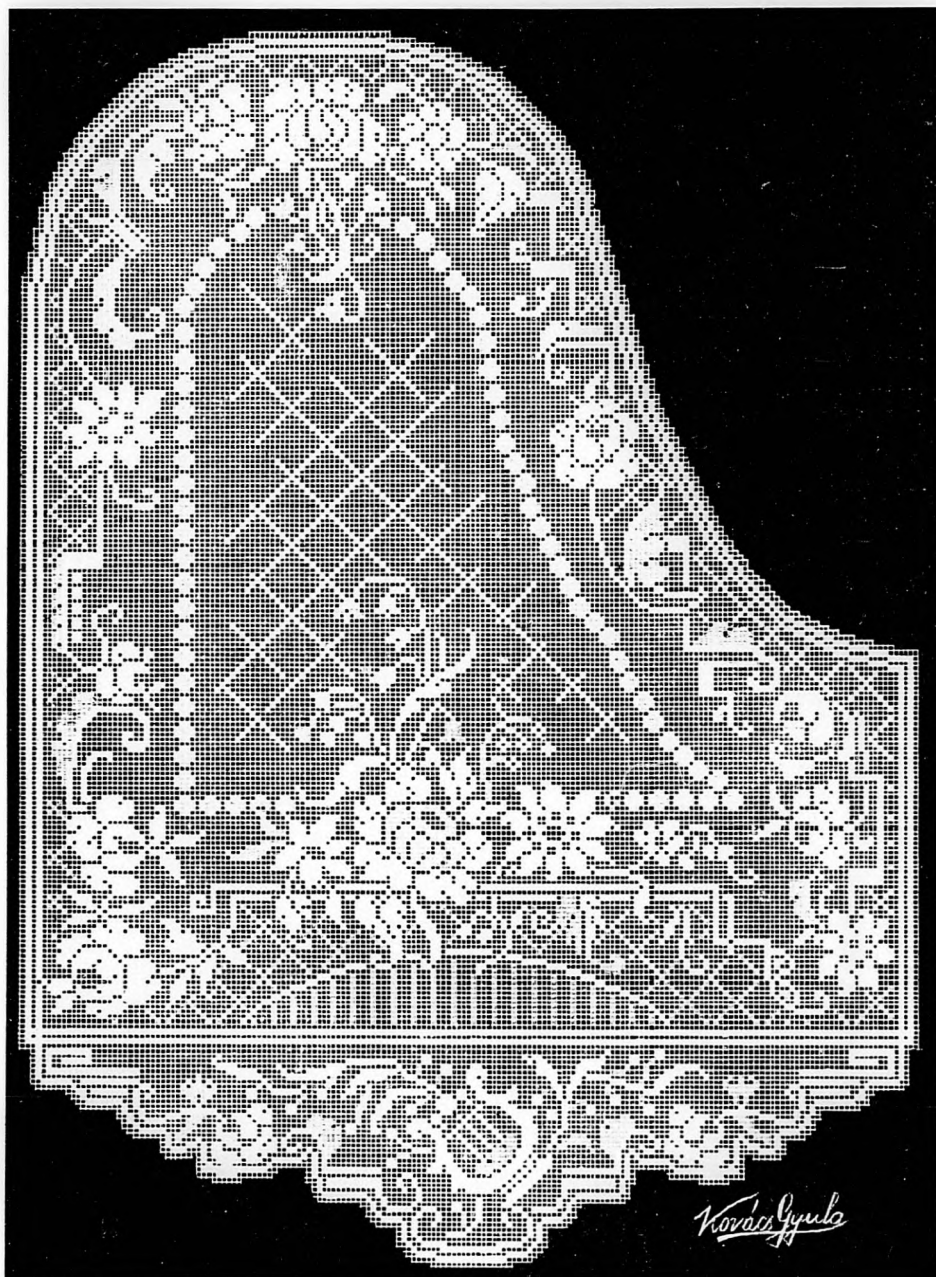
Kapható
mindenütt.

Készít: KORÁNYI gyógyszeriar.,
Budapest, Népszínház-utca 22. sz.

CADEAU

CSOKOLÁDÉGYÁR R.-T. KÉSZÍTMÉNYEI A LEGJOBBAK
Budapest, VI. Izabella-utca 88

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

ZONGORATERITŐ (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Veres udvari és kamarai fényképész felvétele, Budapest

Radnay Miklós festőművész neje és gyermeke

LAPUNK BARÁTAI

Foto : Molnár Erzsébet (Budapest), Rákóczi út 18

STEIDL EDITHKE, BUDAPEST

Foto: vitéz Mészáros István, Veszprém

KOVÁCS PIROSKA, VESZPRÉM

Foto : vitéz Mészáros István, Veszprém

MOLNÁR ERZSIKE, VESZPRÉM

Foto : vitéz Mészáros István, Veszprém

ZIMMERMANN MIMI, VESZPRÉM

MAGYAR URIASZÖNYVOK LAPJA

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI., JÓKAI-U. 37 (BERLINI-TÉR SAROK) • TELEFON: AUTOMATA 107—23 • POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CEKKSZÁMLA: 41.490 • ELŐFIZETÉSI ÁR: MAGYARORSZÁGON ÉS AUSZTRIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 24 P. FÉLÉVRE 12 P. NEGYEDÉVRE 7 P • BELGIUMBAN, FRANCIAORSZÁGBAN, NÉMETORSZÁGBAN, SVÁJCBAN, OLANSZORSZÁGBAN ÉS ROMÁNIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 30 P. FÉLÉVRE 15 PENGÓ, ANGLIÁBAN ÉS JUGOSZLÁVIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 40 P. FÉLÉVRE 20 P. AMERIKÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 8 DOLLÁR • EGYES SZÁM ÁRA 80 FILLÉR

Ne hagyjuk magukra a kultúra harcosait!

A falu és a kisváros értelmiségéhez

»Fiatal falusi tanító vagyok, a magyar jövő modern harcosa. Szent hitem, hogy a magyar népet erősebbé, műveltebbé, ellenállóbbá kell tenni és jó példával magának a tanítónak kell előljárni. Falumban fájklyája akarok lenni a fiatalságnak, hogy lássák, merre van a boldogulás, az erkölcs, a kultúra útja és melyik az az út, amely a posványba, a romlásba vezet. Községünkben az alkoholizmus és a tisztátalanság szörnyű módon elterjedt. Én kíméletlen harcot indítottam ellene. Esztendőök óta dolgozom szerény körömben és elmondhatom, hogy máris szép eredményeket értem el. Hogy a kocsmázástól távol tartsam a fiatalságot, szindarabokat tanítottam be és szabad idejüket olvasással, szavalással, önműveléssel töltöm ki. Szigorúan ellenőrzöm: nem járnak-e kiskorúak a kocsmába. És mi a jutalmam? Ugynevezett »jóakaróim« névtelen leveleket küldözgetnek szét és aljas rágalmakat szórnak rám. A megrögzött alkoholistáknak nem tetszik a működésem, el akarnak tenni az útból. Naponként hét órát vagyok az iskola füledt levegőjében, iskolán kívül is az ifjúság nevelésével foglalkozom, jóra és szépre oktatom őket, — s ez a hála. Nem tudom, meddig bírom idegekkel ezt az áldatlan hajszát, ezt a kemény küzdelmet a régi rossz szokások ápolói, az emaradottság sarában topogók és a minden nemes törekvést elgáncsolók sötét csapatával szemben? Kérem, kedves Főszerkesztő úr, álljon mellém és minden lelkes, becsületes magyar tanító, tisztviselő és lateiner mellé ebben a nagy és komoly ügyben, amely a nemzet jövődjének megmentésével oly szoros kapcsolatban van. Az Ön szavát akarjuk hallani, hogy buzdítást, biztatást, bátorítást kapjunk valamennyien.«

... Egy hosszú csüggedt hangú levéből szakítottuk ki ezeket a lélekbe markoló sorokat. Fiatal, huszonhat éves falusi tanító írta, aki hivatása lángoló szeretetével ojtogatja annak a kis községnek emberpalántáit, hogy majdan kemény, vihartálló tölgyfái legyenek a szélvészöl-zivatartól oly sűrűn látogatott magyar erdőnek. Csupa lelkesedés volt, amikor tisztségét elfoglalta. S ime, alig pár esztendő múltán, csupa keserűség a lelke. A jóság, a tisztesség, a jobb erkölcsök, a nagyobb műveltség magvait hintette el — és most fekete felhők borulnak fölébe, mennykővek szakadnak rá, jenyegető villámok cikáznak feléje. Mi a bűne? Hadat izent a rontások, a népbűntetés legfélelmetesebb eszközeinek, az alkoholnak. Vasárnaponként nem dülöngő, káromkodó, útszélien fetrengő részeket akar látni, hanem a fehérfalú házakban rádiót hallgató, meséskönyvet olvasó, kedves és jót-

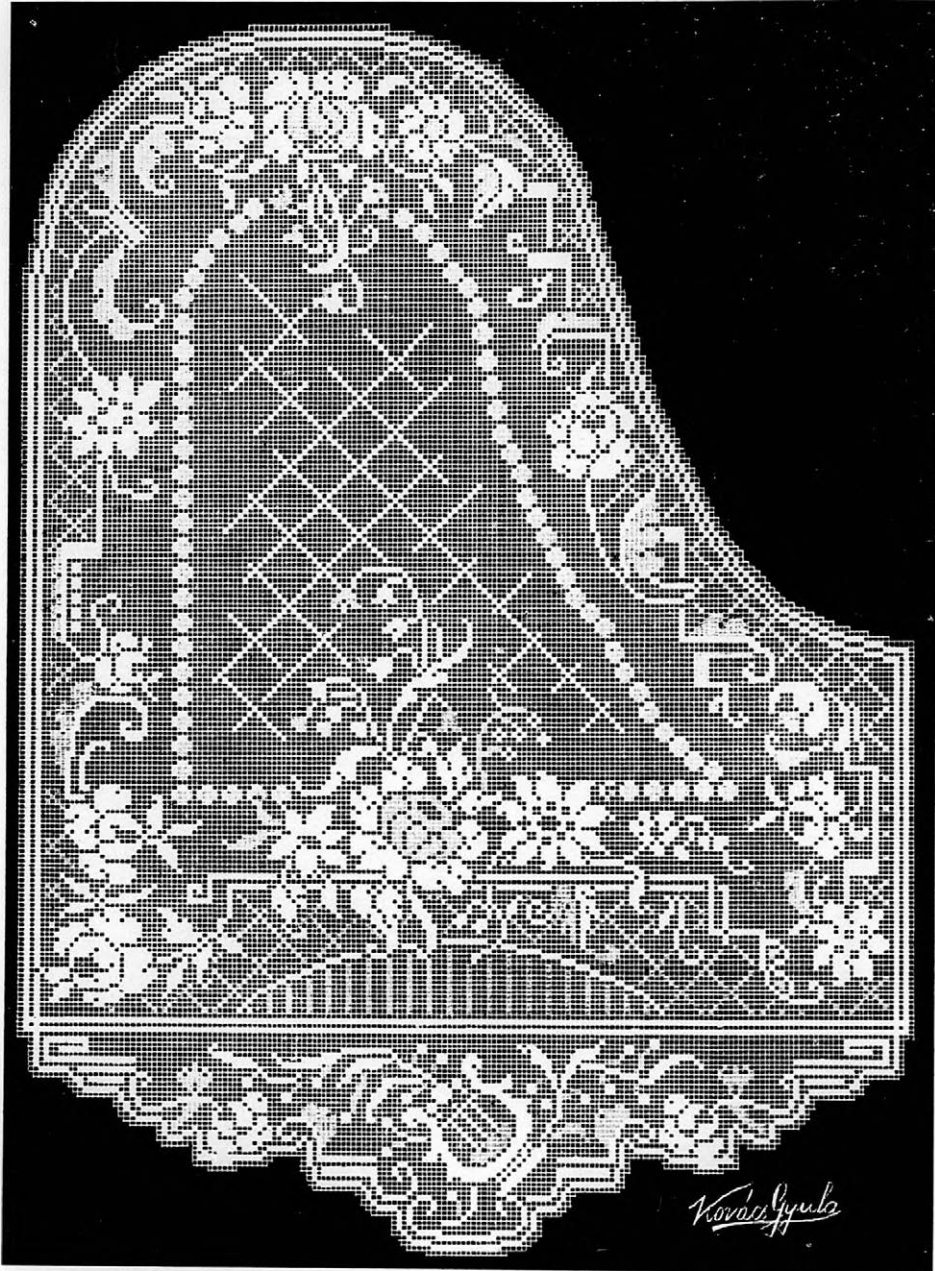
kony izgalmakkal járó színlelőadásokat élvező, tanulniakaró, tudnivágyó ifjúságot. Magára ölti az apostolok palástját és járadhatatlanul rója a falu rossz utcáit, tagokat toboroz kulturális egyesületekbe, épületes és szórakoztató színjátékok betanításával vesződik, zengő magyar dalra, szép és okos beszédre fogja a fiatalokat, örömet készít elő a szülők számára, akiknek boldogan kellene látni, mire képes egy szál lelkes ember buzgalma. De jön a rágalom, ez a szörnyű mérget lövellő vipera és megmarja a jótékony kezet. A tegnapi erkölcs: az alkoholizmus, a tudatlanság, a tunyaság, a közöny fellázad a holnapot munkáló erények ellen. Kialakul a két harcvonal. És egyszerre csak azon veszi észre magát a tanító, hogy néhány megértő fiatal barátjával, tanítványával magára maradt.

Kész tragédia, ha mindjárt kicsiny méreteken is. A falura, kisvárosba került olyan magyar intellektuel tragédiája, akinek céljai vannak és akarata, hogy a célokat meg is valósítsa. Ez a jöbökölíntott, elgáncsolt falusi tanító nem elszigetelt jelenség, fájdalom. Falusi jegyzők, szolgabírák, orvosok, mérnökök, tanárok, egyzövöl: a község értelmiségi osztályának tagjai minduntalan feljajdulnak az értetlenség, a konokság, a rosszindulat és a gyanúsítás ellen, amelynek jótó légkörében szinte heroikus küzdelmet kell folytatniok közrendért, közegészségügyért, közművelődésért, haladásért, népjólétért. Hány nagyrahiatott férfi bukott el, hány gyönyörű elgondolás zsugorodott össze, hány nemes szándékú kezdeményezés jutott zátonyra az indolencia, a szeretethiány vagy éppen a gyűlölet tengerében! Lapozzátok végig a huszadik század magyar regényiróinak munkáit: egész seregét találjátok a tragikusan összetört fiatal tehetségeknek, akiket baicsillagzatuk olyan falvakba vagy kisvárosokba sodort, ahol az ő lánglelkük tüzét a megneemtés árva oltotta ki, ahol a meg-megújító erőfeszítést nyílt túlerő vagy alattomos hátmógi támadás taglózta le. A harc túlságosan egyenlőtlen volt. Az egyik oldalon egy-két nagyotakaró férfi, a másikon a tömör táborban álló tagadás, mint maga Lucifer. Dacos ellentállás. a »csak azért se« parlagi virtusa, majd nyilvános megcsúfolás, esetleg vesszőfúttatás, ha a hős kénytelen volt ragaszkodni a sovány falat kenyérhez. A régi mondás teljesült be: vagy megszokni vagy megszokni!

Aki a magyar ugart dűsnevdű, életet és áldást hozó televennyé akarta megművelni, az nem törődött kisebbitéssel, gúnylódással, gyűlölet-hadjárral, hanem kitarított és megtartotta a

! Lapunk legközelebbi számához nyolc oldal kézimunka-mellékletet csatolunk!

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

ZONGORATERITŐ (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)